TURK ƏLYAZMALARI KATALOQU

I CİLD

FOLKLOR ABİDƏLƏRİ VƏ MÜƏLLİFSİZ ƏLYAZMALAR

BAKI – 2007

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

AZƏRBAYCAN MİLLİ ELMLƏR AKADEMİYASI
MƏHƏMMƏD FÜZULİ ADINA ƏLYAZMALAR İNSTİTUTU

TURK ƏLYAZMALARI KATALOQU

I CİLD

FOLKLOR ABİDƏLƏRİ VƏ MÜƏLLİFSİZ ƏLYAZMALAR

BAKI – ELM – 2007

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutu elmi şurasının 22 noyabr 2006-cı il tarixli 11 №-li iclasının qərarı ilə nəşr olunur.

Təsvir və tərtib edənlər:

Şamil CƏMŞİDOV,
filologiya elmləri doktoru,
Əməkdar elm xadimi

Əli MƏMMƏDBAĞIROĞLU,
filologiya elmləri namizədi

Redaktoru:

Məmməd ADİLOV,
filologiya elmləri doktoru

Kompüter icraçıları:

Nuranə SALMANOVA,

Hüsniyyə QULİYEVA

Korrektoru:

Suad ƏHMƏDOV

Türk əlyazmaları kataloqu. I cild. Folklor abidələri və müəllifsiz əlyazmalar. Bakı: Elm, 2007, 218 s.

Türk əlyazmaları kataloqunun I cildi Azərbaycan MEA Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunda mühafizə edilən türkdilli folklor abidələrinin və şifahi xalq ədəbiyyatının təsiri altında, eləcə də dini-mifoloji təfəkkürün məhsulu kimi qələmə alınmış müəllifi məlum olmayan əlyazmaların elmi-paleoqrafik təsvirini əhatə edir.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

ÖN SÖZ

Azərbaycan xalqının zəngin mənəvi sərvətinin tərkib hissəsi olan folklor ədəbiyyatı bu günümüzə həm şifahi, həm də yazılı şəkildə gəlib çatmışdır. Ta qədimlərdən başlayaraq, yazıya daha çox dini, elmi məzmunlu əsərlərlə bərabər, bədii fikir və düşüncə sahiblərinin yaradıcılığını əks etdirən materiallar köçürülmüşdür. Folklor əsərlərinin bütünlüklə yazıya alınmasına isə o qədər də əhəmiyyət verilməmiş, bəlkə də buna heç o qədər də ehtiyac duyulmamışdır. Çünki dini və elmi əsərlərdən fərqli olaraq, folklor yaradıcılığı xalqın canlı danışıq tərzində, sadə el dilində formalaşıb, yaddaşlara köçdüyündən, dildən-dilə, nəsildən-nəsilə ötürülmüş, uzun bir tarixi yol keçərək şifahi formada çağdaş dövrümüzə çatmışdır.

Xalq ədəbiyyatına aid əsərlər ayrıca kitablara çox zaman köçürülməsə də, onlardan nümunələr – atalar sözü, bayatı, qoşma, bədii ifadə, hikmətli, nəsihətamiz sözlər, zərbi-məsəllər, aşıq yaradıcılığından parçalar, deyişmə, rəvayət, tapmaca, qıfılbənd və s. ya katiblər, ya da əlyazmanın oxucuları tərəfindən əlyazma kitablarının müxtəlif vərəqlərində, boş qalmış səhifələrdə, vərəqlərin kənarında qələmə alınmışdır. Ancaq bütün bu qeyd olunanlara baxmayaraq, tarixin müxtəlif dövrlərində mədrəsələrdə təhsil alan tələbələr, eləcə də yazılı abidələri müstəqil şəkildə köçürməklə məşğul olan katiblər yeri gəldikcə öz şəxsi maraqlarından irəli gələrək nə zamansa eşitdiyi, yaxud kimlərinsə sifarişi ilə aşıqların, sinədəftər el ağsaqqallarının, ağbirçək nənələrimizin dilindən şifahi xalq ədəbiyyatı nümunələrini köçürmüşlər.

Bu gün Şərq yazılı abidələrinin toplandığı ən zəngin əlyazma mərkəzlərindən biri olan Azərbaycan MEA Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutu xəzinəsində mühafizə olunaraq saxlanılan Yaxın və Orta Şərq xalqları mədəniyyətinin görkəmli nümayəndələrinə aid minlərlə nadir yazılı abidələrlə yanaşı, xalqımızın əxlaqi-etik görüşlərini, məişətini, mifik düşüncə tərzini, vətənə məhəbbət və qəhrəmanlıq səhifələrini özündə canlandıran yüzlərlə yazılı folklor materiallları da saxlanılır. Xəzinədəki yazılı folklor abidələri yalnız ayrıca şifrlə saxlanan materiallardan ibarət olmayıb, eyni zamanda institutda şəxsi fondları mühafizə olunan görkəmli ədiblərimizə məxsus arxiv materialları arasında da özlərinin topladığı, və yaxud da köçürərək kimlərinsə onlara təhvil verdiyi çoxlu el ədəbiyyatından seçmələrə rast gəlmək mümkündür.

Nəşrə hazırladığımız kataloqa institutun xəzinəsində ayrı-ayrı şifrlərlə saxlanan folklor materiallarının və şifahi xalq ədəbiyyatının təsiri altında yazılmış müəllifi məlum olmayan əlyazmaların elmi-paleoqrafik təsviri daxil edilmişdir. Əlyazmaların təsvirində onların başlıca paleoqrafik xüsusiyyətləri – həcmi, ölçüsü, kağızı, xətti, sətir sayı, katibi, köçürülmə tarixi, həmçinin abidənin məzmunu haqqında qısa məlumat verilmişdir.

Kataloqda təsviri verilmiş 362 yazılı folklor abidələri və müəllifsiz əsərlər müxtəlif janrlarda olub, aşağıdakı ardıcıllıqla sıralanmışdır: dastanlar, hekayətlər, nağıllar, kiçik həcmli folklor materialları (bayatılar, ata-

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

lar sözləri, tapmacalar, lətifələr) və s. Bu əsərlərin köçürülmə tarixləri əsasən XVII, XVIII, XIX və XX əsrin əvvəllərini əhatə edir.

Buradakı yazılı dastan abidələri bütünlüklə xalqımızın folklor yaradıcılığının məhsulu olsa da, onları mövzu etibarı ilə iki yerə bölmək olar: milli mənşəli və milliləşdirilmiş dastanlar. Milli mənşəliyə «Koroğlu», «Hekayəti-Kərəm», "Şəhriyar və Sənubər», «Qəşəm xan və Gülüstan xanım» kimi dastanlar aiddir.

Qəhrəmanlıq dastanlarımızdan biri «Koroğlu» adı ilə xəzinədə 3 əlyazma saxlanılır. D-674 şifrli nüsxə 16 vərəqdən ibarət olub, 1911-ci ilə aid bank blanklarının arxa tərəfinə köçürülmüşdür. Bu əlyazmada Koroğlu haqqında xalq arasında gəzib-dolaşan zərbi-məsəllər, müdrik ifadələr və Koroğlunun atasının gözünün çıxarılması ilə bağlı rəvayət vardır. İkinci əlyazma (D-381) 53 vərəqdən ibarət olub, «Koroğlu» dastanının Osmanlı variantıdır. Üçüncüsü isə (B-206) «Koroğlu»nun özbəkcə (cığatayca) nüsxəsidir ki, bunu Rusiya EA Sankt-Peterburq Şərqşünaslıq İnstitutunda saxlanan nüsxədən 1936-cı ilin sonu, 1937-ci ilin əvvəllərində Mirzə Xəlil Yüzbaşıyev Qarabaği köçürmüşdür.

Dastan abidələrinin arasında müxtəlif katiblərin dəst-xəttilə ayrı-ayrı vaxtlarda təkrar köçürülmüş nüsxələri ilə bərabər, nadir hesab olunanları da var. «Hekayəti-Kərəm» xalq dastanı «Əsli və Kərəm»in ilk dəfə təsadüf olunun nüsxəsidir. Dastanın bu nüsxəsi 1850-ci ildə çap olunmuş İstanbul variantına uyğun qəlsə də bir sıra səciyyəvi xüsusiyyətləri ilə fərqlənir. Harun ər-Rəşid adına burada istinad edilməsi, bir sıra söz və ifadələrin yazılış tərzindəki fərqlər bu əlyazmanın ilk çap nüsxəsindən ən azı yüz il əvvəl yazılmış bir nüsxədən köçürülmüş olduğunu deməyə imkan verir. Abidə Hüseyn əfəndi Qayıbovun bircildlik ədəbi toplusunun 345-382-ci vərəqlərinə 1867-ci ilin iyun ayında köçürülmüşdür.

Yeganə nüsxədən ibarət olan yazılı folklor abidələrindən biri də «Qəşəm xan və Gülüstan xanım» (A-603) dastanıdır. Bu əlyazma materialını da müəllifli folklor əsərlərindən biri hesab etmək olar. Əlyazmanın 106 b səhifsində Yelizavetapol komissarı İsmayıl xan Ziyadxanovun bu kitabı oxuyub dastanda nəql olunun hadisələrdən xəbər tutması üçün müəllifin xahişi qeyd olunmuşdur. Dastan qəhrəmanı Qəşəm xan özü də tarixi şəxsiyyət olmaqla, Gəncədə uzun müddət hakimiyyətdə olmuş Ziyadxanlılar nəslinin son nümayələrindəndir. Çox guman ki, İsmayıl xan Ziyadxanovla dastanın baş qəhrəmanı və yaxud onun müəllifi arasında qohumluq əlaqəsi olmuşdur. Qəşəm xan başına gələn hadisələri tarixi hadisələr fonunda, dastançılıq ənənəsinin müşayiəti ilə qələmə almışdır. Ola da bilsin ki, onun söylədiklərini kimsə köçürmüşdür. Əlyazma kitabının sonunda katib kolofonu olmadığından dastan mətninin kim tərəfindən köçürülməsi haqqında qəti fikir söyləmək mümkün deyil.

Dastanda Qəşəm xanla sevgilisi Gülüstan xanım arasında olan məhəbbət, eyni zamanda qəhrəmanın sevgisi yolunda çəkdiyi əzab-əziyyət və XIX əsrin ilk illərindən başlayaraq XX yüzilin əvvəllərinədək çarizmin yerlərdə törətdiyi qanunsuzluqlara, haqq-ədalətin pozulmasına insanların etirazı təsvir olunmuşdur.

Dastanların ikinci qisminə mövzusu Şərq xalqlarından götürülərək, folklor ədəbiyyatımızın bədii dil və üslub maneralarına müvafiq tərzdə

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

formalaşmış «Seyfəlmülük», «Qəhrəmannamə», «Bəxtiyarnamə», «Hatəmi-Tayi», «Leyli və Məcnun», «Mehrü Mah», islam dininin təbliği ilə bağlı olan dini məzmunlu «Xavərnamə» kimi milliləşdirilmiş dastanlar aiddir. Əlyazmalar İnstitutu xəzinəsində bu yazılı dastan abidələrindən «Seyfəlmüluk»un müxtəlif həcmdə olan on nüsxəsi saxlanılır. Dastanda Misir şahzadəsi Seyfəlmülük ilə İrəm padşahı Şahbal pərinin qızı Bədiülcamalın məhəbbət macərası təsvir olunmuşdur. Mövzu ərəb həyatından götürülsə də, dastan yaradıcısı tərəfindən bəzi hadisələrin cərəyan etmə məkanı dəyişdirilərək, Qafqazın bir sıra coğrafi mühiti, eləcə də Azərbaycanla əlaqələndirilmişdir.

B-4901 şifrlə saxlanılan milliləşdirilmiş dastan abidəsi «Bəxtiyarnamə» də xəzinənin nadir əlyazmalarındandır. Şərq xalqları ədəbiyyatında geniş arealda yayılmış «Bəxtiyarnamə» mövzusunda həm şifahi xalq ədəbiyyatında, həm də zaman-zaman yazılı ədəbiyyatda bir çox əsərlər meydana gəlmişdir. İlk dəfə bu mövzuda pəhləvi dilində yaranmış dastanı fars dilinə Şəmsəddin Məhəmməd adlı bir şəxs tərcümə etmişdir. Dastanın süjeti əsasında isə XV əsrdə yaşamış Pənahi təxəllüslü şair «Bəxtiyarnamə» poemasını yazaraq, Qaraqoyunlu hökmdarı Cahanşah Həqiqiyə ithaf etmişdir. XVI əsr Azərbaycan şairi Fədai də bu ənənəvi mövzuya müraciət edərək «Bəxtiyarnamə» məsnəvisini yazmışdır.

Kökü qədim dövrlərə gedib çıxan mövzunun xalq arasında formalaşan, köçürüldüyü dövrün canlı danışıq xüsusiyyətlərini özündə əks etdirən bu dastanın ana dilimizdə mövcud bir variantı da bizə gəlib çatmışdır. Əlyazmalar İnstitutu xəzinəsində «Bəxtiyarnamə» yazılı dastan abidəsinin iki nüsxəsi saxlanılır. Bunlardan birincisi fars dilində (XVII), ikincisi isə 1876-cı ildə katib Nəsib ibn Əli tərəfindən dastanın Azərbaycan-türk dilində yazıya köçürülmüş yeganə nüsxəsidir.

«Bəxtiyarnamə» köçürülmüş əlyazma kitabındakı (B-4901) ikinci dastan «Qəhrəmannamə»dir. Xəzinədə bu dastanın beş nüsxəsi saxlanılır. Abidə qədim Azərbaycan və İran-Turan əfsanələri əsasında yaranmış tarixi-mifoloji qəhrəmanlıq dastanıdır. Dastanın B-1506 şifrli nüsxəsi digərlərinə nisbətən tarix etibarı ilə daha qədim olub, 1107/1695-ci ildə katib Molla Kəlbi Ələddin İrəvani tərəfindən filiqranlı Avropa kağızına köçürülmüşdür.

Türk əlyazmaları kataloqunun I cildinə daxil olan əlyazmaların sayca böyük hissəsi dini-əfsanəvi məzmunlu xalq hekayətləridir. Həcm etibarı ilə kiçik olan bu hekayətlər geniş şəkildə xalq arasında məşhur olmuş, didaktik məna kəsb edərək, insanları səbrli, təmkinli olmağa çağırmış və həmişə müsbət əxlaqi keyfiyyətlər aşılamışdır. Müxtəlif sayda olan «İbrahimnamə» (17 nüsxə), «İsmayılnamə» (22 nüsxə), «Bayquşnamə» (12 nüsxə), «Dəlinamə» (5 nüsxə), «Keyiknamə» (6 nüsxə), «Kəllənamə» (23 nüsxə), «Hekayəti-Məhəmməd Hənifə» (23 nüsxə), «Düzd və Qazı» (12 nüsxə) və s. hekayətlər dini məzmunlu olsa da, hər biri xalq arasında yaranmış əfsanə və rəvayətlərlə müşayiət olunmaqla insanların əxlaqi, dünyəvi baxışlarının formalaşmasına daim xidmət etmişdir.

Buradakı folklora aid əlyazmaların bir hissəsi də nağıllardır. Nağıllardan 37-si B-4830 şifrli əlyazmaya köçürülmüşdür. Bu əlyazma iki ümumi dəftərdən ibarətdir. Nağılların köçürülmə tarixi göstərilməsə də, mət-

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

nin sonu latın əlifbası ilə yazıldığından onu XX yüzilin 20-30-cu illərinə aid etmək olar. Qalan 5 nağıl isə B-7517 şifrli əlyazmaya köçürülmüşdür.

Folklor əsərlərinin köçürüldüyü əlyazma kitablarının çoxu paleoqrafiyasına görə adi olsa ad, bəziləri bədii tərtibat baxımından xüsusilə diqqəti cəlb edir. Belə əsərlərdən «Kəlilə və Dimnə» dastanı köçürülmüş M-145, M-149 şifrli əlyazmalardan birincisində 118 miniatür, ikincisində isə 100-dən artıq müxtəlif quş, heyvan və insan təsvirləri verilib. Onu da qeyd edək ki, «Kəlilə və Dimnə»nin M-145 şifrli nüsxəsi dastanın Azərbaycan-türk dilinə ilk tərcüməsi olub, XIX yüzilin əvvəllərində mütərcim Əvəzəli ibn Səfiqulu tərəfindən çevrilmişdir. Əlyazma eyni zamanda Əvəzəli ibn Səfiqulunun avtoqrafıdır. «Rüstəmnamə» (D-236) əlyazmasının da 6^{a} səhifəsində Rüstəm Zala aid tuşla çəkilmiş müniatür təsvir olunub. Ümumiyyətlə, kataloqda paleoqrafik təsviri verilmiş folklor əsərlərinin mətni tədqiq və nəşr olunmaq etibarı ilə əhəmiyyət kəsb etdiyi kimi, onların hər birinin sənətşünaslıq cəhətdən də araşdırılıb qiymət verilməsi olduqcu zəruridir.

Əli Məmmədbağıroğlu,
filologiya elmləri namizədi

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

DASTANLAR

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

1. D-674/7324 Həcmi: 16 vərəq
Ölçüsü: 23 x 34 sm.
Mətn ölçüsü: 19 x 27 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı:dəftərxana kağızı
(bank blanklarının arxa tərəfində yazılıb).
Xətti: nəstəliq – şikəstə
Sətir sayı: 15-17
Tarixi: 1911

K O R O Ğ L U

Məşhur «Koroğlu» dastanının qəhrəmanı ilə bağlı el arasında gəzən zərbi-məsəllər, müdrik ifadələr və Koroğlunun atasının gözünün çıxarılması haqqında olan rəvayətlərin bir variantından ibarətdir.

Mətnin köçürüldüyü kağız Bakı kredit cəmiyyətinin blankları olub, burada müxtəlif şəxslərə aid maliyyə əməliyyatları qeyd edilmişdir ki, bunun da müəyyən dərəcədə tarixi əhəmiyyəti vardır. Mətn qara mürəkkəblə, nəstəliq-şikəstə xəttilə köçürülmüşdür.

Başlanır (1[a]): آیل ادبیاتمزن برپایی ده داستانلرمزدن عبارتدر.

Bitir (16[a]): بر ایشن آخرینی کورم مش کولمکه باشلاماین.

2. B-206/1824 Həcmi: 260 vərəq
Ölçüsü: 16,5 x 20 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 17 sm.
Cildi: qara rəngli karton
Kağızı: adi, ağ, saya
Xətti: nəstəliq –şikəstə
Sətir sayı: 11-12
Tarixi: 1936-ci ilin axırı, 1937-ci ilin əvvəli

KİTABİ – KOROĞLU

«Koroğlu» dastanının özbək (cığatay) variantıdır. Rusiya EA-nın Sankt-Peterburq Şərşünaslıq institutunda saxlanılan nüsxədən Mirzə Xəlil Yüzbaşıyev Qarabaği tərəfindən 1936-37-ci illərdə köçürülmüşdür.

Əlyazmanın yazılma tarixi 1291 (1874-75)-ci il olduğu sondakı kolofonda göstərilmişdir. Əlyazmanın başlanğıcında Qərib təxəllüslü şairin bir qəzəli (1a-1b), iki təxmisi (1b-3b) köçürülmüşdür.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Mətn bənövşəyi mürəkkəblə adi, ağ, saya kağıza yazılmışdır.

Başlanır (3^b): اریسون داغلارن قاری
انجلمه کوکلوم صبر ایله

Bitir (259^b): درین خبر دل طلب کند
بند نظر با سف کند وک کاو بند نظر برکاف کند.

3. D-381/10358 Həcmi: 53 vərəq
Ölçüsü: 22 x 31 sm.
Mətn ölçüsü: 18 x 27 sm.
Cildi: sonradan karton cildə tutulmuşdur
Kağızı:adi, ağ, saya
Xətti: nəsx
Sətir sayı: 16

MƏŞHUR KOROĞLU HEKAYƏSİ

«Koroğlu» dastanının Osmanlı variantıdır. Mətn əlyazma vərəqlərinin «a» üzünə, 51-ci vərəqdə isə «b» üzünə yazılmışdır.

Mətn qara mürəkkəblə, adi, ağ, saya kağıza aydın nəsx xəttilə köçürülmüşdür. Katibi, tarixi və köçürüldüyü yeri qeyd olunmayıb.

Başlanır (2^a): راویان آخبار و ناقلان آثار و محمّد ثان روزکار...

Bitir (53^a): اونلاره وداع ایده رک چاملی بله
کلدیلر کاه شهرده کاه چاملی بلده صفا ایلدیلر.

4. B-7264 Həcmi: 345^a-382^b
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 15 x 19 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş üzlük
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13
Tarixi: h. 1284 / m. 1867

HEKAYƏTİ-KƏRƏM

Azərbaycan xalq dastanı «Əsli və Kərəm»in ilk dəfə təsadüf olunan yeganə əlyazmasıdır.

Dastanın bu nüsxəsi birinci dəfə 1266(1849-50)-ci ildə çap olunmuş İstanbul variantı ilə uyğun gəlsə də, bir sıra səciyyəvi xüsusiyyətləri, Harun ər-Rəşid adına istinad edilməsi, bir sıra söz

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

və ifadələrin ifadə tərzindəki fərqlər bu əlyazmasının ilk çap nüsxəsindən ən azı yüz il əvvəl yazılmış bir nüsxədən köçürülmüş olduğunu deməyə imkan verir.

Dastanın məzmun və ideyası dini ayrılıqların insanlar arasında təfriqə salmasını, bir-birini dəlicəsinə sevən iki gəncin həyatını faciə içərisində məhv etməsini göstərməkdən ibarətdir. Köçürüldüyü tarix: 4 iyun, 1867-ci ildir. Katibi Hüseyn əfəndi Qayıbovun olduğu yəqin edilir.

Başlanır (345[a]): راویان اخبار و ناقلان آثار و محمّد ثان روزکار.

Bitir (382[a]): اعملاسندا مرادلریمزه نایل ایلیه آمین

5. A-603/1049
Həcmi: 106 vərəq
Ölçüsü:12 x 18 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 16 sm.
Cildi: karton
Kağızı: ağ, sadə və saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 16 - 26
Tarixi: h.1334/m. 1917

QƏŞƏM XAN VƏ GÜLÜSTAN XANIM

Gəncə xanları Ziyadxanlıların son varislərindən Qəşəm xanla öz sevgilisi Gülüstan xanım arasında olan məhəbbətdən bəhs olunur. Avtoqrafdır.

106[b] vərəqində müəllifin, bu kitabı oxuyub bilməsi üçün Yelezavetopol komissarı İsmayıl xan Ziyadxanova xahişnamə qeydi vardır.

Dastanın mətni əsasən nəzmlə yazılmış, arabir nəsr hissələri də vardır. Abidə qara mürəkkəblə bir sütunda köçürülmüşdür.

Başlanır (1[b]): الف آلله کوندردی آینه قرآننی
بی بیان آیتدی خلقه حکمت دیواننی

Bitir (106[a]): کلوب قره باغده حاکمین یانینده قولّوق ایتمکه مشغول اولدی
اوز فکرینده دولانردی. هچ کس بیلمزدیکی کمدی.

6. B-2656/4281
Həcmi: 129 vərəq (+2)
Ölçüsü: 13 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 20 sm.
Cildi: medalyonlu dəri
Kağızı: boz rəngli saya kağız

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: müxtəlif
Tarixi: XVIII əsr

ŞƏHRİYAR VƏ SƏNUBƏR

Şəhriyar və Sənubər adlı iki gəncin eşq macərasından bəhs edən aşiqanə dastandır.

Boz rəngli saya kağıza (10-12-ci vərəqlər göy rəngdədir) qara mürəkkəblə köçürülmüşdür. Mətn nəsr və nəzmlə olub, üzərinə medalyonlu dəri cild çəkilib. Sondan naqisdir.

Başlanır (2^b): راويان اخبار و حمد ثان خوش گفتار...

Bitir (131^b): صحرالرده كدوب رياضد چكوب استراحت گورميوب

7. B-2277/3902 Həcmi: 36 vərəq
Ölçüsü: 17,5 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 14 x 16 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: Şərq istehsalı
Xətti: nəstəliq – şikəstə
Sətir sayı: müxtəlif
Tarixi: h.1281 / m. 1864

SEYFƏLMÜLUK DASTANI
(ŞAHZADƏ)

Bu abidə ərəb mənşəli dastandır. Misir şahzadəsi Seyfəlmüluk ilə İrəm padşahı Şahbal pərinin qızı Bədiülcəmalın məhəbbət macərasından bəhs edir. Mifik əfsanəvi məzmundadır. Mövzu ərəb həyatından götürülsə də, coğrafi mühit Qafqaz, Azərbaycan ərazisi ilə də bağlıdır. Bu nüsxə Əlyazmalar İnstitutu xəzinəsində saxlanılan 10-qədər eyni adlı dastanın Azərbaycan milli dastanı formasına düşmüş yeganə nüsxəsidir. Nəsrlə yazılan mətn 60-a qədər qoşma ilə müşaiyət olunur. Əlyazma özü cildsiz olub, bəzi vərəqlərin kənarı qopmuş, sonradan açıq mavi rəngli karton cildə tutulmuşdur.

1^a vərəqində Füzulinin 4 beytlik qəzəli və fars dilində 2 beyt şeri, həm də 7 sətirlik ərəb dilində dini məzmunlu mətn verilib. 35^a vərəqində mətnin kolofonu ətrafında «Koroğlu»dan 3 bəndlik qoşma var. Həmin vərəqdə «İslam Hacı Həsən oğlu» sözləri qeyd olunub.

35^b vərəqində ərəb dilində bir neçə dini məzmunlu qeydlər edi-

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

lib. Yenə həmin vərəqdə «Əlcai» yazılmış dairəvi möhür vurulub.
Katib Rizvan Əliki tərəfindən 1281/1864-cü il məhərrəm ayında, düşənbə günü köçürülmüşdür.

Başlanır (1[b]): زمان اولنک راویلری بیله روایت ایدرلرکه
مصر شهرنده صفوان اوغلو پادشاه عادل ایدی.

Bitir (35[a]): جمله بو قضیّه لره معطل و تعجب قالدی لر.

8. 3266/4891 Həcmi: 106 vərəq
Ölçüsü: 17 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 14 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı:ağ-bozumtul Şərq kağızı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 18
Tarixi: h. 1240/m.1824-25

YENƏ
(«SEYFƏLMÜLUK» DASTANI)

Bu əlyazma «Seyfəlmüluk» dastanının Məhəmmədxan bəy Hacı bəy oğlu Səlyaninin sifarişilə fars dilindən Azərbaycan türkcəsinə Qubada tərcümə edilmiş nüsxəsidir. Dastanın əsas nüsxəsindən fərqli olaraq burada hadisə Misir padşahı Asim şahla deyil, Qəzəvan xan oğlu Şahsəncər adı ilə başlanır.
1[b] vərəqinin sağ tərəfində «Əbduhu» sözü ilə başlanan dördüncü möhür var. Sonu naqisdir.

Başlanır (1[b]): حمدی بن انتها و شکر بقیاس اول حواس انسا نی نک نقش و بتدی
معارف اساسلو اولان خاطرلرنک زیب بخش ایچون روا و لایقدر.

Bitir (106[b]): بعد الجمالنک استقبالنه چقدیلر.

9. A-935/1382 Həcmi: 83 vərəq
Ölçüsü: 11 x 18 sm.
Mətn ölçüsü: 9,5 x 14 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 11
Tarixi: h. 1299/m.1881-82

YENƏ

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

(«SEYFƏLMÜLUK» DASTANI)

Bu əlyazma «Seyfəlmüluk» dastanının nəsrlə köçürülmüş bir nüsxəsidir. Dastan sondan naqisdir.

Başlanır (5^a): اما راویان اخبار و ناقیلان اثار
طوطیان شکر شرین کفتار و بلبلان داستان.

Bitir (83^b): دیدی ای دلبر بندنه رحم ایله که
اون اوچ الدربلالر چکمشم.

10. B-3787/5412 Həcmi: 19 vərəq
Ölçüsü: 17 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 16 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: filiqranlı Rusiya kağızı
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: müxtəlif (20-27)
Tarixi: XIX əsr

YENƏ
(«SEYFƏLMÜLUK» DASTANI)

Fars dilində nəzmlə yazılmış dastanın Mirzə Əli Axtılı Pirbudaqi tərəfindən nəsrlə türk dilinə tərcüməsidir. Mütərcim tərəfindən dastanda obrazlar və hadisələrə uyğun olaraq rübailər əlavə edilmişdir.

19^b vərəqində «Molla Nəsrullah bin Pirbudaqi» sözləri yazılıb.

18^{ab} və 19^a səhifələri boş buraxılıb. Əlyazmanı mütərcim Axtı kəndində köçürmüşdür.

Başlanır (1^a): حمد و ثنا اوخالقی بچونه که یدی
قدرتیله اون سکز من...

Bitir (17^b): بونو عیله قصرآبادان اولدی که
هچ زمانده اولمش دکولدی.

11. B-5344/6969 Həcmi: 23^b-36^a
Ölçüsü: 18 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 15 sm.
Cildi: karton
Kağızı: saya, Şərq istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 13

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Tarixi: h. 1289/ m. 1872-73

YENƏ
(«SEYFƏLMÜLÜK» DASTANI)

Dastan nəzmlə yazılıb, müəllif göstərilməyib. Hidayət adlı katib tərəfindən köçürülmüşdür. Əlyazmanın daxil olduğu məcmuə sonradan karton cildə tutulmuşdur.

Başlanır (23[b]): الحمدالله الزى جعلنا الضلمات الى النور

Bitir (36[b]): نجه ويردونک بولارنک سن مرادينى

12. B-2457/4082 (VI)

Həcmi: 161[b] -176[a]
Ölçüsü: 17 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 16 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 12
Tarixi: h. 1284/m.1867

YENƏ
(«SEYFƏLMÜLÜK» DASTANI)

Məşhur dastan Misir şahzadəsi Seyfəlmülukla Pərilər padşahı Şahbalın qızı Bədiülcəmalın eşq macərasını təsvir edir.

Mətn qara mürəkkəblə ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq-şikəstə xəttilə məsnəvi şəklində, iki sütunda köçürülmüşdür. Müəllifi və katibi məlum deyil. Mətnin haşiyəsində maili şəkildə abidənin xəttindən seçilən xətlə yazı köçürülmüşdür. Mətnin bəzi hissələri şeirlərdən ibarətdir.

Başlanır (161[b]): الحمد الاّ الزّى جعلنان الظلمات الى النّور
واصلّوة و اسّلام على محمّد□ المشهور

Bitir (176[a]): خداى هر جوانک وير مرادين
نجه ويردون بولارنک سن مرادين.

13. M-69/4318 (XXVI)

Həcmi: 96[a]-107[a]
Ölçüsü: 17 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: karton
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Sətir sayı: 11
Tarixi: h. 1333/m.1915

YENƏ
(«KİTABİ-SEYFƏLMÜLUK»)

Abidə qara mürəkkəblə, iki sütunda, məsnəvi şəklində, ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq-şikəstə xəttilə köçürülmüşdür.

Katibi və müəllifi məlum deyil. Əlyazmanın köçürülmə tarixi olmasa da, məcmuədəki digər mətnlərin sonundakı tarixə əsasən, 1333/1914-15-ci il (148^a) tarixində köçürüldüyünü demək olar.

Başlanır (96^a): حکایت ایلرم بر تازه دستان
معطربوی ایدی چونکه گلستان

Bitir (107^a): خدایا هر جوانون ویر مرادینی
نجه ویردون بولارون سن مرادینی.

14. B-5101/6726 Həcmi: 1^a-31^a
Ölçüsü: 17 x 20 sm.
Mətn ölçüsü: 15 x 18 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: damalı şagird dəftəri
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 19
Tarixi: 12 noyabr 1956.

YENƏ
(«SEYFƏLMÜLUK» DASTANI)

Bu dastan abidəsinin sonunda heç bir katib qeydi yoxdur. Lakin əlyazmaya daxil edilmiş ikinci mətnin – «Tutinamə»nin sonunda belə bir katib yazısı var: «Fars dilindən çevirəni İmadəddin Haqverdiyev».

Başlanır (1^a): اما راویان اخبار ناقیلان اثار و طوطیان شکر شکن شرین گفتار...

Bitir (31^a): سیف الملوکه الله بر اوغلان عطا ایلدی

15. B – 777/ 2396 Həcmi: 36^b – 39^a
Ölçüsü: 17,5x22 sm.
Mətn ölçüsü: 10,5x16 sm.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Cildi: yoxdur.
Kağızı: filiqranlı, Avropa istehsalı.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 14
Tarixi: h. 1208/m. 1793-94

YENƏ
(«SEYFƏLMÜLUK» DASTANI)

Bu əlyazma da «Seyfəlmüluk» dastanının nəzmlə tərcümə olunmuş yarımçıq nüsxəsidir. Məcmuədəki başqa mətnlərin sonunda kösürülmə tarixi (h.1208/ m.1793-94) olsa da, abidənin köçürülmə tarixi qeyd olunmayıb.

Başlanır (36 b): حکایت ایلرم بر داستان.
معطربوی چون گلستان.

Bitir (39 a): تمام عیان یقدی کنه برده
قلا بلمدیلر درمان بو درده.

16. B-1707/3332 Həcmi: 1b-13b
Ölçüsü: 18 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 15 sm.
Cildi: üzərinə göy rəngli parça çəkilmiş karton
Kağızı: ağ, saya, Şərq istehsalı
Xətti: nəstəliq – şikəstə
Sətir sayı: 13
Tarixi: h. 1277/m. 1860-61.

YENƏ
(«SEYFƏLMÜLUK» DASTANI)

Bu əlyazma «Seyfəlmüluk» dastanının mənzum bir nüsxəsidir. Əlyazmanı Məhəmməd vələdi Abdulla Həmzəli köçürmüşdür.

Başlanır (1b): حکایت ایلرم بر تازه دستان
معطر بوی چن بوی کلستان.
Bitir (13b): خدایا هر جوانک ویر مرادین
نچه ویردنک بولارنک سن مرادین.

17. B- 1506/3131 Həcmi: 180 vərəq
Ölçüsü: 14,5 x 24 sm.
Mətn ölçüsü: 8,5 x 13,5 sm.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Cildi: yoxdur
Kağızı: filiqranlı Avrora kağızı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 12
Tarixi: h.1107/m.1695

QƏHRƏMANNAMƏ

Qədim Azərbaycan və İran-Turan əfsanələri ilə bağlı tarixi-mifoloji qəhrəmanlıq dastanıdır. 1a vərəqində müəllifi məlum olmayan bir qoşma yazılıb. 180 b vərəqində isə əhəmiyyətsiz bir sıra qeydlər var. Əlyazmanın katibi Molla Kəlbi Ələddin İrəvanidir. Katib haqqında sonda yazılıb: «Əl əsli Bayat əl-Miski». Abidə əvvəldən naqisdir. 180a səhifəsinin aşağıdan sol kənarında yalnız «Əbduhu» oxunan dördkünc möhür var.

Başlanır (1^a): یارن قهرمان سوزه کلوب ایدر

Bitir (180^b): عزتنک حقچون ای رب الانام
آخریمز خیر ایله سن بالتمام.

18. B-7451/11113 Həcmi: 217
Ölçüsü: 18 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15,5 sm.
Cildi: qəhvəyi rəngli medalyonlu dəri
Kağızı: XIX əsr Rusya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 12
Tarixi: XIX əsr.

YENƏ
(«QƏHRƏMANNAMƏ» DASTANI)

Əlyazma qədim Azərbaycan və İran-Turan əfsanələri əsasında yaradılmış tarixi – mifoloji qəhrəmanlıq dastanı olan «Qəhrəmannamə» dastanının ikinci dəyərli nüsxəsidir. Başlanğıcda dastanın Adəm əleyhəssəlamın, Şit peyğəmbərin və əfsanəvi İran padşahı Kəyumərsin adı ilə bağlanması bu nüsxəni fərqləndirir. Lakin təəssüf ki, ikinci vərəqdən on doqquzuncu vərəqədək nüsxə naqisdir.

Mətnin sonunda (217a) sonradan başqa xətlə «Müəllifül-Əbdülhüseyn ibn Hacı Kərim əleyhül-rəhmə. Sənə hicri 801» qeydi, 1^b səhifəsində isə «sənə 885» tarixi yazılmışdır.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Başlanır (1[b]): آدم علیه السلام زماننده کیومرث
حکیم سلطنت کوستروب شیت...

Bitir (217[a]): اما بو طرفدن اهلی حرم هوشنک انتظار
چکرلر ایدیکه کورک شاه دن نه خبر گلور.

19. B- 4901/6526 Həcmi: 47 [a] - 124 [a]
Ölçüsü: 18 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 16,5 sm.
Cildi: medalyonlu və kənarı naxışlı dəri
Kağızı: XIX əsr Rusya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 16
Tarixi: h. 1295 / m. 1878

YENƏ
(«QƏHRƏMANNAMƏ» DASTANI)

Qədim Azərbaycan və İran-Turan əfsanələri əsasında yaradılmış tarixi – mifoloji qəhrəmanlıq dastanıdır. Bu əlyazma kitabının 1b-46b vərəqlərinə «Bəxtiyarnamə» dastanı köçürülüb. 125b-132b vərəqlərində isə imam Əlinin şücaəti haqqında hədis-rəvayət köçürülmüşdür.

Əlyazmanın katibi Nəsib əfəndi ibn Əlidir. Dastan hansısa yarımçıq bir nüsxədən köçürülüb.

Başlanır (47[a]): قهرمان که قاف داغنون دیولری
آپاروب ساخلادیلر
Bitir (124[a]): پهلوانلق ایدوبدر دنیاده دیله
و بیانه راست گلمز والله اعلم بالصّواب.

20. B-3237/4862 Həcmi: 50 vərəq
Ölçüsü: 20 x 24 sm.
Mətn ölçüsü: 18 x 21 sm.
Cildi: meşin
Kağızı: təkxətli ümumi dəftər
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 27
Tarixi: 24 dekabr 1958

YENƏ
(«QƏHRƏMANNAMƏ» DASTANI)

Qədim Azərbaycan və İran-Turan əfsanələri ilə bağlı tarixi-mi-

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

foloji qəhrəmanlıq dastanıdır. Dastan farsca çap nəşrindən İmaməddin İskəndərzadə–Haqverdiyev tərəfindən tərcümə edilmişdir.

Başlanır (2[b]): ...امّا راويان اخبار ناقلان بيله روايت ايديرلر

Bitir (50[a]): سروخرامان قهرمان ايله خوش
كذه ران كچرديلر.

21. B-5697/7322 Həcmi: 1[a] – 81[b]
Ölçüsü: 17 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 17 sm.
Cildi: karton
Kağızı: təkxətli ümumi dəftər
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13
Tarixi: XIX əsrin 30-cu illəri

YENƏ
(«QƏHRƏMANNAMƏ» DASTANI)

Bu əlyazma qədim Azərbaycan və İran-Turan əfsanələri əsasında yaradılmış tarixi – mifoloji dastandır. Əlyazmanın katibi Əli Heydər Nuxəvidir. O, əlyazmanı Məşədi Məhəmmədbağır adlı şəxsin sifarişi ilə köçürmüşdür. Cildin ilk və son üzünün içəri tərəfində katib qeydləri vardır. Əlyazmanıın frontospisi quş və başqa ornamentlərlə bəzədilmişdir.

Başlanır (1[b]): راويان اخبار و ناقلان اثار بويله
روايت ايليوبديلر...

Bitir (81[a]): اوز مرادلرينه يتشديلر عيش عشرت ايله
كچورديلر تا اجلى مرغودى تاپديلر.

22. B-4901/6526 Həcmi: 1[b]-46[b]
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 17 sm.
Cildi: dəri (medalyonlu)
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq – şikəstə
Sətir sayı: 14-15
Tarixi: h. 1293/m. 1876

BƏXTİYARNAMƏ

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Bu abidə Şərq aləmində geniş yayılmış «Bəxtiyarnamə» dastanının Azərbaycanda köçürülmüş (türk dilində) bir nümunəsidir. Dastanda Bəxtiyarın dünyaya gəlməsi, həramilər tərəfindən tapılması, sonra saray həyatı, sarayda başına gələn əhvalatlar və ölümdən xilas olması üçün hər gecə bir nağıl danışmasından, nəhayət, onun xilas olmasından bəhs olunur.

Əlyazma qara mürəkkəblə, nəsr-nəzm şəklində nəstəliq-şikəstə xətti ilə katib Nəsib ibn Əli tərəfindən h. 1293 (m.1876)-cü ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (1^b): اما راویان اخبار و ناقلان آثار...

Bitir (46^b): بونی یازدوم یادکار اولماق اوچون
اوخویانلر بردعا قلمق اوچون

23. M-12/10545 Həcmi: 39^b-79^a
Ölçüsü: 13,5 x 18,5 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 15 sm.
Cildi: dəri (çat-çat olmuşdur)
Kağızı: ağ, sadə və saya, İtaliya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15-17
Tarixi: h. 1088/ m. 1677

YENƏ
(BƏXTİYARNAMƏ)

Abidənin mətni qara mürəkkəblə, başlıqlar isə qırmızı mürəkkəblə nəstəliq xəttilə, iki sütunda, nəzmlə yazılmışdır. Abidə fars dilindədir. Mətnin sonunda köçürülmə tarixi olmasa da, birinci mətnin sonundakı tarixi (1088-ci il) əsas götürmək olar. Əlyazma kitabının kağızındakı filiqranlar da abidənin XVII əsrdə Avropada, çox güman ki, İtaliyada istehsal olunmuş kağıza köçürüldüyünü göstərir. Filiqranlar dairələr üzərində xaç nişanlı tac təsvirindən ibarətdir. Burada eyni zamanda foolşapı (təlxək, Hollandiya) xatırladan filiqran da var.

Başlanır (39^b): اول در کار دوست پشه کردن
دویم ارکارحا اندیشه کردن

Bitir (79^a): پاک خود مکن خود را بدوست خود هلاک

24. B-5703/7328 Həcmi: 7^b-70^a

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Ölçüsü: 12,5 x 19,5 sm.
Mətn ölçüsü: 18 x 13 sm.
Cildi: medalyon təsvirli dəri
Kağızı: nazik, ağ, saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13
Tarixi: h. 1308 / m.1881

LEYLİ VƏ MƏCNUN

Seyidi-bəni-Əmirin çox intizardan sonra oğlu olur. Adını Qeys qoyur. Qeys qonşu qəbilə başçısının qızı Leyliyə aşiq olur. Sonra İbn Salam, Zeyd, ata-analar və məlum poemalardakı obrazlar haqqında burada nəql olunur. Nəsrlə yazılmış mətndə arabir qəzəl, məsnəvi şəklində şerlər də verilmişdir. Sonda Zeydin qayibdən xəbər verdiyinə görə aşiq-məşuq o biri dünyada bir-birinə qovuşurlar.

Dastan yarı Azərbaycan-türk və yarı cığatayca nəql olunur.

Abidənin mətni qara, başlıqlar və seçdirmələr qırmızı mürəkkəblə, nəsr-nəzm şəklində h.1308/m.1881-ci ildə nəstəliq xətti ilə katib Molla Arif bin Molla Məruf tərəfindən köçürülüb. Abidənin mətnindən əvvəl 7 vərəq boş buraxılmışdır. 2^a səhifəsində əlyazma kitabına köçürülmüş əsərlərin siyahısı verilmişdir (4 əsər).

Başlanır (7^b): اما راویان اخبار و ناقلان اثار و بند اونی

Bitir (70^a): بول واقعه لرنی زید باطن دین
کوروب خلایقغه بیان قیلدیلار.

25. B-5703/7328 (III) Həcmi: 71^a-152^b
Ölçüsü: 12,5x 19,5 sm.
Mətn ölçüsü: 8 x 13 sm.
Cildi: medalyon təsvirli dəri
Kağızı: nazik, ağ, saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13
Tarixi: h.1309/ m.1882

ZİVƏR XAN

Bağdad padşahı Xosrov xaqanın oğlu Zivər xanın Bağdad və İstanbul nahiyələrində bütpərəstlərə qarşı qəhrəmanlıq müharibələrindən və axırda İrəm padşahının qızı Dilsuz xanım ilə evlənməsindən bəhs olunur.

Abidənin mətni qara, başlıqlar və seçdirmələr qırmızı mürəkkəblə nəsr-nəzm şəklində h.1309/m.1882-ci ildə nəstəliq xəttilə katib Molla Arif bin Molla Məruf tərəfindən köçürülüb.

Başlanır (71^b): اما راویلاراندان روایت قیلورلار

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

کم بغداد شهرنده بر خسروخان...

Bitir (152[b]): القصه اندین قرق کیجه کوندوز توی
و تماشا قیلیب عاشق لار مرادلاینه یتی لار.

26. A-121/564

Həcmi: 88 vərəq
Ölçüsü: 18 x 11 sm.
Mətn ölçüsü: 8,5 x 15 sm.
Cildi: karton
Kağızı: müasir, tək mil (solğun)
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15-21
Tarixi: h. 1331/m.1912

DASTANİ - HATƏMİ -TAYİ

Abidə solğun, tək mil, ağ kağıza nəstəliq xəttilə, 1331 hicri tarixində katib Məhəmməd İbrahim vələdi Kərbəlayı Nəsir Həmədani tərəfindən köçürülmüşdür.

Əlyazma abidəsi Şərqdə məşhur, səxavət nümunəsi kimi tanınmış Hatəm haqqında və onun səxavətilə bağlı bir çox hekayələrdən ibarətdir.

Başlanır (1[b]): ای دل ینه زین اولدی جهان پیره
زنی کور،

Bitir (88[b]): عمرلرینی صفا ایله کچوردیلر و حاتم
طائینین حکایتی بو یرده بیتدی.

27. B-1676/3301

Həcmi: 19 vərəq
Ölçüsü: 15 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 15 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: saya, boz rəngli
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 14

MEHRÜ MAH

Azərbaycan-türk dilində aşiqanə dastandır. Qara mürəkkəblə boz rəngli kağıza köçürülmüşdür.

Əvvəldən və sondan naqisdir.

Başlanır (1[a]): اولوزر آغ قزیل جواهرات وار بی حدّ بی حساب.

Bitir (19[a]): پادشاه کوردی برایکید باشدان آیاغه
لعل وجواهره متغرق اولموش پادشاه دیدی ای جوان

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

28. B-1591/3216

Həcmi: 159 vərəq
Ölçüsü: 16 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17 sm.
Cildi: sonradan çəkilmə
Kağızı: saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 14-17
Tarixi: h.1316/ m.1898

XAVƏRNAMƏ

Həzrət Əlinin, islam dini qəhrəmanlarından Malik Əjdər, Sədvəqqas və başqalarının iştirak etdiyi müharibələrdən bəhs edən məşhur dastanın mənzum variantıdır.

Katibi Vəliyulla Molla Əhməd Qazağidir. Müəllifi məlum deyil.

Başlanır (1[b]):

دونبله بر اخبار باغ شاخار
بلبل کویند بو مرغزار.

Bitir (159[a]):

تمام اولدی ختمنک انتهاسی
کرکدر کاتبه خلعت بهاسی

29. B-6117

Həcmi: 135 vərəq
Ölçüsü: 21,5 x 16,5 sm.
Mətn ölçüsü: 17,5 x 12 sm.
Cildi: qopmuş dəri cild
Kağızı: saya, pardaqlanmış, Şərq istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 16
Tarixi: h.1174/ m.1760

YENƏ
(«XAVƏRNAMƏ»)

Həzrət Əlinin, islam dini qəhrəmanlarından Malik Əjdər, Sədvəqqas və başqalarının iştirak etdiyi müharibələrdən bəhs edir. Bu əlyazma «Xavərnamə»nin o biri nüsxələrindən fərqli olaraq mükəmməl nüsxəsidir. Əvvəli naqisdir.

Başlanır (1[a]):

ای یارنلر بر قبح کوترركه...

Bitir (134[a]):

خاورنامه واخضوزمین حکایه سی
بوراده تمام اولدی اوقویانی دنکلیانی یازنی رحمتوله...

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

30. S-22/8976 Həcmi: 1ª-96ª
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 19 sm.
Cildi: karton
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya ist.
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1312/ m.1894

YENƏ
(«XAVƏRNAMƏ»)

Əlyazma dini məzmunlu nəzmlə yazılmış dastandır. Burada Həzrət Əlinin islam dini uğrunda apardığı müharibələrdən danışılır. Dastanda Həzrət Əlidən başqa Sədvəqqas, Malik Əjdər və digərlərinin qəhrəmanlığından bəhs edilir. Qəhrəmanlara Məhəmməd peyğəmbərin özü röyada yol göstərir.

Abidənin mətni qara mürəkkəblə iki sütunda nəstəliq-şikəstə xətti ilə köçürülmüşdür. Sonda kitabın sahibi və köçürülmə tarixi qeyd olunub. Abidə 1312-ci ilin səfər ayında köçürülüb, kitabın sahibi Əbdüləzizdir.

Başlanır (1ᵇ): سعدی ابو المعجنم اوچون اول نکار
خوش مصلح لر کتوردی آشکار

Bitir (96ª): بو کتابن صاحبی عبدالعزیز
ای الهی ایله کل انی دین دیانتده عزیز

31. D- 212/3084 Həcmi: 202 vərəq
Ölçüsü: 21 x 34 sm.
Mətn ölçüsü: 14 x 25 sm.
Cildi: üzərinə parça çəkilmiş karton
Kağızı: ağ, sadə, Şərq istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 19

RÜSTƏMNAMƏ

«Şahnamə» dastanları əsasında yazılmış nəsr əsəridir. Abidə ağ, pardaqlanmış Şərq kağızına nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Mətndə seçdirmələr qırmızı mürəkkəblə yazılmışdır. Abidənin mətni sondan naqisdir.

Başlanır (1ª): جمشید باطیل دعوانی ایله دی یوخودن
اویاندی رنکی روی تغیر تاتمشدی

Bitir (200ᵇ): کتوروب دخمیه کلدی و اونی عنبر ایله ...

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

32. D- 236/10213 Həcmi: 25 vərəq
Ölçüsü: 21 x 34 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 29 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 23

YENƏ
(«RÜSTƏMNAMƏ»)

Abidə ağ, sadə kağıza nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Əlyazma kitabı bərbad vəziyyətdədir. Vərəqləri qopmuş, kənarları cırılmış və ləkəlidir. Mətn qara və bənövşəyi mürəkkəblə yazılmış, haşiyələrdə mətnə dair fars dilində müəyyən qeydlər edilmişdir. Seçdirmələr qırmızı mürəkkəblədir. 6^a səhifəsində Rüstəm Zala aid tuşla çəkilmiş miniatür var. Abidə sondan naqisdir.

Başlanır (1^a): کیقبادون ..... کتوردیلر دندان
قارون گلوب رستمون ایاقنه دوشدی

Bitir (25^b): خذنک مارکوش بابا رشد جفت
قضا هم خنده زد هم آفرین

33. B - 6286/7911 (I) Həcmi: 1^a-2^b
Ölçüsü: 17,5 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 17 x 12,5 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13
Tarixi: h.1289 / m.1872

DASTANİ - DƏVƏ

Bir dəvə sahibinin onu incitməsinə görə Məhəmməd peyğəmbərə (s.) gileylənir. Peyğəmbər dəvəni sahibindən alaraq azad edir. Dəvə də həmişə gəlib Məhəmməd peyğəmbərə baş çəkirmiş. Bir gün gələndə görür ki, peyğəmbər ölüb. Bunu görən dəvə də başını divara vurub özünü öldürür.

Hekayətin mətni iki sütunda, nəzmlə, qara mürəkkəblə və hərəkəli nəstəliq xəttilə yazılmışdır.

Başlanır (1^a): چون شکایت قلدی ایستدن دوه

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

مصطفادن اولدی دردینه دوا.

Bitir: (2 b)   گردیلر سیز بوله سیز اودرنجات
عشقله دردیله ایدونک الصلاة

34. B- 6286/7911 (III)   Həcmi: 4^a-5^b
Ölçüsü: 17,5 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 12,5 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13
Tarixi: h.1289 / m.1871

GÖYƏRÇİN DASTANI

Bu mənzum hekayədə Allah mələkləri peyğəmbərin yanına birini göyərçin, o birini isə ovçu şəklində göndərir. Ovçu göyərçini tutmaq istəyir, peyğəmbər deyir ki, göyərçinin ağırlığı qədər budumdan ət kəsib götür. Lakin ovçu razılaşmır və hər ikisi dönüb yenidən mələk olur.

Başlanır (4 a):   ایشت امدی بر عجایب خوش خبر
کیم نه دیمش راویان معتبر

Bitir: (5 b)   فاعلاة فاعلاة فاعلاة
ویر محمّد مصطفی یه صلواة.

35. S- 22/8976 (II)   Həcmi: 96^b- 97^a
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17 sm.
Cildi: karton
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1312 / m.1894

YENƏ
(GÖYƏRÇİN DASTANI)

Mətn qara mürəkkəblə nəstəliq-şikəstə xəttilə köçürülmüşdür.

Başlanır (96^b):   ایشید ایمدی بر عجایت خوش خبر
که نه دیمش روایان معتبر.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Bitir: (97[a]) فاعلات فاعلات فاعلات
ویر محمّد مصطفییه صلوات.

36. B - 4803/31067

Həcmi: 3[b]- 5[a]
Ölçüsü: 17 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 14 x 17 sm.
Cildi: karton
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 11-12
Tarixi: h.1306 / m.1898

YENƏ
(GÖYƏRÇİN DASTANI)

Mətn iki sütunda, nəzmlə, qara mürəkkəblə səliqəsiz nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür.

Başlanır (3[b]): سولیم بر قصّه کوش ایله کل
شربت جاندن انی نوش ایله کل

Bitir: (5[a]) سنه غه کلدوک سنکا یا مرتضی
یخشی کوردوک یخشی رق حبیب خدا.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

HEKAYƏTLƏR

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

37. A - 514/960

Həcmi: 46^b-52^b
Ölçüsü: 10,5 x 17 sm.
Mətn ölçüsü: 8 x 11 sm.
Cildi: sonradan çəkilmə
Kağızı: ağ, boz rəngli
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 9
Tarixi: h.1244/m. 1828-29

DÜZDÜ QAZI

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Şərq ədəbiyyatında yayılmış yumoristik hekayədir. Bir qazının Quran və şəriəti kamil bilən bir cavan oğru ilə rastlaşması və qızını ərə verməsi əhvalatı nəql olunur.

Mətn qara mürəkkbələ ağ, sadə kağıza nəstəliq xəttilə 1244/ 1828-29-cu ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (46^b) حارون رشیدّه زماننده بر قاضی وارایدی.

Bitir: (52^b) قاضی قیزین نکاح قلوب اوغریه تسلیم ایتدی.

38. M- 315/960

Həcmi: 164^b-168^b
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 15 sm.
Cildi: medalyonlu dəri, qapaqlı
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1179/m. 1765-66

YENƏ
(DÜZDÜ QAZI)

Mətn qara mürəkkəblə ağ, sadə kağıza nəstəliq xəttilə 1179/ 1765-66-cı ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (164^b) حارون رشید زماننددا بر قاضی وارایدی

Bitir: (168^b) قیزی اوغربیه نکاح ایدوب جفت ایدی

39. B - 2456/4081

Həcmi: 1^a-10^b
Ölçüsü: 18 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 16 sm.
Cildi: sonradan çəkilmə
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 12

YENƏ
(DÜZDÜ QAZI)

Mətn qara mürəkkəblə ağ, sadə kağıza nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür.

Başlanır (1^a) اول ایامده حارون الرشید زماننده

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

بغداد قاضیلرندن برقاضی وارایدی

Bitir: (10^b) سنکا الله بلا ویرسون
کوزنک اکسون خجیل ایتسون.

40. B - 1684/3309

Həcmi: 1^a-5^a
Ölçüsü: 18 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 16 sm.
Cildi: sonradan çəkilmə
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 12
Tarixi: h 1282/ m. 1865-66

YENƏ
(DÜZDÜ QAZI)

Mətn qara, seçdirmələr isə qırmızı mürəkkəblə ağ, sadə kağıza nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür.

Başlanır (1^a) هارون رشید زماننده بر قاضی وارایدی

Bitir: (15^a) قاضی قزینا نکاح ایدوب اغریه ویردی تاریخ ۱۲۸۲

41. B - 5955/7580

Həcmi: 1^b-24^a
Ölçüsü: 14,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 9 x 16 sm.
Cildi: karton
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 16
Tarixi: h. 1263/m.1846-47

YENƏ
(DÜZDÜ QAZI)

Digər nüsxələrdən fərqli olaraq həcmi böyükdür. Abidənin fars dilindən tərcümə olması qeyd olunub. 1a səhifəsində belə qeyd yazılıb: «Tərcümə Düzdü Qazı, mütərcim və katib Məhəmməd Qasim Qudyali Azərbaycani».

Abidədə yarımçıq çəkilmiş miniatürlər var. Mətn arasında miniatürlər üçün boş yerlər buraxılmışdır.

Mətn qara mürəkkəblə ağ, sadə kağıza nəstəliq xəttilə, seçdirmələri isə qırmızı mürəkkəblə 1263/1846-47-ci ildə Salyanda kö-

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

çürülmüşdür.

Başlanır (1^b) الحمد الله ربّ العالمين وصلّ اله على خير حلقه محمّد واله...

Bitir: (24^a) روزگارده یادکار قالدی تمّت الکتاب

42. B-7315/8940

Həcmi: 1^a-3^a
Ölçüsü: 17 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 13,5 x 18,5 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: göy rəngli
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 19

YENƏ
(DÜZDÜ QAZI)

Mətn qara mürəkkəblə göy rəngli kağıza nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Köçürülmə tarixi və katibi qeyd olunmamışdır.

Başlanır (1^a) هارون رشید زماننده بر قاضی وارایدی

Bitir: (3^a) قاضی قزین کابن قلوب اوغریه تسلیم ایتدی.

43. B-2457/4082

Həcmi: 106^b-111^b
Ölçüsü: 16,5 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 10
Tarixi: h. 1284/m. 1867-68

YENƏ
(DÜZDÜ QAZI)

Mətn qara mürəkkəblə ağ, sadə kağıza 1284/1867-68-ci ildə katib Hacı bin Əbdürrəhman tərəfindən köçürülmüşdür. 111^b səhifəsində bir neçə bayatı və yeni doğulan uşaq haqqında qeyd yazılmışdır.

Başlanır (106^b) هارون رشید زماننده بر قاضی وارایدی

Bitir: (111^b) قاضی قزون کابین قلوب اوغریه ویردی تسلیم ایتدی.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

44. B-6835/8461

Həcmi: 120^b-124^a
Ölçüsü: 16 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15-17
Tarixi: h. 1246/m. 1830-31

YENƏ
(DÜZDÜ QAZI)

Mətn qara mürəkkəblə ağ, sadə kağıza nəstəliq xəttilə 1246/ 1830-31-ci ildə köçürülmüşdür. Mətndəki bəzi sözlərin altından qırmızı xətt çəkilmişdir. Mətn başa çatandan sonra qırmızı mürəkkəblə «Hacı Məhəmməd əfəndi» qeydi yazılıb. Çox cüman ki, bu katibin adıdır.

Başlanır (120^b) هارون الرشید زماننده بر قاضی وارایدی.

Bitir: (124^a) قزنی اوغریه تسلیم ایتدی

45. B-5188/6813

Həcmi: 36^a-39^a
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 10,5 x 13,5 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 14
Tarixi: h. 1287/m. 1870-71

YENƏ
(DÜZDÜ QAZI)

Mətn qara mürəkkəblə ağ, sadə kağıza 1287/1870-71-ci ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (36^a) حارون رشید زماننده بر قاضی وارایدی.

Bitir: (39^a) قاضی قزینی کابین قلوب اوغریه تسلیم ایتدی.

46. B-241/1859

Həcmi: 4^a-7^b
Ölçüsü: 16 x 21sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 21 sm.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Cildi: üzərinə kağız çəkilmiş dəri
Kağızı: göy rəngli
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 14
Tarixi: h. 1234/m. 1818-19

YENƏ
(DÜZDÜ QAZI)

Mətn qara mürəkkəblə göy rəngli kağıza 1234/1818-19-cu ildə nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür.

Başlanır (4^a) حارون رشید زماننده بر قاضی وارایدی

Bitir: (7^b) قاضی قزینی کابین قلوب اوغریه تسلیم ایتدی.

47. B-5216/6841

Həcmi: 1^b-5^b
Ölçüsü: 17 x 20,5 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 16 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: boz rəngli, ləkəli
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 14

YENƏ
(DÜZDÜ QAZI)

Mətn qara mürəkkəblə boz rəngli (ləkəli) kağıza nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Sonu naqisdir.
Başlanır (1^b) اما راویان اخبارو ناقلان آثار...

Bitir: (5^b) برده خاتونون برده تاوق اوچ اولورسنکز
برمن ایکی تاوق بیزده اوچ اولورق...

48. B-1830/3455

Həcmi: 77^b-80^b
Ölçüsü: 17 x 21sm.
Mətn ölçüsü: 14 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: göy rəngli
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 17
Tarixi: h. 1255/m. 1839-40

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

YENƏ
(DÜZDÜ QAZI)

Mətn qara mürəkkəblə göy rəngli kağıza nəstəliq xəttilə 1255/ 1839-40-cı ildə köçürülmüşdür. Hekayətin sonu naqisdir.

Başlanır (77[b]) هارون الرشيد زماننده بر قاضی وار ایدی

Bitir: (80[b]) ...اوغری ایتدی ایکی یومورتاسننک واردور برده بو اوچ

49. A-1227/10974 Həcmi: 10 vərəq
Ölçüsü: 10 x 16,5 sm
Mətn ölçüsü: 6 x 15sm
Cildi: yoxdur, sonradan çəkilmə üzlük
Kağızı: solğun Şərq kağızı
Xətti: nəsx
Sətir sayı: 10
Tarixi: h.1203/ m.1788

İBRAHİMNAMƏ

Abidənin mətni qara mürəkkəblə hərəkəli nəsx xəttilə yazılmışdır. 1[a] vərəqində Ə.Dəmirçizadənin şəxsi və yalnız «Əbduhu» sözü oxunan nisbətən qədim, səkkizbucaqlı möhür vurulmuşdur. Harada və nə vaxt köçürüldüyü qeyd olunmasa da, 1[a] vərəqindəki qeyddə «Hacı Əbdürrəhman oğlu Nuxalı və Əhməd... oğlu Xaçmazlı veririk bu... namə məhkəmeyi-şərifə...» sözləri yazılıb. Bu qeydə əsasən belə hesab etmək olar ki, əlyazma abidəsi Azərbaycanın Nuxa, Xaçmaz ərazisində köçürülüb və saxlanılıb.

Köçürülmə tarixi XVIII əsrə aiddir. 1[a] vərəqində çətinldiklə də olsa 1203 (1788)-cü il tarixi oxunur.

Bu əlyazma abidəsində Məhəmməd peyğəmbərin (s.) vaxtsız ölmüş oğlu İbrahimin başına gələn əhvalatlardan danışılır.

Başlanır (1[b]): سولیم اوّل کریم کرد کار

Bitir (10 [b]): بونی یازدیم یادکار اولمق ایچون
اوقیانلر بر دعا قلمق اچون

50. B-3083/4708 Həcmi: 19[b]-24 [a]
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 16 sm.
Cildi: yoxdur

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 10
Tarixi: h.1290/ m.1873-74

YENƏ
(İBRAHİMNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda nəstəliq-şikəstə xəttilə köçürülmüşdür.

Başlanır (19^b): سولیم اوّل کریم کرد کار
اول قدیر الله درر پرورد کار.

Bitir (24^a): اوخوینی دنکینی یازه نی
رحمنک ایله یارلقه کل یا غنی

51. B-3818/5443 Həcmi: 36^b-39^a
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: sadə, ağ
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 22
Tarixi: h.1281/ m.1864-65

YENƏ
(İBRAHİMNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə 2 sütunda, nəstəlik-şikəstə xəttilə köçürülmüşdür. Köçürülmə tarixi o biri mətnlərin sonunda qeyd olunub.

Başlanır (36^b): سویلیم اول کریم کرد کار
اول قدیرالله درر پروردکار

Bitir (39^a): انبیادن اولیادن یا کریم
سن بیزی آیرمه کل ای پادشاه

52. B-4426/24145 Həcmi: 1^b-6^a
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 16 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 11
Tarixi: h. 1293/m. 1876

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

YENƏ
(İBRAHİMNAMƏ)

Əlyazma abidəsi müxtəlif mövzulu əsərlərin cəmləndiyi məcmuədədir. Cildi yoxdur. Cildin əvəzinə kağızdan üzlük çəkilmişdir. Mətn qara mürəkkəblə azca saralmış saya kağıza köçürülmüşdür. Məcmuənin sonuncu mətninin kolofununda 1293-cü ildə köçürüldüyü qeyd olunub.

Başlanır (1^b): سویلم اول سوزی اول ابتدا
اول آنی دیرم اولدر خدا

Bitir (5^b): یا رحیم اوخیانی یازانی
شاد ایدوب مغفرت قیل یا غنی

53. B-4839/6464 Həcmi: 7^a -10^a
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 12,5 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1305/ m.1887/88

YENƏ
(İBRAHİMNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda nəstəliq xəttilə 1305/1887-88-ci ildə katib Molla Ruhulla Saleh əfəndi tərəfindən köçürülmüşdür.

Başlanır (7^a): سولیم اوّل بنام کرد کار
اول قدیرالله درر پروردکار.

Bitir (10^a): تمت شد هذا لنسخه الشریفه
علی یدی ملا روح الله ابن صالح
افندی عند الفاصل المحقیق ملا شعیب الافندی قریته العدان فی وقت العشا فی شهرجمادیه
الاخری فی سنه ۱۳۰۵.

54. B-5239/6864 Həcmi: 11^a-14^b
Ölçüsü: 17 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 19 sm.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1300/ m.1882-83

YENƏ
(İBRAHİMNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda nəstəliq xəttilə 1300/1882-83-cü ildə katib Molla Xancan Malı oğlu tərəfindən köçürülmüşdür.

Başlanır (11[a]): سویلم اوّل سوزی اول ابتدا
اوّل انی دیرمی اولدورخدا

Bitir (14[b]): یا رحیم اوخیانی یازه نی
شاد ایدب مغفرت قل یا غنی

55. B-5275/26649 Həcmi: 36[a]-39[a]
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 10,5 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: boz, göyümtül
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13
Tarixi: h.1278/ m.1861-62

YENƏ
(İBRAHİMNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda nəstəliq xəttilə 1278/1861-62-ci ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (36[a]): سولیم اول کریم کرد کار
اول قادرالله درر پروردکار

Bitir (39[a]): بنم جانم بنم جانیمه قیمه
یوره کم پاره پاره قیمه قیمه

56. B-5552/27749 Həcmi: 17[b]-22[a]
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 16 sm.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 10
Tarixi: h.1322/ m.1904-05

YENƏ
(İBRAHİMNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda nəstəliq xəttilə 1322/1904-05-ci ildə ağ, parlaq, Rusiya kağızına köçürülüb.

Başlanır (17^b): سویلیم اوّل کریم کرد کار
اول قدیر الله دررپر وردکار.

Bitir (22^a): اوخویانی دنکلیه نی یازانی
رحمنکله یارلغا کل یاغنی

57. B-5794/7419 Həcmi: 1^a-4^b
Ölçüsü: 17 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 18 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15

YENƏ
(İBRAHİMNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Katibi və köçürülmə tarixi haqqında məlumat yoxdur.

Başlanır (1^a): سولیم اوّل کریم کردکار
اول قدیرالله دورر پروردکار

Bitir (4^b): بونی یازدیم یادکر اولمق ایچون
اوخویان لار بر دعا قلمق ایچون.

58. B-5846/7471 Həcmi: 5^a-7^b
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 18sm.
Cildi: yoxdur

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 17
Tarixi: h.1324/ m.1906-07

YENƏ
(İBRAHİMNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda nəstəliq xəttilə 1324/1906-07-ci ildə katib Məhəmməd bin Səid tərəfindən köçürülmüşdür.

Başlanır (5[a]): سولیم اوّل کریم کرد کار
لطف چوقا قدیرالله درر پروردکار

Bitir (7[b]): اولیادن انبیادن یا کریم
سز بیزی آیرمه ای ربّ الرحیم.

59. B-6367/7992 Həcmi: 21[b]-24[b]
Ölçüsü: 16 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 16,5 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 14
Tarixi: h.1274/ m.1857-58

YENƏ
(İBRAHİMNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda nəstəliq xəttilə 1274/1857-58-ci ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (21[b]): سویلیم اول کریم کرد کار
او قادرالله پروردکار.

Bitir (24[b]): الخط باقی والعمر فانی
العبدعاصی و ربّ عافی

60. B-6520/8146 Həcmi: 24[b]-28[a]
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 16 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 12
Tarixi: h.1296/ m.1878-79

YENƏ
(İBRAHİMNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda nəstəliq xəttilə 1296/1878-79-cu ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (24^b): سويليم اوّل كريم كردكار
اول قدرالله دين پروردكار

Bitir (28^a): يولى دوم بى دخادور روزكار
من اولمزدم......

61. B-6610/8235 Həcmi: 8^a-12^a
Ölçüsü: 17 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 18 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13
Tarixi: h.1289/ m.1872-73

YENƏ
(İBRAHİMNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda nəstəliq xəttilə 1289/1872-73-cü ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (8^a): سويليم اول كريم كرد كار
اول قاديرالله كه هم پروردگار

Bitir (12^a): اين نوشتم نا بماند يادكار
من نمانم خط بماند روزكار

62. B-6642/8267 Həcmi: 109^b-113^b
Ölçüsü: 17 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 16 sm.
Cildi: dağılmış vəziyyətdə olan karton
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Sətir sayı: 13
Tarixi: h.1286/ m.1869-70

YENƏ
(İBRAHİMNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda nəstəliq xəttilə katib Tacəddin Çıraği tərəfindən 1286/1869-70-ci ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (109[b]): سولیم اول کریم کردکار
اول قدیرالله در پروردکار

Bitir (113[b]): اوغلنی ترک ایتدی سیزونک ایچون
ویرونک صلواة سیزدخی آننک ایچون

63. B-6835/8461 Həcmi: 52[b]-55[a]
Ölçüsü: 16 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ və göy rəngli sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 19-21
Tarixi: h.1245/ m.1829-30

YENƏ
(İBRAHİMNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda nəstəliq xəttilə ağ və göy rəngli kağızda katib Əbdülqəni tərəfindən 1245/1829-30-cu ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (52[b]): سویلیم اول کریم کرد کار
اول قدیرالله درر پروردکار

Bitir (55[a]): ... بونی ایلدیم صون بر کتاب
یااللهی بنکا ایلمه خطاب

64. B-7039/8664 Həcmi: 2[b]-6[a]
Ölçüsü: 14 x 20 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17 sm.
Cildi: sonradan çəkilmə göy rəngli karton
Kağızı: ağ, sadə, ləkəli
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 14

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Tarixi: h.1315/ m.1897-98

YENƏ
(İBRAHİMNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda nəstəliq xəttilə ağ, ləkəli kağıza 1315/1897-98-ci ildə köçürülmüşdür. 3[ab] vərəqinin çox hissəsi cırılmışdır. Misraların əvvəlində və sonunda qırmızı mürəkkəblə dairəciklər qoyulmuşdur.

Başlanır (2[b]): سویلیم اول کریم کردکار
اول قدیرالله درر آدین پروردکار

Bitir (6[a]): بونی یازدوم یادکار اولمق ایچون
اوخویانلر بر دعا قلمق ایچون.

65. B-7445/11107
Həcmi: 15[a]-18[b]
Ölçüsü: 15,5 x 20,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13
Tarixi: h.1302/ m.1884-85

YENƏ
(İBRAHİMNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə ağ, sadə kağıza iki sütunda nəstəliq xəttilə 1302/1884-85-ci ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (15[a]): سویلم سوزی اوّل ابتدا
اوّل آنی ویر... اول دور خدای

Bitir (18[b]): الحمدلاه رب العالمین
والسلام علی خیرالمرسلین

66. B-4803/31067
Həcmi: 13[b]-17[b]
Ölçüsü: 17 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 15 x 18 sm.
Cildi: karton
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq – şikəstə
Sətir sayı: 11-13

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Tarixi: h.1306/ m.1888

YENƏ
(İBRAHİMNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda, məsnəvi şəklində köçürülmüşdür. Sonda katib kolofonunda tarix və zəhmət haqqı olaraq katibə köməklik göstərilməsi haqqında qeyd olunub.

Başlanır (13^b): سویلیم اول کریم کرد کار
اول قدیر الله آدین پروردکار

Bitir (17^b): اوخیانی دنکلیانی یازه نی
رحمتنکله یارلغا قل یا غنی.

67. B-4426/24145 (V) Həcmi: 18^a-20^b
Ölçüsü: 17 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 15 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq – şikəstə
Sətir sayı: 10
Tarixi: h.1292/ m.1876

İSMAYILNAMƏ

İsmayıl peyğəmbər haqqında məşhur hədisin ərəb mətnindən köçürülmüş məsnəvi şəklində təsviridir. Müəllif mənzuməni ərəb dilindən tərcümə etdiyini qeyd etmişdir.

Mətn qara mürəkkəblə ağ, saya, Rusiya kağızına köçürülmüşdür.

Başlanır (18^a): بر خبر تفسیر ایچنده کورمشم
عربیدن تورکیه دوندرمشم

Bitir (20^b): اوخویانی و دنکلینی یازه نی
رحمت ایله یارغیله کل یا غنی

68. B-3818/5443 Həmi: 40^a-42^b
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: sadə, ağ
Xətti: nəstəliq – şikəstə

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Sətir sayı: 22
Tarixi: h.1281/ m.1864-65

YENƏ
(İSMAYILNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda nəstəliq-şikəstə xəttilə ağ, sadə kağıza köçürülmüşdür.

Başlanır (40[a]): بر خبر تفسیر ایچنده کورمشم
عره بیدن ترکیه دوندرمشم

Bitir (42[b]): کیم که قیمز بونده جانی باشنه
اولمز اونده حق ایله اول آشنه.

69. B-7231/8856 Həcmi: 1[b]-5[b]
Ölçüsü: 16 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 13 x 15 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ləkəli, solğun
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 12 - 13

YENƏ
(İSMAYILNAMƏ)

İsmayıl peyğəmbər haqqında məşhur hədisin nəzmlə təsviridir.
Abidənin mətni qara mürəkkəblə nəstəliq xəttilə ləkələr düşmüş solğun kağızda yazılmışdır. Haşiyələrdə qeydlər edilmişdir.

Başlanır (1[b]): بر خبر تفسیر ایچنده کورمشم
عربیدن تورکیه دوندرمشم.

Bitir (5[b]): اولیادان انبیادن یا کریم
سن بزی آیورمه ای ربّ

70. A-332/778 Həcmi: 26[a]-30[b]
Ölçüsü: 11 x 18 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 16 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş qara rəngli karton
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: şikəstə əlamətləri olan nəstəliq
Sətir sayı: 12
Tarixi: h. 1329/ m. 1911

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

YENƏ
(İSMAYILNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə şikəstə əlamətləri sezilən nəstəliq xəttilə 1329/1911-ci ildə köçürülmüşdür. Mətnin yazısında bəzi hərflərin alt, üst tərəfindən bənövşəyi rəng çəkilmiş, misraların sonunda qırmızı mürəkkəblə nöqtələr qoyulmuşdur. Katibi Şeyx Murad bin Sultanxandır.

Başlanır (26[a]): ازل الله آدینه... الله بنیادینه
اول کوزه میل چکلسون کچ باخار اوستادینه

Bitir (30[b]): الاصل فی خدمة اوستاد الاکرم والمولی
الافخم اعنی به ظاهرحفندی فنالقی لاجل

71. A-927/1374 Həcmi: 79[a]-82[a]
Ölçüsü: 10,5 x 17,5 sm.
Mətn ölçüsü: 8 x 14 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11

YENƏ
(İSMAYILNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə ağ, sadə kağızda nəstəliq xəttilə iki sütunda köçürülmüşdür. Sütunların arasında qırmızı mürəkkəblə bir neçə nöqtələr qoyulmuşdur.

Başlanır (79[a]): بر خبر تفسیر ایچنده کورمشم
عربیدن ترکیه دوندرمشم

Bitir (82[a]): اوخیانی یازانی دنکله یانی
رحمت ایله یارلقه کل یا غنی.

72. A-1234/10981 Həcmi: 1[a]-6[a]
Ölçüsü: 11 x 18 sm.
Mətn ölçüsü: 7 x 13 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 9
Tarixi: h.1296/m.1878-79

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

YENƏ
(İSMAYILNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə bir sütunda kənarına üç xətt çəkilmiş haşiyədə katib Əbdül Müslüm ibn Molla Əbdül Xaliq oğlu tərəfindən 1296/1878-79 –cu ildə nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Əvvəli naqisdir.

Başlanır (1[a]): كبا به كوزتوخونور بوجور دوز توخونور
بالام بو كون اولمسن قورخارم كوز توخونور.

Bitir (6[a]): نقينه نقاشينه كوزدن اخان ياشينه.
يدّى يول يوچاچكدى ابراهم اغلانون باشينه

73. A-1089/1536

Həcmi: 1^{b}-3^{b}
Ölçüsü: 11 x 17 sm.
Mətn ölçüsü: 9 x 15 sm.
Cildi: dəri
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13
Tarixi: h.1272/m.1855-56

YENƏ
(İSMAYILNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə bir sütunda nəstəliq xəttilə 1272/1855-56-cı ildə köçürülmüşdür. Katibi Molla Yusif Məhəmməd Osman oğludur.

Başlanır (1[b]): بر خبر تفسير ايچنده كورمشم
عربيدن توركيه دوندرمشم.

Bitir (3[b]): فاعلات فاعلات فاعلات
مينک كناهى عفوايدر بر صلوات.

74. S -22/8976

Həcmi: 97^{a}-99^{a}
Ölçüsü: 17 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 10,5 x 17 sm.
Cildi: karton
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 14
Tarixi: h.1312/m.1894-95

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

YENƏ
(İSMAYILNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə bir sütunda nəstəliq xəttilə 1312/1894-95-ci ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (97[a]): بر خبر تفسیر ایچنده کورمشم
عره بیدن ترکیه دوندرمشم

Bitir (99[a]): اولیادن انبیادن یا کریم
سن بیزی آیرمه ای رب الرحیم

75. B-1108/1555

Həcmi: 1[b]-7[b]
Ölçüsü: 11,5 x 18 sm.
Mətn ölçüsü: 7 x 13 sm.
Cildi: sonradan çəkilmə
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 9
Tarixi: h.1275/m.1858-59

YENƏ
(İSMAYILNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə bir sütunda nəstəliq xəttilə 1275/1858-59-cu ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (1[b]): بر خبر تفسیر ایچنده کورمشم
عربیدن تورکیه دوندرمشم

Bitir (7[b]): ابراهم ینک تمین جا...
شکر درگاهنه ایلدی قبول تمت.

76. A-591/1037

Həcmi: 1[b]-7[b]
Ölçüsü: 11 x 17,5 sm.
Mətn ölçüsü: 9 x 13 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 9
Tarixi: h.1266/m.1849-50

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

YENƏ
(İSMAYILNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Mətnin başlığı qırmızı mürəkkəblə yazılıb, sütunlar arasında qırmızı mürəkkəblə nöqtələr qoyulmuşdur.

Başlanır (1^b): ازل الله آدینه
بسم الله بنیادینه

Bitir (7^b): دیدوکمز اسماعیل
دستانی تمام اولدی.

77. B-7641/1210 Həcmi: 1^b-6^b
Ölçüsü: 11 x 17,5 sm.
Mətn ölçüsü: 7 x 14 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: tünd göy rəngli
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1249/m.1833-34

YENƏ
(İSMAYILNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda nəstəliq xəttilə göy rəngli kağıza 1249/1833-34cü ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (1^b): ازل الله آدینه
بسم الله بنیادینه

Bitir (6^b): کوز یاشم حمام اولدی
بو حرفلر تام اولدی
دیدکی اسمعیل سوزین
دستانی تمام اولدی.

78. A-109/552 Həcmi: 1^b-8^b
Ölçüsü: 11 x 18 sm.
Mətn ölçüsü: 7 x 14 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə, ləkəli, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 7
Tarixi: h.1318/m.1900-01

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

YENƏ
(İSMAYILNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə hərəkəli nəstəliq xəttilə ağ, sadə, Rusiya kağızına katib Mahmud bin Molla Məhəmməd Ərəstun tərəfindən 1318/1900-01-ci ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (1^b): بر خبر تفسير ايچنده كورمشم
عربيدن توركيه دوندرمشم

Bitir (8^a): يا كريم سن بذى ايرمه اى
رب الرحيم اوخويانى يازانى ياغنى.

79. B-3475/22422 Həcmi: 43^b-45^b
Ölçüsü: 16,5 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 16 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş karton
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: xırda nəstəliq
Sətir sayı: 13
Tarixi: h.1258/m.1842-43

YENƏ
(İSMAYILNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda nəstəliq xəttilə ağ, sadə kağıza katib Musa bin Cəfər tərəfindən 1258/1842-43-cü ildə köçürülmüşdür. Məcmuəyə daxil edilmiş «İsmayılnamə»dən başqa bir neçə əlyazma abidəsi eyni katib tərəfindən incə nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür.

Başlanır (43^b): بر خبر تفسير ايچنده كورمشم
عربيدن تركيه دوندرمشم

Bitir (45^b): فاعلات فاعلات فاعلات
يوز كناهى عفو ايدر بر صلوات.

80. B-3818/5443 Həcmi: 40^a-42^b
Ölçüsü: 18 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 9,5 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 24

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Tarixi: h.1281/m.1864-65

YENƏ
(İSMAYILNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda nəstəliq xəttilə ağ, sadə, Rusiya kağızına 1281/1864-65-ci ildə katib Mustafa vələdi Hacı Əzim Nuxəvi tərəfindən köçürülmüşdür.

Başlanır (40[a]): بر خبر تفسیر ایچنده کورمشم
عربیدن ترکیه دوندرمشم

Bitir (42[b]): کم قیمز بونده جانی باشنه
اولمز اونده حق ایله اول آشنه

81. B-4839/6464
Həcmi: 18[b]-20[b]
Ölçüsü: 18 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 12,5 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1305/m.1887-88

YENƏ
(İSMAYILNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda ağ, sadə kağıza 1305/1887-88-ci ildə katib Molla Ruhulla bin Saleh əfəndi tərəfindən köçürülmüşdür.

Başlanır (18[b]): ازل الله آدینه
بسم لله بنیادینه او کوزه میل

Bitir (20[b]): کوز یاشم حمّام اولدی بو حرفلر تمام اولدی
دیدوکمز اسمعیل سوزین دستانی تمام اولدی.

82. B-4803/6428
Həcmi: 10[b]-12[b]
Ölçüsü: 17 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 14 x 17 sm.
Cildi: dağılmış vəziyyətdə olan karton
Kağızı: boz rəngli, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 12-13

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Tarixi: h.1306/m.1888-89

YENƏ
(İSMAYILNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda ağ, sadə Rusiya kağızına 1306/1888-89-cu ildə katib Həmid Hacı Əbdüssəlam əfəndi oğlu tərəfindən köçürülmüşdür. Əlyazma kitabının vərəqləri qopmuş vəziyyətdədir.

Başlanır (10^b): بر خبر تفسير ايچنده كورمشم
عربيدن توركيه دوندرمشم

Bitir (12^b): فاعلات فاعلات فاعلات
اتميشم خدمتينده چوق تقصيرات.

83. B-5275/6900 Həcmi: 76^a-80^b
Ölçüsü: 17 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 10,5 x 15 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11-12
Tarixi: h.1250/m.1834-35

YENƏ
(İSMAYILNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda ağ, sadə kağıza 1250/1834-35-ci ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (76^b): ايده لوم شكر سپاس كردكار
يارادوپدر بندسين پروردكار.

Bitir (80^b): بونى يازديم يادكار اول ماقچون
هر اوقيان بر دعا قلماقچون.

84. B-5794/7419 Həcmi: 6^a-8^a
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 9,5 x 18 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

YENƏ
(İSMAYILNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda ağ, sadə kağıza nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür.

Başlanır (6[a]): بر خبر تفسير ايچنده كورمشم
عربيدن تركيه دوندرمشم

Bitir (8[a]): فاعلاتنك فاعلاتنك فاعلاة
خدمتنكده اتمشم چوق تقصيرات

85. B-6835/8461 Həcmi: 49[b]-51[b]
Ölçüsü: 15,5 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 10,5 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 19
Tarixi: h.1245/m.1829-30

YENƏ
(İSMAYILNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda ağ, sadə kağıza 1245/1829-30-cu ildə katib Əbdülqəni bin Hacı Məhəmməd əfəndi tərəfindən köçürülmüşdür.

Başlanır (49[b]): ايده لوم شكر سپاس كردكار
ياره دوپدر بنداسين پروردكار.

Bitir (51[b]): هزاران ثنا هزاران سلام
بر محمد عليه السّلام ....

86. B-6835/8461 Həcmi: 3[b]-6[b]
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 10,5 x 14,5 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: göy rəngli
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 20
Tarixi: h.1249/m.1833-34

YENƏ

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

(İSMAYILNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda göy rəngli kağıza 1249/ 1833-34-cü ildə katib Əbdülqəni bin Hacı Məhəmməd əfəndi tərəfindən köçürülmüşdür.

Başlanır (3^b): اوخوسنده كوردى ابراهم خليل
آنكا فرمان قيلدى جبّار جليل

Bitir (6^b): كيمكه قيمز بونده جان و باشنه
اولمز آنده حق ايله اول آشنه

87. B-6859/8484

Həcmi: 10^b-14^b
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: boz, qalın, ləkəli
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 14
Tarixi: h. 1262/m.1845-46

YENƏ
(İSMAYILNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda boz rəngli, ləkəli, qalın kağıza nəstəliq xəttilə 1262/1845-46-cı ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (10^b): بر خبر تفسير ايچنده كورمشم
اعرابيدن تركيه دوندرميشم.

Bitir (14^b): تمام اولدى ديديم الحمدالله
اكرسهو ايلدوم استغفرالله

88. B-6135/7760 (II)

Həcmi: 6^b-9^a
Ölçüsü: 16 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 13 x 18 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 10
Tarixi: h.1163/m.1749

BAYQUŞNAMƏ

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Bu abidədə insanlar tərəfindən bəduğur quş sayılan bayquşun Süleyman peyğəmbərin hüzurunda özünü Allah yolunda cəfa çəkən bir quş olaraq tanıtması təsvir olunur.

Mətn qara mürəkkəblə, bəzi yerləri hərəkəli nəstəliq xəttilə yazılmışdır. Sonda katib kolofonu və köçürülmə tarixi var.

Başlanır (6^b): اول سليمان النّبى شرع الزّمان
اولميشدى عالمه حكمى روان

Bitir (9^a): جهد ايده كور صيد ايله اوله دعا
الانسان الاماسعحا ....

89. B-4839/6464 (IV) Həcmi: 22^b ardı 35^{ab}
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 15

YENƏ
(BAYQUŞNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda ağ, sadə kağıza nəstəliq-şikəstə xəttilə köçürülmüşdür. Katibi və köçürülmə tarixi qeyd olunmayıb. Məcmuəyə daxil edilmiş bu hekayətdən başqa digər əlyazmaların köçürmə tarixi XIX əsrin sonlarına aiddir.

Mətnin əvvəli 22^b, ardı isə 35^{ab} səhifələrinə köçürülüb.

Başlanır (22^b): اول سليمان النبى شرع الزمان
اولمشدى عالمه حكمى روان

Bitir (35^b): استرم سندن شفاعت يا نبى
محو ايده سن اخرتده عصيانمى.

90. B-777/2396 Həmi: 10^a - 11^b
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 14
Tarixi: h.1208/m.1793-94

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

YENƏ
(BAYQUŞNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda ağ, sadə kağıza nəstəliq xəttilə 1208/1793-94-cü ildə Qutqaşendə köçürülmüşdür. Katibi Səbzəli bin Cəfərəlidir.

Başlanır (10[a]): اول سليمان النّبى شرع الزمان
اولميش ايدى عالمه حكم روان

Bitir (11[b]): اوقويانى دينكليه نى يازه نى
رحمتنكله يارلقه كل يا غنى

91. B-4426/24145 (IV)
Həcmi: 12[b] - 14[b]
Ölçüsü: 17 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 11,5 x 15,5 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1292/m.1875

YENƏ
(BAYQUŞNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda ağ, sadə, Rusiya kağızına 1292/1875-ci ildə nəstəliq xəttilə köçürlümşüdür.

Başlanır (12[b]): اول سليمان النّبى شرع الزّمان
اولمشيدى عالمه حكمى روان

Bitir (14[b]): اوقويانى دينكليه نى يازه نى
رحمتكله يا رغلا كل يا غنى

92. S -22/8976
Həcmi: 101[b] – 103[a]
Ölçüsü: 17,5 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 10,5 x 17 sm.
Cildi: karton
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13-15
Tarixi: h.1302/m. 1884-85

YENƏ

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

(BAYQUŞNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda ağ, sadə kağıza nəstəliq xəttilə 1302/1884-85-ci ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (101[b]): اول سلیمان النّبی شرع الزمان
اولمش ایدی عالمه حکم روان

Bitir (103[a]): ای دریغا بایقوشجه اولمدنک
حق تعالی امرینی هم بلمدینک

93. A-617/1063

Həcmi: 18[b] - 20[b]
Ölçüsü: 10,5 x 17 sm.
Mətn ölçüsü: 8 x 14,5 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 12
Tarixi: h.1271/m.1854-55

YENƏ
(BAYQUŞNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda ağ, sadə kağıza nəstəliq xəttilə 1271/ 1854-55-ci ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (18[b]): دنکله بو سوز سابقین دن اولدی یاد
ذکر ایدلوم اولمیه آنده زیاد

Bitir (20[b]): جهد ایده کور خیر ایله اوله دعا
لیس لانسان الاماسعی

94. B-3475/5100

Həcmi: 5[b] – 7[a]
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş karton
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1258/m.1842-43

YENƏ
(BAYQUŞNAMƏ)

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda ağ, sadə kağıza gözəl nəstəliq xəttilə 1258/ 1842-43-cü ildə Dəhnə kəndinin sakini İsrafil əfəndinin xidmətində katib Musa bin Cəfər tərəfindən köçürülmüşdür.

Başlanır (5^b): اول سلیمان النّبی شرع زمان
اولموشدی عالمه حکم روان

Bitir (7^a): استرم سندن سعادت یا نبی
محوقیل آخرتده عصیانمی.

95. B-5239/6864 Həcmi: 42^a- 43^b
Ölçüsü: 17 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 18 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1300/m.1882-83

YENƏ
(BAYQUŞNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda ağ, sadə, Rusiya kağızına 1300/1882-83-cü ildə katib Molla Xancan Malı oğlu tərəfindən Curlu Əli əfəndinin hücrəsində köçürülmüşdür.

Başlanır (42^a): اول سلیمان النبی شرع الزّمان
اولمشیدی عالمه حکمی روان.

Bitir (43^b): اوقویانی دنکلیه نی یازه نی
رحمتله یارغلا کل یا غنی.

96. B-6642/8267 Həcmi: 121^b- 123^b
Ölçüsü: 17 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 17 sm.
Cildi: dağılmış vəziyyətdə olan karton
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13
Tarixi: h.1286/m.1869-70

YENƏ
(BAYQUŞNAMƏ)

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda ağ, sadə, Rusiya kağızına nəstəliq xəttilə 1286/1869-70-ci ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (121^b): او سلیمان النبی شرع الزمان
اولمشدی عالمه حکم روان

Bitir (123^b): قد تمت... من بدل الحقیر
الفقیر قلیل الاحشان

97. B-6835/8461 Həcmi: 63^a- 64^a
Ölçüsü: 16 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 10,5 x 18 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 20
Tarixi: h.1246/m.1830-31

YENƏ
(BAYQUŞNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda ağ, sadə kağıza nəstəliq xəttilə 1246/1830-31-ci ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (63^a): اول سلیمان النبی شرع الزمان
اول مشیدی عالمه حکمی روان

Bitir (64^a): دستکیر اولسون سیزه اول بنام
لطف ایدونک بونلردیلر دعای تام.

98. B-469/2087 Həcmi: 1^a- 2^a
Ölçüsü: 16,5 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 16 sm.
Cildi: sonradan çəkilmə üzlük, göy rəngdə
Kağızı: boz rəngli, ləkəli
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 16-17
Tarixi: h.1248/m.1832-33

YENƏ
(BAYQUŞNAMƏ)

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda boz rəngli (ləkəli) kağıza nəstəliq xəttilə 1248/1832-33-cü ildə köçürülmüşdür.

Hekayətin əvvəli naqisdir.

Başlanır (1[a]): چونکه بایقوش بونی ایشتدی همان
قالخدی بایقوش ایلدی پروازنان

Bitir (2[a]): بونی یازدوق سفر آیده ای کرام
یکشنبده ختمین قلدی بتمام.

99. B-7445/11107

Həcmi: 19[a]- 21[a]
Ölçüsü: 15,5 x 20,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 16 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13
Tarixi: h.1302/m.1884-85

YENƏ
(BAYQUŞNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə ağ, sadə kağıza iki sütunda nəstəliq xəttilə 1302/1884-85-ci ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (19[a]): اول سلیمان نبی شرع الزمان
اولمشدی عالمه حکم روان

Bitir (21[a]): اوخیانی دینکلینی یازه نی
رحمت ایله یارلغه کل یا غنی.

100. B-5846/7471

Həcmi: 7[b]- 9[a]
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 18 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 17
Tarixi: h.1324/m.1908

DƏLİNAMƏ

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda, məsnəvi şəklində ağ, saya kağıza nəstəliq xəttilə köçürlümşdür. Məcmuədə bundan sonra,

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

eyni xətlə köçürülmüş «Kəllənamə»nin sonunda katib kolofonu qeyd olunmuşdur. Həmin kolofona əsasən «Dəlinamə»nin bu nüsxəsi Məhəmməd bin Molla Sədulla tərəfindən Hacı Abdulla əfəndi Qışlaqinin xidmətində h. 1324/m. 1908-ci ilin yanvar ayının 24-də köçürülmüşdür.

Başlanır (7^b): وار ایدی بر دلو اوّل زمانده
کزر ایدی هر زمان اول بر مکانده

Bitir (9^a) دیدی کچ جمله نک سوچی سوچندن
دیدی باغشلادیم اوچی اوچندن

101. B-625/2244 Həcmi: 5^a- 7^b
Ölçüsü: 17 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 16 sm.
Cildi: karton
Kağızı: ağ, saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1275/m.1858

YENƏ
(DƏLİNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə ağ, saya kağıza iki sütunda, nəstəliq xəttilə h.1275/m.1858-ci ildə köçürülmüşdür. Vərəqləri ləkəlidir. Kağızında gerbə oxşar və «1837» yazılmış filiqran vardır. Katibi qeyd olunmamışdır.

Başlanır (5^a): وار ادی بر دلو اوّل زمانده
کزردی هرزمان اول بر مکانده

Bitir (7^b) تمام اولدی دلونک نظی مونده
واصل اولدی جانی رحمت اونده.

102. B-5275/6900 Həcmi: 65^b- 68^a
Ölçüsü: 17,5 x 21,55 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 15 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, qalın
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1251/m.1835-36

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

YENƏ
(DƏLİNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə ağ, qalın kağıza iki sütunda, nəstəliq xəttilə h.1251/m.1835-36-ci ildə köçürülmüşdür. Katibi qeyd olunmamışdır.

Başlanır (65[b]): واریدی بر دلو اوّل زمانده
کزردی هر زمان اول بر مکانده

Bitir (68[a]) منیم که وار امیدیم حضرتنکا
قبول ایله ... ایت جنتنکا

103. B-3475/5100 Həcmi: 11[b]- 14[a]
Ölçüsü: 17 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17 sm.
Cildi: sonradan çəkilmə
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1258/m.1842

YENƏ
(DƏLİNAMƏ)

Əlyazma 62 beytdən ibarət olub, mətni ağ, saya kağıza qara mürəkkəblə köçürülüb. Vərəqləri dağınıq vəziyyətdədir. Səliqəli, incə nəstəliq xəttilə yazılmışdır. Vərəqlərində kirill hərfləri ilə yazılmış liter filiqranlar var.

Başlanır (11[b]): واریدی بر دلو اوّل زمانده
کزردی هر زمان اول بر مکانده

Bitir (14[a]) محمّد مصطفی نک حرمتنه
یوزیم نار ه کیدنده حضرتینه

104. B-4426/24145 Həcmi: 10[a]- 12[b]
Ölçüsü: 17 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 11,5 x 15,5 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1292/m.1875

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

YENƏ
(DƏLİNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə nəstəliq-şikəstə xəttilə köçürülmüşdür. Katibi qeyd olunmamışdır.

Başlanır (10[a]): واراىدى بر دلو اول زمانده
كزراىدى هر زمان اول بر مكانده

Bitir (12[b]) تمام اولدى دلونک نظمى بونده
اوقوىانلر دعا قلسنک هم آنده.

105. M-69/4318 (XXVII) Həcmi: 107[a]- 108[b]
Ölçüsü: 17 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: karton
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq- şikəstə
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1325/m.1907

YENƏ
(DƏLİNAMƏ)

Hekayət qara mürəkkəblə, iki sütunda, məsnəvi şəklində, ağ saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq-şikəstə xəttilə köçürülmüşdür. Katibi və müəllifi məlum deyil.

Başlanır (107[a]): واراىدى بردلو اول زمانده
كزردى هر زمان اول بر مكانده

Bitir (108[b]) تمام اولدو دلونون نظمى مونده
دعا قلسونلر آنكا اوخياىنده.

106. B-6135/7760 (I) Həcmi: 1[a]- 3[b]
Ölçüsü: 16 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 13 x 18 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 10
Tarixi: h.1291/m. 1874

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

YENƏ
(DƏLİNAMƏ)

Mətn «Dəlinamə»nin nüsxələrindən biri olub, qara mürəkkəblə nəstəliq xəttilə, bəzi yerləri hərəkəli yazılmışdır. Sonu naqisdir.

Başlanır (1^a): وارایدی بر دلو اوّل زمانده
کزرایدی هر زمان بر مکانده

Bitir (3^b) تمام اولدی دلونک نظمی بونده
اوخویانلر دعا قلسون هم آنده

107. B-3818/5443 Həcmi: 42^b- 44^a
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq- şikəstə
Sətir sayı: 22
Tarixi: h.1281/m.1864-65

YENƏ
(DƏLİNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə nəstəliq-şikəstə xəttilə ağ, sadə kağızda iki sütunda köçürülmüşdür.

Başlanır (42^b): وار ایدی بر دلو اوّل زمانده
کزردی هر زمان اول بر مکانده

Bitir (44^a) منم چوقدر کناهم حضرتنکا
قبول ایله فضیل ایت جنتنکا

108. B-7039/8664 Həcmi: 12^b- 13^b
Ölçüsü: 14,5 x 20 sm.
Mətn ölçüsü: 10,5 x 16 sm.
Cildi: sonradan çəkilmə
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 14
Tarixi: h.1315/m.1897-98

YENƏ
(DƏLİNAMƏ)

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda ağ, sadə kağıza nəstəliq xəttilə 1315/1897-98-ci ildə köçürülmüşdür. Bu nüsxə sondan naqisdir.

Başlanır (12^b): وارایدی بر دلو اوّل زمانده
کزردی هر زمان اول بر مکانده

Bitir (13^b) دریغا ختیم خاطر پرشان
عنایت قل منکا فرد ایله...

109. B-4458/6083 Həcmi: 23^a- 25^b
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 17 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş üzlük
Kağızı: ağ, sadə və saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1310/m.1892

KEYİKNAMƏ

Keyikin kafirlər tərəfindən ovlanması və Məhəmməd peyğəmbərin (s.) möcüzəsilə dilə gəlib danışmasından bəhs edən hekayədir.

Mətn qara mürəkkəblə, nəstəliq xəttilə məsnəvi şəklində 1310 (1892)-cu ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (23^a): مسجد ایچره ایله کوردوم بر حبیب
اوتورمشدی محرابنه سوکنوب

Bitir (25^a) ملا اسدالله ساکنی لک چیلاق
فی وقت الفجری فی یوم صالی کونی

110. B-3818/5443 Həcmi: 39^a- 40^b
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: sadə, ağ
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 22
Tarixi: h.1281/m.1864-65

YENƏ

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

(KEYİKNAMƏ)

Məhəmməd peyğəmbərin (s.) möcüzatlarından bəhs edir. Kafir ovçular tərəfindən tutulmuş keyikin dilə gəlib balalarını əmizdirmək üçün möhlət xahiş etməsi və onun gedib-qayıtmasını görən ovçuların islamı qəbul etməsi təsvir olunub.

Mətn qara mürəkkəblə nəstəliq-şikəstə xəttilə ağ, sadə kağıza köçürülüb.

Başlanır (39[a]): مسجید ایچره ایله کوردوم بر حبیب
اوتوروردی محرابینه سوکنوب

Bitir (40[b]) اوقویانی دنکله یانی یازنی
رحمنکله یارلق لا کل یا غنی.

111. A-1234/10981

Həcmi: 7[b]- 12[b]
Ölçüsü: 11 x 18 sm.
Mətn ölçüsü: 6,5 x 12,5 sm.
Cildi: sonradan çəkilmə
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 9
Tarixi: h.1301/m.1883-84

YENƏ
(KEYİKNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə bir sütunda ağ, sadə kağıza nəstəliq xəttilə 1301/1883-84-cü ildə köçürülmüşdür. Mətnin ətrafında haşiyə xətti çəkilmişdir.

Başlanır (7[b]): مسجد ایچنده ایله کوردوم اول حبیب
اوتورمشدی محرابنه سوکه نب.

Bitir (12[b]) یترسون مسکنی آرزوسینه
تمام شود کیک نامه

112. B-6610/8235

Həcmi: 1[b]- 3[b]
Ölçüsü: 17 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 13 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Tarixi: h.1289/m.1872-73

YENƏ
(KEYİKNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə ağ, sadə kağıza nəstəliq xəttilə 1289/ 1872-73-cü ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (1^b): مسجد ایچنده ایله کوردوم بر حبیب
اوتورور‌دی محرابنه سوکنوب

Bitir (3^b) اوخویانی ایندنی یازانی
رحمتنکله یارلیقا کل یا غنی

113. B-6642/8267 Həcmi: 113^b- 115^b
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1286/m.1869-70

YENƏ
(KEYİKNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə ağ, sadə kağıza nəstəliq xəttilə 1286/ 1869-70-ci ildə köçürülmüşdür. Katibi Fazil əfəndi Bilicidir.

Başlanır (113^b): مسجد ایچنده ایله کوردیم بر حبیب
اوتورور‌دی محرابه سوکنیب

Bitir (115^b) آی رولارم خوب جمالنک کوره وز
جانمزی سوزه قربان ایده وز.

114. B-6835/8461 Həcmi: 61^b- 62^b
Ölçüsü: 16 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: göy rəngli
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 20
Tarixi: h.1246/m.1830-31

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

YENƏ
(KEYİKNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə göy rəngli kağıza nəstəliq xəttilə katib Əbdülqəni tərəfindən 1246-cı ilin məhərrəm ayında köçürülmüşdür.

Başlanır (61^b): مسجد ایچره ایله کوردوم بر حبیب
اوتوروپدور محرابینه سوکنیب

Bitir (62^b) کیکی کوندردی لر قوزوسنه
حق یتورسون هرکسی آرزوسنه

115. B-4803/6428
Həcmi: 17^b- 20^b
Ölçüsü: 17 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 13 x 17 sm.
Cildi: karton
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 12-13
Tarixi: h.1306/m.1888

YENƏ
(KEYİKNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda, məsnəvi şəklində köçürülmüşdür. Əlyazmanın iki səhifəsində sütunlar qırmızı mürəkkəblə haşiyələnmişdir. Sonda katib kolofonu qeyd olunub. Katibi Həmid bin Hacı Əbdüssəlam Həməqə Baba əfəndi bin Molla Kərimidir.

Başlanır (17^b): مسجد ایچره ایله کوردیم بر حبیب
اوتورردی محرابنه سوکنوب

Bitir (20^b) تمت شد فی ماه زی القعدات
الحرام ایکرمی التی سنده.

116. B-4426/24145
Həcmi: 6^b- 10^b
Ölçüsü: 18 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 16 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1293/m.1876

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

KƏLLƏNAMƏ

Müəllif haqqında dəqiq məlumata rast gəlmədik. Lakin cüng və məcmuələrə əsasən müəyyən etdik ki, əsərin müəllifinin adı Molla Camal, təxəllüsü «Rənci»dir. «Mövlana Rənci» də yazırlar. Ən geci XVII əsrin əvvəllərində yaşamışdır.

İsa peyğəmbər (s.) Hamun səhrasında bir kəlləyə rast gəlmiş, dirildib danışdırmışdır. Onun vaxtilə dünyanın zəngin adamlarından birisi oluğunu eşidir. Adı Cümcümədir. İsa onu dirildib yenidən həyata qaytarır. Cümcümə bəy gününü ibadətlə keçirir. Sonra kafirlərlə döyüşdə öldürülüb, Babüləlbabda dəfn edilir.

1638-ci ildə Dərbəndə gəlmiş alman alimi Adam Oleari Dərbənddə Qırxlar qəbirstanlığında dəfn olunmuş bir sıra məşhur övliyalarla birlikdə Dədə Qorqud və Cümcümə xanın qəbrlərini də ziyarət etmişdir. A.Oleari Cümcümə xan haqqında xalq arasında eynən, «Kəllənamə»dəki məzmunda rəvayət yayıldığını nəql edir və onun Füzuli tərəfindən qələmə alındığını da göstərir (Səyyahlar Azərbaycan haqqında. Bakı. 1961. səh. 294. rusca). Bu məlumata digər yerdə rast gəlmədik. Əsərin özü isə Rənci təxəllüsü ilə bitir.

Mətn 91 beytdir. Katibi məlum olmayan bu məsnəvi bir ümumi məcmuədədir. Sonunda 1293 (1876) tarixi qeyd olunmuşdur. Ağ, saya kağızda qara mürəkkəblə, nəstəliq-şikəstə xəttilə yazılmışdır.

Başlanır (6^b): قضادن برکون اول عسی نبی
چخوبن سیران ایدردی دشت هامون

Bitir (10^b) دیلرم رنجنی یاد ایلیه سیز
دعادن کوننکلنی شاد ایلیه سیز.

117. B-4825/23600 Həcmi: 3^b- 5^b
Ölçüsü: 15 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 16 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: boz, solğun
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 12

YENƏ
(KƏLLƏNAMƏ)

Əlyazmanın mətni 57 beytdən ibarət mənzumədir. Ara-sıra beytlər ixtisara salınmışdır. Sonda «Rənci» təxəllüsünü göstərən beyt yoxdur. Axırıncı beytdə bu nəzmi Şeyx Fəridəddin Əttarın

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

söyləmiş olduğu xatırlanır.

Katibi və köçürülmə tarixi qeyd edilməmişdir. Ağ, saya kağıza qara mürəkkəblə nəstəliq-şikəstə xəttilə köçürülmüşüdr. Məcmuəyə «Kəllənamə»dən əlavə «Dəlinamə» məsnəvisi, kiçik dini rəvayət və şeirlər köçürülmüşdür.

Başlanır (3^b): قضادن بر كون اول عسى نبى
چخوب سيران ايدركن دشت حامون

Bitir (5^b) ديدم تا كه اوخيالر مسلمان
دعا ايليه لر روز خندان.

118. B-2457/16837 Həcmi: 199^a- 203^b
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 9 x 15 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 8-9

YENƏ
(KƏLLƏNAMƏ)

Əlyazmanın mətni 88 beytdən ibarətdir. Axırda «Rənci» təxəllüsü yoxdur. Amma bu mənzumə də əvvəlki «Kəllənamə»lərlə eynidir. Sonda bu mövzunu Şeyx Əttarın farsca nəzmə çəkdiyi xatırlanır.

Əsər 204 vərəqlik böyük məcmuənin 199^a-203^b səhifələrində yerləşir. Katibi və köçürülmə tarixi qeyd edilməmişdir. Məcmuədəki başqa əlyazmaların sonunda 1284/1863-cü il tarixi qeyd edilmişdir. (51^a)

Mətn ağ, saya, sadə ağ kağızda qara mürəkkəblə nəstəliq xətti ilə yazılmışdır.

Burada da Cümcümə sultanın Babüləlbabda dəfn olunluğu göstərilmişdir. (v.202^a)

Başlanır (199^a): قضادن بر كون اول عسى نبى چن
چخوب سيران ايدردى دشت حامون

Bitir (203^b) ديدم بو فقرى بر ياد ايليه سز
دعادن كونكلمى شاد ايليه سز

119. B-6520/ 8146 Həcmi: 28^b - 30^a
Ölçüsü: 18 x 23 sm.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Mətn ölçüsü: 11 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 12
Tarixi: h. 1296 / m. 1878

YENƏ
(KƏLLƏNAMƏ)

Hekayət naqis olub, 42 beytdən ibarətdir. Bu kiçik 32 vərəqlik məcmuədə «Kəllənamə»dən əlavə bir neçə dini mənzumə və farsca-azərbaycanca lüğət (1^b-22^b) vardır. Əlyazma 1296/1878-ci ildə katib Məhəmməd vələdi Molla Səməd tərəfindən köçürülmüşdür. Mətn ağ, saya kağızda qara mürəkkəblə, nəstəliq xəttilə yazılmışdır. Məcmuə cildsizdir.

Başlanır (28^b): قضادن بر کون اول عسی نبی چون
چقوب سیران ایدردی دشت حامون

Bitir (30^a) یریری کلدی جانی چون بلمیه
سناسن چنکنه لیک چالدی دلیمه.

120. B-6135/7760 Həcmi: 19^b - 22^a
Ölçüsü: 17 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 17 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş karton
Kağızı: ağ, saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 17
Tarixi: h. 1315/ m. 1897

YENƏ
(KƏLLƏNAMƏ)

Bir məcmuəyə köçürülmüş ikinci «Kəllənamə»dir. 91 beytdən ibarət olub, bütövdür.

Katibi qeyd edilməməişdir. Əlyazmanın xətti məcmuəyə İsa Xələfi İsmayıl əfəndi tərəfindən köçürülmüş digər bir əsərin xəttilə eynidir.

Əlyazma 1315/1897-ci ildə ağ rəngli saya kağıza qara mürəkkəblə, nəstəliq xəttilə yazılmışdır.

Başlanır (19^b): قضادن بر کون اول عیسه نبی

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

چخوب سیران ایدردی دشت حامون

Bitir (22a) ختم اولدی کتابنک انتهاسی
خدایه مقبول اوله فقرنک دعاسی

121. B-6135/7760 Həcmi: 3^b - 5^a
Ölçüsü: 17 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 17 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş karton
Kağızı: ağ, saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 17
Tarixi: h. 1291 / m. 1874

YENƏ
(KƏLLƏNAMƏ)

Əlyazmanın mətni 47 beytdən ibarətdir. Sonu naqis olub, ağ, saya, sadə kağıza nəstəliq xəttilə qara mürəkkəblə yazılmışdır.

Əsərin xətti əvvəldə katib Mola Mobil Bumi tərəfindən köçürülmüş «Dəlinamə»nin xətti ilə eynidir. Tarixi 1291/1874-cü ildir.

Əlyazma 28 vərəqlik bir məcmuədə (3^b-5^b) yerləşir. Vərəqlərinin bəzisi qopmuşdur.

Başlanır (3^b): قضادن بر کون اول عیسی نبی چون
چخوب سیران ایدردی دشت حا مون

Bitir (5^a) ایرشدی کلدی چون جانم بلمسه
ساسن دومغه چالندی دیلمه

122. M-69/4318 Həcmi: 110^a - 112^b
Ölçüsü: 17 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 15 sm.
Cildi: yarımçıq çəkilmiş dəri
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 16-17
Tarixi: h. 1325 / m.1907

YENƏ
(KƏLLƏNAMƏ)

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Müəllifi göstərilmir. Cümcümənin Dərbənddə dəfn edilməsi də burada verilmişdir. Əsərdə təsvir olunur ki, guya o dirilib ömrünü behiştdə keçirir.

Katibi Hacı Əhməd Axundovdur. Mənzumə bütövdür. Hekayət digər dini mənzumə və şeirlərin yerləşdiyi 150 vərəqlik böyük həcmli məcmuədədir.

Başlanır (110[a]): قضادن بر كون اول عيسى نبى چون
چخوب سيران ايدردى دشت حا مون

Bitir (112[b]) بونى يازديم يادكار اولمق اوچون
اوخيان بر دعا قلمق اوچون.

123. A-95/2437 Həcmi: 1[a] - 8 [b]
Ölçüsü: 11 x 18 sm.
Mətn ölçüsü: 7 x 14 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 9
Tarixi: h. 1264 / m.1847

YENƏ
(KƏLLƏNAMƏ)

Əlyazma 82 beytdən ibarət olub, əvvəli naqisdir. Katibi qeyd edilməmişdir. 24 vərəqlik kiçik məcmuədə yerləşir.

1264/1847-ci ildə ağ, saya kağıza qara mürəkkəblə, nəstəlik xəttilə yazılmışdır. Cildsiz olub, çox səliqəsiz saxlanılmışdır. 1[a] səhifəsindəki yazı pozulduğundan oxumaq olmur.

Başlanır (1[b]): سينى دنياده بلم تاكه كيمسن
كداسن يا غنى سن يا ملك سن

Bitir (8[b]) فاعلات فاعلات ملّت فاعلات
يوز كناهى افّ ايدر بر صلوات.

124. B-1853/13618 Həcmi: 40[a] - 43[a]
Ölçüsü: 16 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 17 sm.
Cildi: bənövşəyi rəngli karton
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Sətir sayı: 13
Tarixi: h. 1281 / m.1864

YENƏ
(KƏLLƏNAMƏ)

Əlyazma 82 beytdən ibarət olub, müəllifi göstərilməyib. Katibi Qafar bin Mirzə Əbdülcəbbar Yuxarıbaşı, 1281/1864-cü ildə ağ, saya kağızda qara mürəkkəblə, nəstəliq-şikəstə xəttilə yazılmışdır. Hekayət bir neçə mənzumənin daxil olduğu məcmuəyə köçürülüb. Kitaba Səid Hacı Əbdülmənihin «Təfsiri-kəbr» və «Müşkatül-ənvar» əsərinin tərcüməsinin çapı da (1845-ci ildə Qazanda nəşr edilmişdir, 52 səhifə) daxil edilmişdir.

Başlanır (40^a): قضادن برکون اول عیسی نبی چون
چخوب سیران ایدردی دشت حامون

Bitir (43^a) ایدوب سجده خدایه شکر قلدی
همیشه وارنی حق ذکر قلدی.

125. A-617/21913 Həcmi: 14^b - 17^b
Ölçüsü: 10,5 x 17 sm.
Mətn ölçüsü: 7 x 13 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11-15
Tarixi: h. 1271 / m.1854

YENƏ
(KƏLLƏNAMƏ)

Hekayət 91 beytdən ibarət olub, tam şəkildədir. Müəllifin adı göstərilmir. Cümcümənin dirilib cəhənnəmdən behiştə düşməsi ilə də mənzumə bitir.

İlk iki vərəq (14^b-15^{ab}) aydın, son vərəqlər isə (16^{ab}-17^{ab}) səliqəsiz, pozuq xətlə yazılmışdır.

Katibi və köçürülmə tarixi qeyd edilməmişdir. 105 vərəqdən ibarət olan bu məcmuədə daha bir çox mənzumə («Mövludnamə», «Bayquşnamə», «Hekayəti-hinduyi-arif hal», «Hekayəti–nik zən ba mərdi-cühüd dər şəhre Mədinə», «Avərdəni həzrət Əli əhlibeyt ra əz Məkkə be Mədinə», «Cəvahirül–İslam» və s.) vardır. Demək olar ki, hamısı eyni katib tərəfindən səlis və zərif xəttilə qara mürəkkəblə saya, ağ kağızda yazılmışdır. Sonuncu əlyazma

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

naqisdir. Qalan abidələrin də sonunda katibi qeyd edilməmişdir. Köçürülmə tarixi o biri mətnlərdə 1271/1854-cü ildir.

Başlanır (14[b]): قضادن بر کون اول عیسی نبی چون
چخوب سیران ایدردی دشت حامون

Bitir (17[b]) بو کتابی یازدوم یادکر اولمق ایچون
هر اوخویان بر دوعا قل مق ایچو

126. B-5846/7471 Həcmi: 9[a] - 11[b]
Ölçüsü: 16 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 18 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 17
Tarixi: h. 1326 / m.1908

YENƏ
(KƏLLƏNAMƏ)

Hekayət 85 beytdən ibarət olub, müəllifi göstərilməmişdir. 1326/1908-ci ildə Şəkidə Hacı Abdulla əfəndi Qışlaqinin xidmətində Məhəmməd bin Molla Sədullah tərəfindən köçürülmüşdür.

Mətn ağ, saya kağızda qara mürəkkəblə, nəstəliq xəttilə yazılmışdır. Əlyazma kitabına «Kəllənamə»dən əlavə bir neçə mətn də köçürülmüşdür.

Başlanır (9[a]): قضادن بر کون اول عیسی نبی چون
چخوب سیران ایدردی دشت حامون

Bitir (11[b]) ای حبیب اوزنک قارشو دوت اونکا
روز محشرده اولاشاسن اونکا.

127. B-7231/8856 Həmi: 6[a] - 9[b]
Ölçüsü: 16 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 16 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ləkəli, solğun
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: müxtəlif

YENƏ
(KƏLLƏNAMƏ)

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Əlyazma «Kəllənamə» mövzusunda yazılmış mənzumələrdən bir nüsxədir. Mətn qara mürəkkəblə, nəstəliq xəttilə ləkəli, solğun kağıza köçürülmüşdür. Sonu naqisdir.

Başlanır (6[a]): قضادن بر کون اول عیسی نبی چون
چخوب سیران ایدردی دشتی حامون

Bitir (9[b]) کرم قیل قدرتنکله دور قرآنی
که معدوم ایله آندن بونحانی

128. B-5794/7419

Həcmi: 11 [b] - 14 [a]
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 18 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 14

YENƏ
(KƏLLƏNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə ağ, sadə kağıza nəstəliq xəttilə iki sütunda köçürülmüşdür. 84 beytdən ibarətdir.

Başlanır (11[b]): قضادن بر کون اول عیسی نبی چون
چخوب سیران ایدردی دشت حامون.

Bitir (14[a]) ایدوب سجده خدایه شکر قلدی
همیشه وارنی حق ذکر قلدی.

129. B-5710/7335

Həcmi: 1[b] - 4[b]
Ölçüsü: 17,5 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 9 x 15 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 12

YENƏ
(KƏLLƏNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə ağ, sadə, Rusiya kağızına nəstəliq xəttilə iki sütunda köçürülmüşdür. 81 beytdən ibarətdir.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Başlanır (1b): قضادن بر كون اول عيسى نبى چون
چخوب سيران ايدردى دشت حامون.

Bitir (4b) خدايا ايلرم حقدن تمنّا
مقام ايت كل بنكا فردوس اعلا.

130. B-3475/5100 (IV)

Həcmi: 7b - 11b
Ölçüsü: 16 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş karton
Kağızı: ağ, saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1258/m.1842

YENƏ
(KƏLLƏNAMƏ)

Hekayət 88 beytdən ibarət olub, tam haldadır. Müəllifi göstə-rilməyib. Bir neçə dini mənzumənin daxil olduğu bu məcmuədə vərəqlər dağınıq vəziyyətdədir. Bütün məcmuə eyni xətlə incə nəstəliqlə yazılmışdır. 1258/1842-ci ildə katib Musa bin Cəfər tə-rəfindən köçürülmüşdür. Mətn ağ, saya kağızda qara mürəkkəblə yazılıb.

Başlanır (7b): قضادن بر كون اول عيسى نبى چون
چخوب سيران ايدركن دشت حامون

Bitir (11b): انبيادن اوليادن يا كريم
سن بزى آيرمه اى رب الرحيم.

131. B-6835/8461 (IX)

Həmi: 35b - 37a
Ölçüsü: 17 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 16 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, göy, qalın
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 19-23
Tarixi: h.1274/m.1857

YENƏ
(KƏLLƏNAMƏ)

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Hekayət 87 beytdən ibarət olub, Əbdülqəni əfəndi Xalisəqariyə məxsus 162 vərəqlik məcmuəyə köçürülmüşdür. Katibi Həbibulla vələdi Molla Əhməd Nuxəvidir. 1274/1857-ci ildə müxtəlif rəngli (ağ, göy, mavi) kağıza qara mürəkkəblə, nəstəliq xəttilə yazılmışdır.

Başlanır (35^b): قضادن بر کون اول عیسی نبی چون
چخوب سیران ایدردی دشت حامون

Bitir (37^a): ایدوب سجده خدایه شکر قیلدی
همیشه وارنی حق ذکر قیلدی.

132. B-7445/11107 Həcmi: 3^b - 6^b
Ölçüsü: 15,5 x 20,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13
Tarixi: h.1302/ m.1884-85

YENƏ
(KƏLLƏNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə ağ, sadə kağıza iki sütunda nəstəliq xəttilə 1302/1884-85-ci ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (3^b): قضادن بر کون اول عیسی نبی چون
چخوب سیران ایدردی دشت حامون

Bitir (6^b): تمام اولدی بو کتابن انتهاسی
کرک دور کیم کاتبه بر خلعت بهاسی

133. B-5239/6864 Həcmi: 55^a - 57^b
Ölçüsü: 18 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 16-17
Tarixi: h.1298/ m.1880

YENƏ

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

(KƏLLƏNAMƏ)

Hekavyət 276 vərəqlik böyük bir məcmuədə yerləşir (55a-57b). Burada Şəmsin «Yusif və Züleyxa» poeması (134[a]-183[b]), məşhur «Tutinamə» (Çehl tuti) nağılı (218[a]-242[b]) və bir neçə dini mənzumələr cəm olunmuşdur. «Kəllənamə» tam şəklində 86 beytdir. Rəncininin adı göstərilmir. Katibi qeyd olunmamışdır. 1298/1880-ci ildə ağ saya kağıza qara mürəkkəblə, səliqəsiz nəstəliq ilə yazılmışdır.

Başlanır (55[a]): قضادن بر کون اول عیسی نبی چون
چخوب سیران ایدردی دشت حامون.

Bitir (57[b]): انبیادن اولیادن یا کریم
بزی آیرمه یا ربّ الرحیم.

134. B-4803/6428

Həcmi: 28[a] - 31[a]
Ölçüsü: 17 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 16 sm.
Cildi: dağılmış vəziyyətdə olan karton
Kağızı: ağ, saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 10-11
Tarixi: h. 1307/ m. 1889

YENƏ
(KƏLLƏNAMƏ)

Hekavyət 77 beytdən ibarət olub, əvvəli naqisdir. Müəllifi və katibi göstərilməmişdir. 1307/1889-cu ildə saya, ağ kağıza qara mürəkkəblə, nəstəliq xəttilə yazılmışdır. Əlyazma mətnlərinin köçürüldüyü bu məcmuə çox səliqəsiz və dağınıq vəziyyətdədir.

Başlanır (28[a]): بونوع ایله کچوردوم روزکاریم
بو وجهله اولوردی روزکاریم

Bitir (31 [a]): فاعلاتن فاعلاتن فاعلات
یوز کناه عفو ایدر بر صلوت.

135. B-5275/6900

Həcmi: 68[b] - 75[b]
Ölçüsü: 17,5 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 15 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, qalın

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1251/ m.1835-36

YENƏ
(KƏLLƏNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə ağ, qalın kağıza iki sütunda nəstəliq xəttilə 1251/1835-36-cı ildə köçürülmüşdür. Bu nüsxə «Kəllənamə»nin ən geniş həcmli nüsxəsi olub, 156 beytdən ibarətdir.

Başlanır (68[b]): قضادن بر کون اول عیسی نبی چون
چخوب سیران ایدردی دشت حامون
Bitir (75[b]): دیلر رنجنی یاد ایله سن
دعادن کونکلنی شاد ایله سن.

136. B-6368/7993 Həcmi: 10[a] - 13[a]
Ölçüsü: 17 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 13 x 18 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 13
Tarixi: h.1221/ m.1806

YENƏ
(KƏLLƏNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq-şikəstə xəttilə məsnəvi şəklində, iki sütunda köçürülmüşdür. Katibi məlum deyil. Əlyazma 94 beytdən ibarətdir.

Başlanır (10[a]): قضادن بر کون اول عیسی نبی چون.
چخوب سیران ایدرکن دشت حامون

Bitir (13[a]): خطمی آشفته کورسن ای بکیم عیب ایلمه
چغی زمانه کردشنا خاطریم اشفته دور.

137. B-4839/6464 Həcmi: 10[b] - 13[a]
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Sətir sayı: 15
Tarixi: h. 1275/ m. 1858

YENƏ
(HEKAYƏTİ – CÜMCÜMƏ XAN. KƏLLƏNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq-şikəstə xəttilə, məsnəvi şəklində, iki sütunda yazılmışdır. Hər beytin altından qırmızı karandaşla xətt çəkilmişdir. 83 beytdən ibarətdir. Katibi və köçürmə tarixi qeyd olunmayıb.

Başlanır (10^b): قضادن بر کون اول عیسی نبی ایچون
چخوب سیران ایدردی دشت حا مون
Bitir (13^a): تمام اولدی کتابنک انتهاسی
کتورون کاتبه شربت بهاسی.

138. B-625/2244 Həcmi: 1^b - 4^b
Ölçüsü: 17 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 16 sm.
Cildi: karton
Kağızı: ağ, saya, filiqranlı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h. 1275/ m. 1858

KƏSİKBAŞ

Bu hekayətdə Əlinin möcüzələrindən danışılır. Hacıları əsir edib yer altına aparan Divi Əlinin öldürməsi, kəsik başın bədəninə çatdırılmasından bəhs edən əfsanədir.

Mətni qara mürəkkəblə iki sütunda köçürülmüşdür. Müəllifi və katibi qeyd olunmayıb. İlk səhifəni qurd yediyindən sözlərin bəzisini oxumaq olmur.

Başlanır (1^b): ایده یوز بز بر حکایت
ایدیم بر قاج خبر

Bitir (4^b): تنکری رحمت قله اول کشییه
دعا قله مونی یازن کشییه

139. M- 69/4318 (XV) Həcmi: 27^a -29^a
Ölçüsü: 17 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş karton

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1333/ m.1915

MÖCÜZATİ-ƏN-NƏBİ ƏLEYHİSSƏLAM

Məhəmmədin (s.) 40 yaşında peyğəmbərliyinin əyan olması, «Qədr gecəsi»ndə «Quran»ın nazil olması, başı üstündə daim bir bölük buludun kölgə salması və s. möcüzatı təsvir olunub.

İki sütunda ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq-şi-kəstə xəttilə köçürülmüşdür.

Başlanır (27^a): فخر عالم ایردی چون قرخ یاشنه
سلطنت تاجی قویولدی باشنه

Bitir: (29^a) با قی یولداشلارون ایچره بیر کزر
سن نه انکلدرسن ای جانم سزر

140. B-4839/6464 Həcmi: 51^a - 69^b
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 15

MÖCÜZATİ – NƏBİ

Mətn qara mürəkkəblə ağ, sadə, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq-şikəstə xəttilə, məsnəvi şəklində, iki sütunda yazılmışdır. Katibi və köçürülmə tarixi qeyd olunmayıb.

Başlanır (51^a): کلون الله آدین یاد ایده لی
سوزی اندن سیزه بنیاد ایده لی

Bitir (69^b): مصطفی دیدی نه یرسن سوله کل
حاجتنکی منکا معلوم ایله کل.

141. A- 617/1063 Həcmi: 34^a -38^b
Ölçüsü: 10,5 x 17 sm.
Mətn ölçüsü: 7,5 x 14 sm.
Cildi: yoxdur

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 12
Tarixi: h. 1271/ m.1854-55

HEKAYƏTİ-ŞÖVQİ PARƏDÖNƏR MÖCÜZATİ-NƏBİ (S.)

Şövqi adlı bir kişinin sailə verdiyi sədəqənin əvəzində peyğəmbərin (s.) möcüzatı ilə varlanması və böyük savab qazanması təsvir edilir.

Mətn qara mürəkkəblə ağ, sadə kağıza iki sütunda nəstəliq xəttilə 1271/1854-55-ci ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (34^a): شکر ثابت حقه کیم خالقدراول
ممکناتی بسلین راز قدراول

Bitir (38^b): اوخیانی یازانی دنکلیه نی
رحمتنک ایله یارلغا کل باغنی

142. B- 6385/8010

Həmi: 45^b
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 7
Tarixi: h.1269/m.1852

MÖCÜZƏ

Məhəmməd peyğəmbər (s.) Əlinin dizi üstünə başını qoyub yatdığı üçün Əli ikindi namazın qıla bilmir. Peyğəmbər oyandıqda bunu bilir və günəşə xitab edib, gündüzü qaytarır. Əli namazı qıldıqdan sonra günəş yenə batır.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (45^b) رسول اکرم و نبینی محرّام...

Bitir: (45^b) ... حضرت علی نمازی قلنیجه
اندانصنکره ینه طولندی.

143. B- 6385/8010

Həcmi: $51^a – 51^b$
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

MÖCÜZƏ

Bir kimsəyə Məhəmməd peyğəmbər (s.) qonaq gəlir. Ev sahibi qoyun ətindən bişirilmiş yeməyə zəhər qatıb ortaya gətirir. Bişmiş qoyun dilə gəlib onu yeməkdən çəkindirir.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (51^a) ...رسول اکرم بر کون بر کمسیه قنوق اولدی

Bitir: (51^b) حق تعالی جمله صوزی عبارت اوزرینه
ثابت قدم اولان قوللرندن ایلیه امین.

144. B- 6385/8010

Həcmi: 55^b
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

MÖCÜZƏ

Bir iman gətirmiş ərəbin ölmüş qızının peyğəmbər tərəfindən qəbrdə cana gəlib danışması nəql olunur.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (55^b) ...رسول شفاً القلوبده یزار

Bitir: (55^b) شهر رمضانده اوله زیاده اجیرلر
الیکه کیره.

145. B- 6385/8010

Həcmi: $63^a – 65^b$
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

MÖCÜZƏ

Bir sıra dini kitablardan gətirilən rəvayətdə Məhəmmədi peyğəmbərin (s.) onu öldürmək üçün pusquda duran şeytan və kafirləri yuxuya verib, xilas olması və s. nəql olunur.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (63[a]) رسول علیه اسّلام شفاً القلوبده ...

Bitir: (65[b]) ... بوکه مناسب حیوا القلوبده یزار

146. B- 6385/8010

Həcmi: 61[b] – 62[a]
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

MÖCÜZAT

Əbubəkrin Məhəmməd peyğəmbərdən (s.) möcüzə tələb etməsi və islamı qəbul etməsi rəvayət edilir.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (61[b]) بر کون ابوبکر رسولنک مجلسنه کلدی

Bitir: (62[a]) ... جواب ویروب انینک ایله بلجه
یولداشا اولار زخرالعابدنده یزار.

147. B-4839/6464

Həcmi: 22[b] - 23[b]
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 15

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

HEKAYƏTİ – QUREYŞ XAN

Hekayətdə Qureyş adlı şəxsin dünyanın fənalığı haqqında təəssüratından bəhs olunur.

Mətn qara mürəkkəblə ağ, sadə, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq-şikəstə xəttilə, qəsidə şəklində iki sütunda yazılmışdır. Katibi və köçürülmə tarixi qeyd olunmayıb.

Başlanır (22[b]): کورون قریش ایدر نه ایتدی زمانه
که قصد ایتدی منم تک نوجوانه

Bitir (23[a]): انکا قریش دعا اتمه دوعادن
دوعادن اوزکه یوخ فسانه.

148. B-4254/5879

Həcmi: 58 vərəq
Ölçüsü: 17 x 20 sm.
Mətn ölçüsü: 9 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13
Tarixi: XIX əsr

XEYBƏRNAMƏ

Həzrəti Əlinin Xeybər müharibəsində kafirlərə (İbn Salam və s.) qarşı apardığı müharibələr təsvir edilir. Müəllifi məlum deyil. Əvvəldən və sondan naqis olub, son vərəqin yarısı cırılıb.

Başlanır (1[a]): تتره دن اول دم قمو اسلامیان
نعره اوردی مالک اژدر بنام.

Bitir (54[b]): کلدی حاتفدن هماندم برندا.

149. B-3083/4708

Həcmi: 3[a] - 9[a]
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 16 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 12
Tarixi: h.1290/m.1873-74

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

YENƏ
(XEYBƏRNAMƏ)

Həzrəti Əlinin məşhur Xeybər şəhərində göstərdiyi döyüş rəşadətini göstərən mənzumədir. Müəllifi məlum deyil.

Mətn qara mürəkkəblə nəstəliq xəttilə iki sütunda köçürülmüşdür.

Başlanır (3[a]): باشليالى سوزى بسم الله ايله
دورشالى دون كون الله ايله

Bitir (9[a]): تمام اولدى على ننک جنكى موندا
هر اوقويان بر دعا قلسون اوندا

150. B-2548/4173 Həcmi: 15[a] - 20[b]
Ölçüsü: 17,5 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 16 sm.
Cildi: sonradan çəkilmə
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 11
Tarixi: h. 1267/m.1851-52

YENƏ
(XEYBƏRNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə iki sütunda nəzmlə ağ, sadə kağıza nəstəliq-şikəstə xəttilə 1267/1851-52-ci ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (15[a]): اوّل وقتنده بر لعين واراى امين
حقى بلمز قاچه تابع دور يقين

Bitir (20[b]): تمام اولدى على ننک جنک جوابى
سوزى پرورواﷲ اعميم بالصوابى.

151. B-4458/6083 (II) Həcmi: 17[a] - 22[b]
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 17 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş üzlük
Kağızı: ağ, sadə və saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11

YENƏ

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

(XEYBƏRNAMƏ)

Əlinin Xeybər qalasını fəth etməsindən bəhs olunur. Məsnəvi şəklində iki sütunda, qara mürəkkəblə köçürülmüşdür. Müəllifi, katibi məlum deyil.

Başlanır (17[a]): باشليالى سوز عالم الله ايله
دور شال دون كون الله ايله

Bitir (22[b]): كلدى آنلار ايمانه بى كمان
على ايدر مقصوديم بودو مهمان.

152. B-4426/24145 (VII)

Həcmi: 22[b]-28[b]
Ölçüsü: 17 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 15 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 10-12
Tarixi: h. 1292/ m.1875

CƏNGNAMEYİ – ƏLİ

Məsnəvi şəklində yazılmış bu əlyazmada Əlinin Xeybər davasında göstərdiyi igidlikdən bəhs olunur.

Mətn qara mürəkkəblə ağ, saya, Rusiya kağızına köçürülmüşdür.

Başlanır (22[b]): بر حكايت سويلرم اول عليدن
تنكريننک اصلانى شاه وليدن

Bitir (28[b]): تمام شد هذا كتاب خنک نامه
على شاه دلدل سواره.

153. B-7445/11107

Həcmi: 6[b]-11[a]
Ölçüsü: 15,5 x 20,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 16 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15-17
Tarixi: h. 1302/ m.1884-85

YENƏ

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

(CƏNGNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə ağ, sadə kağıza iki sütunda nəstəliq xəttilə 1302/1884-85-ci ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (6[b]): بر حکایت سویلرم اول علیدن
تنکر یننک اصلا نی شاه ولیدن

Bitir (11[a]): تمت شد هذا کتاب جنک نامه
علی شاه دولدلی سواره.

154. A- 617/1063

Həcmi: 66[b]-72[a]
Ölçüsü: 10,5 x 17 sm.
Mətn ölçüsü: 7,5 x 14 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 12
Tarixi: h. 1271/ m.1854-55

HEKAYƏTİ - HƏLİMƏ MADƏRİ-RZA MƏHƏMMƏD (S.)

Məhəmməd peyğəmbərin (s.) qundağ çağında Həlimə adlı dayəyə verilməsi və onun süd anasının maddi həyatında baş verən möcüzəli əhvalatlar təsvir edilir.

Mətn qara mürəkkəblə ağ, sadə kağıza iki sütunda nəstəliq xəttilə 1271/1854-55-ci ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (66[b]): دنکله معلوم ایلیم حال عجب
بر قبیله واریدی اندرعرب

Bitir (72[a]): اوخیانی دنکلیانی یازه نی
رحمتنکله یارلغا کل یا غنی.

155. A- 617/1063

Həcmi: 50[b]-66[a]
Ölçüsü: 10,5 x 17 sm.
Mətn ölçüsü: 7,5 x 14 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 12
Tarixi: h. 1271/ m.1854-55

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

AVƏRDƏNİ - HƏZRƏTi ƏLİ (Ə.) ƏHLİ-BEYT RA ƏZ MƏKKƏ BE MƏDİNƏ

Həzrəti Əlinin Məhəmməd (s.) Mədinəyə gedəndən sonra onun ailə üzvlərini qəhrəmanlıqla Məkkədən Mədinəyə aparması və peyğəmbərin düşməni olan Əbu Cəhlin sərkərdələrindən Xalid ibn Validin vuruşmada islamı qəbul edib, Əlinin tərəfinə keçməsi təsvir edilir.

Mətn qara mürəkkəblə ağ, sadə kağıza iki sütunda nəstəliq xəttilə 1271/1854-55-ci ildə köçürülümüşdür.

Başlanır (50^b): حق تعاليدر خداوند جهان
حكم آننک در آشكار اونهان

Bitir (66^a): اوخيانى دنكليانى يازه نى
رحمنكله يارلغا كل يا غنى.

156. A- 617/1063 Həcmi: 38^b-50^b
Ölçüsü: 10,5 x 17 sm.
Mətn ölçüsü: 7,5 x 14 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 12
Tarixi: h. 1271/ m.1854-55

QİSSEYİ-ŞƏHADƏTİ-HƏMZƏ ƏMMİ RƏSUL(Ə.)

Məhəmməd peyğəmbərin (s.) əmisi Həməzənin döyüşdə qəhrəmanlıqla şəhid olduğu təsvir edilir.

Mətn qara mürəkkəblə ağ, sadə kağıza iki sütunda nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür.

Başlanır (38^b): جنک ايدوب ميدانده حمزه پر هنر
سويلريدى حمله ايدوب بى خطر

Bitir (50^b): اوخيانى دنكليانى يازه نى
رحمنكله يارلغا كل يا غنى

157. A- 617/1063 Həcmi: 31^a-34^a
Ölçüsü: 10,5 x 17 sm.
Mətn ölçüsü: 7,5 x 14 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 12
Tarixi: h. 1271/ m.1854-55

HEKAYƏTİ-NİKZƏN BA MƏRDİ-CUHUD DƏR ŞƏHRİ MƏDİNƏ

İslama inanmayan bir cuhuddan islam dinini qəbul etmiş arvadı ilə möcüzəli əhvalatını və islamı qəbul etməsini təsvir edir.

Mətn qara mürəkkəblə ağ, sadə kağıza iki sütunda nəstəliq xəttilə 1271/1854-55-ci ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (31[b]): بر حکایت سویلرم ای اهل دل
عبرت ایسترسن قولاغ اوردنکله کل

Bitir (34[a]): بیزه توفیق عمل ویر یا کریم
ایدوب ارزانی طراط مستقیم.

158. A- 617/1063 Həcmi: 20[b]-22[a]
Ölçüsü: 10,5 x 17 sm.
Mətn ölçüsü: 7,5 x 14 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 12
Tarixi: h. 1271/ m.1854-55

KİTABİ-ŞEYX ŞİBLİ

Din xadimi Şeyx Şibli dərsini bilməyib ağlayan bir uşağın vəziyyətindən təsirlənərək, özünün Allah qarşısında, peyğəmbərlərin buyruqlarını necə yerinə yetirməsi barədə qorxu və düşüncələri əks olunub.

Mətn qara mürəkkəblə ağ, sadə kağıza iki sütunda nəstəliq xəttilə 1271/1854-55-ci ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (20[b]): بر کون اول شبلی عالی مرتبه
کوردی بر اوغلان کیدردی مکتبه

Bitir: (22[a]) بحرلطفنک جوشه کلسه ای خدا
محو اولور آنده قمو حرف خطا

159. A- 617/1063 Həcmi: 22[a]-23[b]
Ölçüsü: 10,5 x 17 sm.
Mətn ölçüsü: 7,5 x 14 sm.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 12
Tarixi: h. 1271/ m.1854-55

HEKAYƏTİ – HİNDUYİ – ARİFHAL

Zəvvarlara qoşulub Məkkəyə gedən bir hindlinin Allah evində ev sahibini görmək tələbilə zahir olan nurun təsirindən əbədiyyətə qovuşması təsvir olunub.

Mətn qara mürəkkəblə ağ, sadə kağıza nəstəliq xəttilə 1271/1854-55-ci ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (22[a]): وار ایدی بر هندوی صاحب کمال
در مقام عشقده شوریده حال

Bitir: (23[b]): فارغ اولدور ورطه اندشدن
چون کوره سرّ درونی شیشه دن

160. A- 617/1063 Həcmi: 23[b]-26[a]
Ölçüsü: 10,5 x 17 sm.
Mətn ölçüsü: 7,5 x 14 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 12
Tarixi: h. 1271/ m.1854-55

HEKAYƏTİ-MƏRDİ-HƏRİS

Dünya malına həris olub çoxlu mal toplamış bir şəxsin ömrünün sonunda yığdığı nemətləri yeməyə əcəldən macal tapmayıb, peşmançılıq keçirdiyi təsvir olunub.

Mətn qara mürəkkəblə ağ, sadə kağıza iki sütunda nəstəliq xəttilə 1271/1854-55-ci ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (23[b]): کل برو ای دنیایه میل ایلین
کجه کوندوز دنیا سوزین سویلین

Bitir: (26[a]) حرصی قوی قانعلره اول هم نشین
کوزله یول والله خیرالحافظین.

161. A- 617/1063 Həcmi: 26[a]-31[a]

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Ölçüsü: 10,5 x 17 sm.
Mətn ölçüsü: 7,5 x 14 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 12
Tarixi: h. 1271/ m.1854-55

HEKAYƏTİ – RƏFTƏNİ – HƏZRƏTİ – FATİMƏTÜZ – ZƏHRA

Həzrət Fatimənin dünyaya gəlməsi və vəfatı təsvir olunmuşdur.

Mətn qara mürəkkəblə ağ, sadə kağıza nəzmlə iki sütunda nəstəliq xəttilə 1271/1854-55-ci ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (26^{a}): قدرت ایچره صنع قلدی کردکار
پوزوبن قیش قهرین ایتدی نوبهار

Bitir: (31^{a}) اول یولی ارزانی قیل کل یا کریم
بیز فقره فضل ایدوبن ای رحیم.

162. A- 1009/1456 Həcmi: 99 vərəq
Ölçüsü: 10 x 16 sm.
Mətn ölçüsü: 9 x 15 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş sarı rəngli karton
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: müxtəlif

ƏHADİS

İmam Əlinin möcüzələri və peyğəmbərlər haqqında hədislərdən və digər dini məsələlər barəsində rəvayətlərdən ibarətdir: İmam Əlinin fəziləti (1^{a}-5^{b}), Süleyman peyğəmbər (s.) (48^{a}-59^{b}), Musa peyğəmbər (s.) (75^{b}-90^{a}), Məhəmməd peyğəmbər (s.) (90^{b}-99^{b}) haqqında hədislər, araq-çaxır içməyin günahı (6^{a}-14^{a}), namaz qılmaq (37^{b}-42^{b}) və s. sərlövhələrə bölünür (15-dən artıq sərlövhə).

Katibi və köçürülmə tarixi qeyd edilməmişdir. Paleoqrafik xüsusiyyətlərinə görə XIX əsrin sonu, XX əsrin əvvəlinə aid etmək olar.

Mətn ağ-saya kağıza (arabir tək-tək qırmızı rəngli vərəqlər də vardır) qara mürəkkəblə nəstəliq-şikəstə xəttilə köçürülmüşdür.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Başlanır (1[b]): جابر ابن عبدالله انصاریدن روایتدر
که جناب پیغمبر صلوات بیوردی.

Bitir: (99 [b]) تا خداوند عالم آنی رستکار ایلسون
دنیا و آخرتده یولداش اولسون.

163. S - 286/9232 Həcmi: 15 vərəq
Ölçüsü: 12 x 27,5 sm.
Mətn ölçüsü: 9 x 24 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş sarı rəngli karton
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: müxtəlif

ƏHVALATİ-QİYAMƏT

Dini mövzu olub, müəllifi məlum deyil. Cəhənnəmin xürafi əhvalatları təsvir olunub. Nəsrlə nəql olunan əhvalatlar ara-sıra nəzm parçaları ilə müşayiət olunur. Əlyazmanın katibi və köçürülmə tarixi qeyd olunmamış, bəyaz formasında saya kağıza köçürülüb.

Başlanır (1[b]): حدیثدو چمن آرای باغ عصمتدن
نصیبه بلبل کل بوطه علامتدن

Bitir: (15[a]) بهشت عنبر سر شتده قرار و آرام
دوتالاّر آللهم ارزقنا

164. C - 285/9238 Həcmi: 9 vərəq
Ölçüsü: 11,5 x 27,5 sm.
Mətn ölçüsü: 9 x 24 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş sarı rəngli karton
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: müxtəlif
Tarixi: h.1300/ m. 1882

ƏHVALATİ - BƏİRÜL ƏLƏM

Müəllifi məlum deyil. Məhəmməd peyğəmbərin (s.) ilk müharibələrilə əlaqədar məşhur bəir əhvalatının təsviridir. Əlyazmanın katibi qeyd olunmamış, bəyaz formasında saya kağıza köçürülüb.

Başlanır (1[a]): ابوالحسن عسکرینون کتابلرینده

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

ابو السعید حذرتدن روایتدور

Bitir: (9[a]) والسّلام و سیعلموالذین ظلموای منقلب نیقلبون

165. B- 4458/6083 Həcmi: 25 b – 30b
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 17 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş üzlük
Kağızı: ağ, sadə və saya
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1310/ m. 1892

DAĞ YUNİS

Allahlıq iddiasında olan məşhur Dağ Yuhənnas (Dağ Yunis) haqqında əfsanəvi-dini hekayətdir.

Müəllifi və katibi məlum deyil. Mətn qara mürəkkəblə, nəstəliq-şikəstə xəttilə məsnəvi şəklində 1310(1892)-cu ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (25[b]): حمد بی حدهم ثنای بی عدد
پادشاهیرا که انداندور مدد.

Bitir: (30[b]) بونی یازدوم یادکار اولمق ایچون
اوقویانلر بر دعا قلمق ایچون

166. B- 4726/6351 Həcmi: 3a – 7b
Ölçüsü: 17,5 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 9 x 15 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə və saya
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 12
Tarixi: h.1275/ m. 1858

YENƏ
(DAĞ YUNİS)

Müəllifi və katibi məlum deyil. Mətn qara mürəkkəblə, nəstəliq-şikəstə xəttilə 1275(1858)-ci ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (3[a]): حمد بی حدّ ثنای بی عدد

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

پادشاهیرا که آندن در مدد.

Bitir: (7^b) داغ قوشو قالدیلر اولداغدا
اومبارک جسمله توپراغدا.

167. B- 4458/6083 Həcmi: $31^b – 35^a$
Ölçüsü: 17,5 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 17 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş üzlük
Kağızı: ağ, sadə və saya
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 17
Tarixi: h.1320/ m. 1902

YENƏ
(DAĞ YUNİS)

Müəllifi və katibi məlum deyil. Mətn qara mürəkkəblə, nəstəliq-şikəstə xəttilə məsnəvi şəklində 1320(1902)-ci ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (31^b): حمد بی حدهم ثنای بی عدد
پادشاهیرا که اوندندور مدد.

Bitir: (35^a) داغ قووشوب قالدیلر اول داغده
اول مبارک جسم لر تپراقده

168. B- 7517/8940 (VIII) Həcmi: $8^b – 9^a$
Ölçüsü: 17,5 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 17 x 21 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş üzlük
Kağızı: ağ, sadə və saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13

İMAM ZENALABİDİNİN
MÖCÜZƏLƏRİNDƏN

İmam Zeynalabdinin (ə.) möcüzələrindən biri nəql olunur. Ona hədiyyə aparan bir kişi əvəzində çoxlu qızıl alır.

Mətn qara mürəkkəblə, nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Müəllifi, katibi və köçürülmə tarixi məlum deyil.

Başlanır (8^b): بر شخص واریدی که هر یل امام

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

زين العابدين عليه السلامين خدمتينه

Bitir: (9[a]) نيچون حضرت هديّه يوليوبدر او عورتين
شوقى اوحضرتين...

169. B - 7517/11179
Həcmi: 3[b] – 4[b]
Ölçüsü: 17,5 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 17 x 21 sm.
Cildi: sonrdan çəkilmiş üzlük
Kağızı: ağ, sadə və saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 12-14

BÜTPƏRƏST

Bir bütpərəstin Məhəmməd peyğəmbərə (s.) hədiyyə verib, onun möcüzəsilə ruhlara külli miqdarda cəvahirat paylaması və bütpərəstin müsəlman olmasını, islamın yerlərdə yayılmasını əks etdirir.

Mətn qara mürəkkəblə, nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Katibi, köçürülmə tarixi məlum deyil.

Başlanır (3[b]): هندوستانده بر شخص واريدى كه بت پرستدى.

Bitir: (5[b]) اين هردو اكر هيچ ميّسير نشود
اوقات مكن ضايع و شهانيشلن

170. B- 7517/8940
Həcmi: 7[a] – 8[a]
Ölçüsü: 17,5 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 17 x 21 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş üzlük
Kağızı: ağ, sadə və saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13

BÜTPƏRƏSTİN ƏHVALI

Həzrəti Əlinin və Həzrəti Abbasın şücaətindən bəhs edən əfsanəvi rəvayətdir. Ağır daşla bir hovuz ətrafında 7 dəfə fırlanan bir neçə güclü bütpərəst pəhləvan Həzrəti Əlini də sınamaq üçün qonaq çağırırlar. Bu işi Həzrəti Əlinin hələ kiçik yaşlı olan oğlu Həzrəti Abbasın etdiyini görüb çox pərt olurlar.

Mətn qara mürəkkəblə nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Müəllifi, katibi və köçürülmə tarixi məlum deyil.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Başlanır (7[a]): بر نچه نفر بت پرستلردن واریدی که
هر برسی پهلوان و شجاعتلیدیلر و اونلر...

Bitir: (8[a]) بر شیر آقاچن دیبنده دورمیشدی هرقدردعا اوخودوم کتمدی

171. A- 269/715 Həcmi: 18 vərəq
Ölçüsü: 11,5 x 17,5 sm.
Mətn ölçüsü: 7 x 14 sm.
Cildi: dəri
Kağızı: ağ, sadə və saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 10-12

HEKAYƏTİ-ŞEYX SƏNAN

Məsnəvi şəklində yazılmış məşhur Şeyx Sənan macərasından ibarətdir. Müəllifi dəqiq göstərilməmişdir. lakin son beytdən əvvəlki beytdə misra başında yazılan və iki mənaya yozula bilən «Həqiqi» sözünün bəlkə də müəllif olmasını ehtimal etmək olar.

Pəs gərəkdi kimsəyə eşqi-bazi,
Həqiqi olmasa, bari məcazi (18[a])

Başlanır (1[b]): دیکله ایندی اوشبو پندی ای حکیم
بر حکایت دینکله کل ای نام وار.

Bitir: (18[a]) اوننک عشقی یوخدور ناطقدور
حیواندرپس اننک یمی علفدر.

172. B- 4321/5946 Həcmi: 27[b]-33[b]
Ölçüsü: 17,5 x 21
Mətn ölçüsü: 8 x 16 sm.
Cildi: karton
Kağızı: ağ, sadə və saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 16
Tarixi: h. 1260 / m. 1844

YENƏ
(HEKAYƏTİ-ŞEYX SƏNAN)

Hekayət məsnəvi şəklində yazılmış məşhur Şeyx Sənan ma-

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

cərasından ibarətdir. Mətn h. 1260 /m. 1844-cü ildə katib Əhməd bin Mahmud əfəndi Nemətabadi tərəfindən qara mürəkkəblə, nəstəliq xəttilə iki sütunda köçürülmüşdür.

Başlanır (27[b]): سوله بسم الله الرحمن الرحيم
دينكله ايمدى او شبوپندى اى حكيم

Bitir: (33[b]) آننک که عشقى يوخدر ناخلفدر
پس حيواندر آننک يمى علفدر

173. B - 2788/4413

Həcmi: 43[a]
Ölçüsü: 17 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 19 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 18
Tarixi: h. 1294 / m. 1877

YER İLƏ GÖYÜN DEYİŞMƏSİ

Hekayətdə Yer ilə Göy öz aralarında mübahisə aparır və hər biri özünün daha üstün olmasından qürrələnir. Mətn bir səhifədən ibarət olub, əlyazma kitabının sonuna aydın nəstəliq xəttilə iki sütunda köçürülmüşdür.

Əvvəldə köçürülmüş əlyazmanın xəttilə eyni olmasına əsasən demək olar ki, eyni katib tərəfindən 1294-cü il səfər ayında Mehdi bin Qədirin Xaçmazdakı mədrəsəsində yazıya alınmışdır.

Başlanır (43[a]): كوک ديدى يره نه كم واريسه سبحان بنده دور
نجر رحمت هم براق عرش رحمان بنده دورر

Bitir: (43[a]) فاعلاتن فاعلاتنک فاعلات
منک كناهى عفو ايدر بر صلوت

174. B - 1884/3509

Həcmi: 83[b], 88[a]
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ və göy rəngli, filiqranlı kağız
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: müxtəlif

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

YENƏ
(YER İLƏ GÖYÜN DEYİŞMƏSİ)

Hekayət naqis şəkildə olub, dini məzmunda Yerlə Göyün deyişərək özlərini öymələrindən ibarətdir. Məsnəvidir. Müəllifi məlum deyil. Vərəqlər pərakəndə olub, kitab cildlənərkən məsnəvinin əvvəli sona düşmüşdür. 88[a] vərəqinin sol kənarı cırıldığı üçün 4 misra düşmüşdür.

Məsnəvi iki sütunda yazılmışdır. Köçürülmə tarixi yoxdur.

Başlanır (83[b]): کوک دیدی یره نه کم وار سبحان بنده دور
نجری رحمت هم براق عرش رحمان بنده دور

Bitir: (88[a]) یر دیدی مه اجره که آزاد اولان محبوب حق بنده دور
کعبه ایله قدس بلم شاه شیر....

175. B - 2137/3762

Həcmi: 83 vərəq
Ölçüsü: 14,5 x 19,5 sm.
Mətn ölçüsü: 8x 15 sm.
Cildi: parça çəkilmiş karton
Kağızı: saya, ağ
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15-20

KİTABE-XAVƏRZƏMİN ƏZ ĞƏZAVƏTİ-ƏMİRÜLMÖMİNİN

Hekayət İmam Əlinin Şərqdə apardığı müharibələrdən, hərbi yürüşlərindən və möcüzəli şücaətlərindən bəhs edir. Məsnəvi şəklində yazılmışdır.

Mətn iki sütunda yazılıb, əvvəldən və sondan naqisdir. Müəllifi və katibi haqqında məlumat yoxdur.

Başlanır (1[a]): داغ دیینده لشکر اللامیان
عاجز اولدی اندن نچون همان

Bitir: (83[b]) یتدی جمشده همان و سیره سالام.

176. M- 69/4318

Həcmi: 6[b] -7[b]
Ölçüsü: 17 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş karton
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Tarixi: h. 1333/m.1915

HEKAYƏTİ-MÖVLUDİ-ŞƏRİF

Bağdadda salihə (mömin) bir qadın öləndən sonra mövludda ehsan verdiyi üçün cənnətə düşür. Cavan oğlu da peyğəmbəri yuxuda görür.

Hekayə məsnəvi şəklində, iki sütunda ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Katibi və müəllifi bəlli deyil.

Başlanır (6^b): اولا من بر حکایت ایده لوم
اهلی اخباردان روایت ایدلوم

Bitir: (7^b) اول حبیبون حرمتیچون ای خدا
بیزی اندان اتمه محشرده جدا

177. M- 69/4318 Həcmi: 10^a-10^b
Ölçüsü: 17 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş karton
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h. 1333/m.1915

FİL -BƏYANİ -XİLQƏTİ-ADƏM ƏLEYHİSSALAM

Adəmi Allah yaradanda Məhəmməd Mustafanın (s.) nuru ilə alnını parlatmış və bundan sonra gələn peyğəmbərlərin hamısına irsi olaraq keçmişdir.

Məsnəvi şəklində, iki sütunda ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Katibi, müəllifi bəlli deyil.

Başlanır (10^a): حقتعالی چون یراتدی آدمی
قلدی آدم ایله مزّین عالمی.

Bitir: (10^b) آندان آرتوق کمسیه نقل اتمدی
چونکه بیرین بولدی آیروق کتمدی.

178. M- 69/4318 (V) Həcmi: 11^a-12^b
Ölçüsü: 17 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş karton

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1333/m.1915

FİL-BƏYANİ-VİLADƏTİN-NƏBİ - SƏLLALLAH

Məhəmməd peyğəmbərin (s.) anası Aminə hamilə olanda bədənindən bir nur parlayıb kainatda parlaması ilə mələklərin gəlib onu doğuzdurmasından bəhs olunur.

Bu dini məsnəvi iki sütunda ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Katibi və müəllifi bəlli deyil.

Başlanır (11^a): آمینه خاتون محمد آنه نی
اول صدفدن اولدی اول دردانه نی

Bitir: (12^b) جمله ذرّات جهان ایدّی صدا
چقر شوبان دیلریلرکه مرحبا

179. M- 69/4318 (VI)

Həcmi: 12^b-17^a
Ölçüsü: 17 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş karton
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h. 1333/m.1915

FİT – TƏLƏB AMİNƏ VƏLƏDHA

Mələklərin Məhəmmədi (s.) götürüb göydə gəzdirmələri, bədəninə, simasına nurlarla təravət verməsi, Məkkəni ziyarət etməsi və s. yuxuda görüb, nəql etməsindən bəhs olunur.

Bu dini məsnəvi iki sütunda ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Katibi və müəllifi bəlli deyil.

Başlanır (12^b): چونکه اول محبوب رحمن الرحیم
قلدی دونیانی جمالوندن نعیم

Bitir: (17^a) شمدی سویله اول نورین حالین بنکا
ساکت اولوم سویلیم منده سنکا.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

180. M- 69/4318 (VII)

Həcmi: 17^b-18^b
Ölçüsü: 17 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş karton
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h. 1333/m.1915

ƏBDÜL- MÜTTƏLİBİN HƏZRƏTİ-AMİNƏYƏ CAVAB VERMƏSİ

Əbdül-Müttəlib Aminənin yuxularını reallığa yozur və doğacağı oğlanın xalqın xilaskarı olacağını bildirir.

Bu dini məsnəvi iki sütunda ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Katibi və müəllifi bəlli deyil.

Başlanır (17^b): ديدى انكا وضع حمل ايله مشم
دورلو دورلو من علامت كورمشم

Bitir: (19^a) برندا كلديكه اودم دولدى هوا
دير حبيبم حاجتدن اولدى روا.

181. M- 69/4318 (VIII)

Həcmi: 19^a-20^b
Ölçüsü: 17 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş karton
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1333/ m.1915

HƏZRƏTİ AMİNƏ TƏVƏLLÜD EDƏNDƏ OLAN ƏLAMƏTLƏRİ

Peyğəmbərin möcüzələrlə müşayiət olunan təvəllüdündən kafirlərin yasa batması, xalqın isə şadlıq etməsindən bəhs olunur.

Bu dini məsnəvi iki sütunda ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Katibi və müəllifi bəlli deyil.

Başlanır (19^a): ير ايله كوك اراسى نورى دولدى
كه كوندوزدن داخى پک آيدين اولدو.

Bitir: (20^b) آتش پرستلرون اودى سوندى
كه بين يلدور اول اودكمى يانار ايدى.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

182. M- 69/4318 (IX) Həcmi: 20^b-22^a
Ölçüsü: 17 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş karton
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1333/ m.1915

QİSSEYİ-KƏSRA

Kəsrai bir gecə yeri, göyü titrədən gurultudan heyrətə gəlir. Vəzirdən soruşur. Vəzir Məhəmmədin (s.) yenicə anadan olması və babası Əbdül Mütəllibin onun üzünün nurundan heyrətə gəldiyini nəql edir. O, üç günlük çağanın (Məhəmmədin) aləmi nura boyadığından heyrətlənib, salavat çevirdiyini deyir.

Bu məsnəvi iki sütunda ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq xətilə köçürülmüşdür.

Başlanır (20^b): کسرنون کوکسی یارولدی چاتلادی
بر یانی ییقلدی غایت کوتلادی.

Bitir: (22^a) امینه خاتون یرندن دوردی تیز
واردی اوغلینون یوزونی کوردی تیز.

183. M- 69/4318 (X) Həcmi: 22^{ab}
Ölçüsü: 17 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş karton
Kağızı:ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1333/ m.1915

MƏDHİYYƏYİ -CƏNAB MƏHƏMMƏD

Məhəmməd peyğəmbərin (s.) gözəlliyi qəsidə şəklində mədh edilir.

Bu məsnəvi iki sütunda ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür.

Başlanır (22^a): که تابان یوزی نوری ماهه بنکزر
ملکلر قول کمی اول شاهه بنکزر.

Bitir: (22^b) فرحدن کتدی عقلی قالدی دانکا

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

184. M- 69/4318 (XI)

Həcmi: 22[b] -23[a]
Ölçüsü: 17 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş karton
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1333/ m.1915

MƏHƏMMƏDİN VİLADƏTİNİN MƏKKƏ ƏHALİSİNƏ MƏLUM OLMASI

Məkkə əhli Məhəmmədin (s.) viladətini eşidib şadlıq edir.
Bu məsnəvi iki sütunda ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür.

Başlanır (22[b]): كعبه ايچره مولودى اولدى عيان
كلدى كوردى مردان هم زمان

Bitir: (23[a]) يوزينه باقوب جمالينى كورن
جمله حيران اولديلار آنده واران.

185. M- 69/4318 (XII)

Həcmi: 23[a] -23[b]
Ölçüsü: 17 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş karton
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1333/ m.1915

MƏDHİYYƏYİ-CƏNAB MƏHƏMMƏD

Məhəmməd peyğəmbərin (s.) gözəlliyi qəsidə şəklində tərif edilir.
İki sütunda ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür.

Başlanır (23[a]): ديديلر بوعجب انسانميدركى
يا آدم صورتنده جانميدر كى

Bitir: (23 [b]) تمنّايى محال فاسد خيالدر

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

بو اوغلان كيميسى دوغماق محالدر.

186. M – 69/4318 (XIII)

Həcmi: 23 b – 24 b
Ölçüsü: 17 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm
Cildi: sonradan çəkilmiş karton
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarix: h. 1333/ m. 1915

KƏBƏ XATUNLARININ AMİNƏNİN YANINA GƏLMƏSİ

Qadınlar Aminəyə gözaydınlığı verib Məhəmmədi (s.) tərifləyirlər.

İki sütunda ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür.

Başlanır (23b): راوى ايدر كمكه آنده واردىسه
امينه خاتون اوينه كيردىسه

Bitir: (24b) شويله مهمان ايلديكم نيجه ايل
شويله يدى انى جمله شهرى ايل.

187. M- 69/4318 (XIV)

Həcmi: 25 a -27 a
Ölçüsü: 17 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş karton
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1333/ m.1915

VİLADƏTİ-ƏN-NƏBİ

Məkkə əhlinin Məhəmmədin (s.) doğulmasını eşidib heyrətə gəlməsi və kimisinin sevinib inanması, kimisinin isə şübhə edib möcüzə gözləməsi təsvir olunub.

İki sütunda ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür.

Başlanır (25a): مگه قومى اولولارى بى خلاف
كعبيه اولنكجه قيلوركن طواف.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Bitir: (27[a]) بر روایتده داخی چاغردیلر
حلمه سعدّیه در کم دیدیلر.

188. M- 69/4318 (XVI)

Həcmi: 29[a] -32[a]
Ölçüsü: 17 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş karton
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1333/ m.1915

MƏHƏMMƏDİN HƏZRƏTİ CƏBRAYILA CAVAB VERMƏSİ

Cəbrayıl (ə.) ayələri oxuyur və Məhəmmədə (s.) xəbər verir.
İki sütunda ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür.

Başlanır (29[a]): دیدی قرق مین ایلدررکم ای امین
عشعاربکا یمک اچمک امین

Bitir: (32[a]) راه عشقی صانمه غافیل سرسری
بیل که کمتر نسنه در ویرونک سروری.

189. M- 69/4318 (XVII)

Həcmi: 32[a] -33[b]
Ölçüsü: 17 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş karton
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1333/ m.1915

Fİ RİSALƏTİ ALLAH-TƏALA ƏN-NƏBİ

Allahın Məhəmmədə(s.) Rəfrəf adlı bir at göndərməsi, onun göyə qalxıb gəzməsi, göy əhlinin ona səcdə etməsi və s. rəvayət edilir.
İki sütunda ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür.

Başlanır (32[a]): سویله شورکن جبرآیل ایله کلام
کلدی رفرف احمده ویردی سالام

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Bitir: (33[b]) امّتون اولدو غمزدولت يتر
خدمتون قلدی غمز عزّت يتر.

190. M- 69/4318 (XVIII)

Həcmi: 34[a] -35[a]
Ölçüsü: 17 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş karton
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1333/ m.1915

QOFTEYİ - SÜLEYMAN

Adından göründüyü kimi Süleymanın (s.) dilindən Allaha həmdi-dua edilməsindən bəhs edilir.

İki sütunda, ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Katibi və müəllifi bəlli deyil.

Başlanır (34[a]): يا آلهی اول محمد حقيچون
اولشفاعت کانی احمد حقيچون

Bitir: (35[a]) قاتلا نورام آنلار آيچون رحمته
امّتيمی لايق ايله رحمته.

191. M- 69/4318 (XIX)

Həcmi: 35[a] -35[b]
Ölçüsü: 17 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş karton
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1333/ m.1915

QOFTEYİ-MÜSƏNNİF

Müəllifin Allaha yalvarışı və xeyir-duasıdır.

İki sütunda, ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Katibi və müəllifi bəlli deyil.

Başlanır (35[a]): ای دريغا ديلمزده دعوی چوق
اره يرده هرکزين بر سعفی يوق

Bitir: (35[b]) عيبمز ستاراکلر اظهار ايده

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

امتیم دیمکه احمد عارایده.

192. M- 69/4318 (XX)

Həcmi: 42ᵃ-43ᵃ
Ölçüsü: 17 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş karton
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1333/ m.1915

QOFTEYİ-MÜSƏNNİF SÜLEYMAN RƏHMƏTULLAH

Müəllifin Allaha dua edib, salavat çevirməsi, günahlarının bağışlanması üçün yalvarması təsvir edilir.

İki sütunda, məsnəvi şəklində, ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Katibi və müəllifi bəlli deyil.

Başlanır (42[a]): مصطفادن عبرت الون سیزداخی
بیرنکیز قالمیه سوزتنکری حقی

Bitir: (43[a]) اول بزه که یاره شور قلدوق انی
سن سنکا یاراشنی قیل یا غنی.

193. M- 69/4318 (XXI)

Həcmi: 35[b]-42[a]
Ölçüsü: 17 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş karton
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1333/ m.1915

VƏFATİ-ƏN-NƏBİ

Məhəmməd peyğəmbərin (s.) vəfatı təsvir olunur.

İki sütunda, məsnəvi şəklində ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Katibi və müəllifi bəlli deyil.

Başlanır (35[b]): کل بر واصحاب اخوان صفا
کل بر وار باب عرفان وفا

Bitir: (42[a]) الوداع ای شاه سلطا نم بنم
الوداع ای درده درمانم بنم.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

194. M- 69/4318 (XXII)

Həcmi: 45^{a}-48^{a}
Ölçüsü: 17 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş karton
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1333/ m.1915

VƏFATİ-FATİMƏ

Məhəmməd peyğəmbərin (s.) ölümündən sonra qızı Fatimə o qədər ağlayır ki, axırda xəstələnir. O, Əliyə deyir ki, ounun üçün ayrı bir otaq tikdirib adını da «Beytül-həzən» qoysun. Fatimə vəfat edir və orada da onu dəfn edirlər.

İki sütunda, məsənəvi şəklində ağ, saya Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür.

Başlanır (45^{a}): اشید ایمدی فاطمه احوالنی
که رسولدن صنکره اول هم حالنی

Bitir: (48^{a}) کردیلر سز بوله سز اوددان نجات
عشقله درد یله ایدن والصلوات.

195. M- 69/4318 (XXIII)

Həcmi: 49^{b}-55^{a}
Ölçüsü: 17 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş karton
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1333/ m.1915

HEKAYƏTİ-CƏNGİ-ƏLİ

Əlinin Məhəmmədin (s.) dininə qarşı çıxan kafirlərlə cəng edib, onlara islamı qəbul etdirməsindən bəhs edilir.

İki sütunda, məsnəvi şəklində ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür.

Başlanır (49^{b}): بر حکایت ایلرم اول علی دن
تنکرینون اصلا نی شاهی ولیدن.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Bitir: (55[a]) بونی یازدیم یادگار اولمق ایچین
اوخیانلر بر دعا قلمق اوچین.

196. B - 2457/4082 (II)

Həcmi: 51[b]-106[a]
Ölçüsü: 17 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 16 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 10-13
Tarixi: h.1284 / m. 1867

HEKAYƏTİ–MUSA ƏLEYHİSSƏLAM

Hekayətdə Musa peyğəmbərlə (s.) Firon arasında macəralı mübarizə təsvir olunur.

Mətn qara mürəkkəblə ağ, saya Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Müəllifi və katibi məlum deyil. Kitabın sahibi Həbib bin Hacı Abdullahdır. Sonda «Əbduhu Hacı Təvəkkülallah» yazılmış üç eyni möhür vurulmuşdur. 101-ci vərəqin aşağıdan az bir hissəsi cırılmışdır.

Başlanır (51[b]): بیله روایت اولونورکه ولید ن...

Bitir: (106[a]) تسطلع فی آلسما ضوها فی الارض...

197. B- 2457/4082 (IV)

Həcmi: 112[a]-123[b]
Ölçüsü: 17 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 16 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 10
Tarixi: h.1284 /m. 1867

PEYĞƏMBƏR VƏ İBLİS

Peyğəmbərlə (s.) İblis arasında olan sorğu-sualdan ibarət bir rəvayətdir. Əvvəldən və sondan naqisdir. Hekayətin adı da yazılmamışdır. Katibi və müəllifi məlum deyil.

Mətn qara mürəkkəblə, ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq-şikəstə xəttilə köçürülmüşdür.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Başlanır (112[a]): ...عمر رضی الله غه یرندن دوروب

Bitir: (123[b]): کورون ابوطالبینک یتمنی نه ادب سیزدر

198. B- 2457/4082 (V) Həcmi: 147[b]-159[b]
Ölçüsü: 17 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 16 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 12
Tarixi: h.1284 /m. 1867

MERACNAMƏ

Peyğəmbərin (s.) göyə səyahəti–meracı, cənnət və s. yerləri seyr-ziyarət etməsi rəvayət edilir.

Mətn qara mürəkkəblə ağ, saya Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq xəttilə məsnəvi şəklində iki sütunda köçürülmüşdür. Müəllifi Həsəndir. Katibi qeyd edilməmişdir.

Başlanır (147[b]): کر عنایت یارایدرسه کبریا
ای رحیم حرمین انبیا

Bitir: (159[b]) دینه آخر یخشیلرای کریم
سن بزی آیرمه ای ربّ الرّحیم.

199. B- 4329/5954 (VII) Həcmi: 49[a]-49[b]
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 16,5 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 12-11
Tarixi: h.1280 / m.1863

ŞƏFAƏTNAMƏ

Hekayətdə Allaha və peyğəmbərə yalvarmaqla dərdə kömək dilənilir.

Mətn qara mürəkkəblə ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq xəttilə məsnəvi şəklində iki sütunda köçürülmüşdür. Katibi Səməd bin Süleyman Qışlaqidir.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Başlanır (49a): بکا بردم عنایت قل شفاعت یا رسول الله
قیامتده شفاعت یا رسول یا الله
Bitir: (49b) جهانه فخرسن اه شاه منکا امت جکم همراه
سنکا راجیدی عبد الله شفاعت یا رسول الله

200. B - 4329/5954 (IX)
Həcmi: 51b-52b
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1280 / m.1863

YENƏ
(ŞƏFAƏTNAMƏ)

Hekayət ağ, sadə, Rusiya kağızında, iki sütunda, nəstəliq-şikəstə xəttilə 1280 hicri tarixdə köçürülmüşdür. Katibi Səməd bin Süleyman Qışlaqidir.

Allaha, müqəddəslərə yalvarıb, dua edir, şəfa diləyir. Qiyamət günündən kömək gözləyir

Başlanır (51b) الا الهی محبوب مولا شفاعت یا رسول الله
سنک شاننکده دُرلو شفاعت یا رسول الله

Bitir: (52b) خدانک رحمتی افزون کریدنک جنّته مازون
بحقّ سوره یا سین شفاعت یا رسول الله

201. B- 4329/5954 (V)
Həcmi: 45a-48a
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 13 x 16,5 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 14-15
Tarixi: h.1280 / m.1863

XATUNNAMƏ

Hekayət ağ, sadə, Rusiya kağızında, iki sütunda, nəstəliq xəttilə katib Səməd bin Süleyman tərəfindən 1280 hicri tarixdə köçürülmüşdür.

Mömin bir dul qadının oğlu onun üzünə ağ olduğundan (vurub

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

gözünü tökdüyündən) oğlanı peyğəmbərin şəriətilə əlin-ayağın kəsib oda atırlar. İmamların himmətilə ananın gözü açılır. Ana oğlunu yanan görüb özünü oda atır və onu xilas edir. Hekayətdə anaya hörmət ideyası təbliğ edilib.

«Ayıdır», «uru durmaq», «kəndüzi», «qatına», «yüküş» (çox), «sunmaq» (verməк), «duş», «danu», «dün» (gün), «dışra» və s. arxaik sözlər əlyazmanın qədimliyini göstərir.

Başlanır (45[a]): كعبه شهرنده وارايدى بر خاتون
دونيا ويروب آخرت آلدى صاتون

Bitir: (48[a]) فاعلات فاعلاتين فاعلات
آخرت كرك ايسه دونياى سات.

202. B- 4329/5954 (IV)

Həcmi: 41[a]-44[a]
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 12-14
Tarixi: h.1280 / m.1863

İSİTMƏNAMƏ

Əlyazmada dünyanın faniliyi, ömrün vəfasızlığı təsvir edilib, mala, mülkə fikir verməmək, xeyirxah işlər görmək, Allah yolunda dua edib savab işlər görmək təbliğ edilir.

Hekayət ağ, sadə, Rusiya kağızında, iki sütunda, nəstəliq xəttilə katib Səməd bin Süleyman tərəfindən köçürülmüşdür.

Başlanır (41[a]): اكر سن بنده سن آنكلا خدانى
خدانى هم محمد مصطفى نى

Bitir: (44[b]) اهده سيز مصطفى نك حرمتيچون
اومارام سيزدن جماعتدن دوعانى.

203. B - 4329/5954 (III)

Həcmi: 25[a]-32[b]
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 13 x 19 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13-15

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Tarixi: h.1280 / m.1863

XACƏNAMƏ

Müflisləşmiş Xacə oğlu ata və anasını Sultana qul kimi satıb, sonra başqa bir padşahın qızını sual-cavabda bağlayıb evlənməsi, qayınatasının yerində padşah olması və nəhayət, ata-anasını xilas edib, firavan yaşamasından bəhs edilir.

Hekayət ağ, sadə, Rusiya kağızında iki sütunda, nəstəliq xəttilə katib Səməd bin Süleyman tərəfindən köçürülmüşdür.

Başlanır (25[a]): وار ایدی اول زمانده بر خاجه
بلمز ایدی یوخسلونک حالی نجه

Bitir: (32[b]) مولانا و اولانا محمد افندی فی ثاکین
بوجاقی لاجل ملا صمد بن سلیمان وارطاشین ۱۲۸۰

204. B - 6286/7911 (II)
Həcmi: 2[b] -4[a]
Ölçüsü: 17,5 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 12,5 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13
Tarixi: h.1289 / m.1872

HEKAYƏTİ – İSLAM VƏ YƏHUDİ

Bir yəhudi arvadı mövlud bayramı ilə maraqlanır, sonra peyğəmbəri (s.) yuxusunda görüb islamı qəbul edir.

Hekayətin mətni iki sütunda, nəzmlə, qara mürəkkəblə və hərəkəli nəstəliq xəttilə yazılmışdır.

Başlanır (2[b]): مصطفی مولودینی یاد ایده لیم
ایشیدنلر جانینی شاد ایده لیم

Bitir: (4[a]) گردیلرسن بوله سن عالی مقام
عشقله دی الصّلاة و السلام.

205. M- 69/4318 (I)
Həcmi: 4[b] -6[a]
Ölçüsü: 17 x 12,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 10-11
Tarixi: h.1333 / m.1915

YENƏ
(İSLAM VƏ YƏHUDİ)

Hekayət məsnəvi şəklində iki sütunda ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Katibi və müəllifi bəlli deyil.

Başlanır (4[b]): مصطفی مولودنی یاد ایدلوم
ایشیدنلر جاننی شاد ایده لوم

Bitir: (6[a]) کردیلرسن بوله سن عالی مقام
عشقله دی الصّلوات والسلام

206. B- 4329/5954 (II) Həcmi: 18[b]- 24[a]
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 15 x 18 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 12-15
Tarixi: h.1280 / m.1863

MƏHŞƏRNAMƏ

Şəriət hökmlərinin qaydalarından, insanların qəbir evində və məhşər günündə verəcəyi haqq-hesabdan bəhs edilir. Dindarların məhşər gününə savab işlərlə hazırlaşmağı təbliğ edilir.

Hekayət ağ, sadə, Rusiya kağızında, iki sütunda, nəstəliq-şikəstə xəttilə katib Səməd bin Süleyman tərəfindən 1280 hicri tarixində köçürülmüşdür.

Başlanır (18[b]): سوله بسم الله ایا مومین قلنده ابتدا
خالقی خلق اول دورور ابتدا و انتها

Bitir: (24[a]) رحمت ایله قوللارنک مومنلرنک شاد ایله کل
کو نکلنه خیر ایشلری لطفله بنیاد ایله کل

207. B- 2457/4082 (VIII) Həcmi: 196[a]- 198[b]
Ölçüsü: 17 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 16 sm.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 12
Tarixi: h.1284 / m.1867

YENƏ
(MƏHŞƏRNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq-şikəstə xəttilə iki sütunda köçürülmüşdür.

Başlanır (196[a]): خدایا سن بزی ایلمه کمراه
خدای عالمین الحمدالله

Bitir: (198[b]) بونی یازدیم یادگار اولمق ایچون
اوخویانلر بر دعا قلماق ایچون

208. B- 2972/4497 Həcmi: 90[a]- 94[b]
Ölçüsü: 16,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 16 sm.
Cildi: dəri
Kağızı: göyümtül, saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11-15

YENƏ
(MƏHŞƏRNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə göyümtül, saya kağıza nəstəliq xəttilə, məsnəvi şəklində, iki sütunda köçürülmüşdür. Mətnin sonu naqisdir.

Başlanır (90[a]): سولیم الله ایا مومن قلنده ابتدا
خالق خلق اولدورر ابتدا انتها

Bitir: (94[b]) بولارایده کم نولا ای... عالم جهان
هم شفاعت قیلاسن کم کیده ....

209. A- 932/1379 Həcmi: 57[a]- 71[a]
Ölçüsü: 11 x 17,5 sm.
Mətn ölçüsü: 7 x 13sm.
Cildi: karton
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 10-13
Tarixi: h.1314 / m.1896

YENƏ
(MƏHŞƏRNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə, nəstəliq xəttilə ağ, saya, Rusiya kağızına bir sütunda nəzmlə yazılmışdır. Sonda katib kolofonunda mətni köçürən katibin adı, köçürülmə tarixi qeyd edilməmişdir. Məcmuədəki digər mətnlərin isə 1314-cü ildə köçürüldüyü qeyd olunub.

Başlanır (57[a]): سوله بسم الله ایا مومن قلنده ابتدا
خالق خلق اولدرو ربی ابتد اوانتها

Bitir: (71[a]) رحمت ایله قوللر نک مومن لری شاد ایله کل
کونکلیه خیر اشلری لطف ایله بنیاد ایله کل

210. B - 6331/7956 Həcmi: 3[b]- 9[b]
Ölçüsü: 17,5 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 12,5 x 16sm.
Cildi: karton
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 14
Tarixi: h.1241 / m.1845

YENƏ
(MƏHŞƏRNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə, nəstəliq xəttilə ağ, saya, Rusiya kağızına nəstəliq xəttilə məsnəvi şəklində iki sütunda katib Şahgəldi Molla bin Çələbi tərəfindən h.1241/m.1845-ci ildə köçürülmüşdür. 1[a] səhifəsində ərəb dilində mətn yazılmışdır.

Başlanır (3[b]): سوله بسم الله ایا مومن قلنده ابتدا
خالق خلق اولدرر بی ابتدا او انتها

Bitir: (9[b]) رحمت ایله قوللرنک مومن لرین شاد ایله کل
کونکلینه خیر اشلری لطف ایله بنیاد ایله کل.

211. B- 6987/8612 Həcmi: 8 vərəq
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 17 sm.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Cildi: yoxdur
Kağızı: qalın
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13

YENƏ
(MƏHŞƏRNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə, qalın, boz rəngli, ləkələr düşmüş kağıza məsnəvi şəklində iki sütunda köçürülmüşdür. 1[b] və 8[b] səhifələrində rübailər yazılmışdır. 1[a] səhifəsində «1887» tarixi və aydın oxunmayan yazı vardır. Səhifələrin aşağı küncü cırılmışdır.

Başlanır (2[a]): سوله بسم الله ایا مومن قلنده ابتدا
خالق حلق اولدرربی ابتدا بی انتها

Bitir: (8[a]) رحمت ایله قوللرنک مؤمنلرنک شاد ایله کل
کونکلینه خیر ایشلری لطف ایله بنیاد ایله کل.

212. B- 6368/7993 Həcmi: 2[a]-9[b]
Ölçüsü: 17 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 13 x 16 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 12-13
Tarixi: h.1289/m.1872

YENƏ
(MƏHŞƏRNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə ağ, saya Rusiya istehsalı olan kağıza məsnəvi şəklində, iki sütunda köçürülmüşdür. Katibi Cəbrail bin Hacı Xıdırdır.

Başlanır (2[a]): سوله بسم الله ایا مومین قلنده ابتدا
خالق خلق اولدی ابتدا بی انتها

Bitir: (9[b]) رحمت ایله قوللرنک مومنلری شاد ایله کل
کونکلنده خیر ایشلر لطف ایله بنیاد ایله کل

213. B- 6651/8776 (I) Həcmi: 45 vərəq
Ölçüsü: 17 x 20 sm.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Mətn ölçüsü: 14 x 17 sm.
Cildi: nazik karton
Kağızı: müasir, ümumi dəftər
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 14-20
Tarixi: XX əsr

MUXTARNAMƏ
(I CİLD)

Bu abidə 681-ci ildə İmam Hüseynin qatili olan, Əməvi xilafətini və İmam Əlini tərk edərək, xaricilərə qarşı döyüşlərdə qəhrəmanlıq göstərən, peyğəmbər ailəsinə yaxın olub, şiə üsyanlarının başında duran sərkərdələrdən biri haqqında yazılmış qəhrəmanlıq romanıdır.

Abidənin köçürülmə tarixi XX əsrin ortalarına təsadüf edir. Mətn göy mürəkkəblə, aydın, səlis nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Katibi haqqında məlumat yoxdur.

Başlanır (1^a): معلومدركه مختار ابن ابوعبيد
ثقفى پيغمبر ابدلتيف ...

Bitir: (45^b) مختارنامه نون برنجى جلدى انشاالله
ايكنجى جلدده مختارون خلاص اولماقى ذكر اولناجاقدر.

214. B- 6651/8776 (II) Həcmi: 45 vərəq
Ölçüsü: 17 x 20 sm.
Mətn ölçüsü: 14 x 17 sm.
Cildi: nazik karton
Kağızı: müasir, ümumi dəftər
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 14-20
Tarixi: XX əsr

MUXTARNAMƏ
(II CİLD)

Abidənin köçürülmə tarixi XX əsrin ortalarına təsadüf edir, səlis nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Katibi haqqında məlumat yoxdur.

Başlanır (1^a): معتبر روايتلره گوره چون ابن
زياد ملعون عبد الرحمان سعبدون دعواسنده ن...

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Bitir: (45[b]) ۲ینجی جلدی تمام اولدی ۳ینجی
جلدینه انشأالله باشلایوروق.

215. B- 6651/8776 (III)

Həcmi: 45 vərəq
Ölçüsü: 17 x 20 sm.
Mətn ölçüsü: 14 x 17 sm.
Cildi: nazik karton
Kağızı: müasir, ümumi dəftər
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 14-20
Tarixi: XX əsr

MUXTARNAMƏ
(III CİLD)

Abidənin köçürülmə tarixi XX əsrin ortalarına təsadüf edir. Mətn göy mürəkkəblə, aydın, səlis nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Katibi haqqında məlumat yoxdur.

Başlanır (1[a]): مختارنامه نون ۳ینجی جلدینه
انشاالله تعالی باشلایوروق...

Bitir: (45[b]): ۴ینجی جلدینه انشاالله باشلایوروق

216. B- 6651/8776 (IV)

Həcmi: 45 vərəq
Ölçüsü: 17 x 20 sm.
Mətn ölçüsü: 14 x 17 sm.
Cildi: nazik karton
Kağızı: müasir, ümumi dəftər
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 14-20
Tarixi: XX əsr

MUXTARNAMƏ
(IV CİLD)

Abidənin köçürülmə tarixi XX əsrin ortalarına təsadüf edir. Mətn göy mürəkkəblə, aydın, səlis nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Katibi haqqında məlumat yoxdur.

Başlanır (1[a]): مختارنامه نون ۴نجی جلدینه
انشاالله تعالا باشلایوروق...

Bitir: (45[b]) ۴ینجی جلدی تمام اولدی ۵ینجی

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

جلدينه انشالله باشلايوروق.

217. B- 6651/8776 (V)

Həcmi: 45 vərəq
Ölçüsü: 17 x 20 sm.
Mətn ölçüsü: 14 x 17 sm.
Cildi: nazik karton
Kağızı: müasir, ümumi dəftər
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 14-20
Tarixi: XX əsr

MUXTARNAMƏ
(V CİLD)

Abidənin köçürülmə tarixi XX əsrin ortalarına təsadüf edir. Mətn göy, bənövşəyi rəngli mürəkkəblə, aydın, səlis nəstəliq xətti-lə köçürülmüşdür. Katibi haqqında məlumat yoxdur.

Başlanır (1[a]): مختارنامه نون ۵ينجی جلدينه
انشاالله تعالا باشلايوروق...

Bitir: (45[a]) خليفه بوگون آدينی عيد يوم القتل قرار ويردی. رحمته لله عليه.

218. B - 98/1716

Həcmi: 1[b]-24[a]
Ölçüsü: 18 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 16 sm.
Cildi: karton
Kağızı:ağ, sadə və saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 10
Tarixi: h. 1307 / m. 1889

MƏHƏMMƏD HƏNİFƏ HEKAYƏSİ

Əlinin Rum ölkəsi kafirləri ilə müharibədə əsir götürdüyü gözəl Hənifə adlı qızla evlənməsi, ondan doğulan Məhəmməd adlı oğlu və Əlinin özünün islam dini uğrunda bir sıra kafir tayfaları ilə rəşa-dətli müharibələri təsvir olunub. Digər bir müharibədə də Məhəm-mədin düşməndən əsir alınmış qızla evlənməsindən bəhs edilir.

Abidənin mətni qara mürəkkəblə, nəstəliq xəttilə 1307/1889-cu ildə köçürülmüşdür.

Başlanır (1[b]): ... گلن الله آدين ياد ايده لی
سيزی اندين سيزه بنياد ايده لی

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Bitir: (24[a]) کرک کیم قول یوسفی یاد ایده سیز
دعادن روحنی شاد ایده سیز.

219. M- 69/4318 (XXX) Həcmi: 133[b]-148[a]
Ölçüsü: 17 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: karton
Kağızı: ağ, sadə və saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq- şikəstə
Sətir sayı: 11
Tarixi: h. 1333 / m. 1915

YENƏ
(MƏHƏMMƏD HƏNİFƏ HEKAYƏSİ)

Hekayətin mətni qara mürəkkəblə, iki sütunda, məsnəvi şəklində, ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq-şikəstə xəttilə köçürülmüşdür. Katibi və müəllifi məlum deyil.

Başlanır (133[b]): کلون آلله آدینی یاد ایده لوم
سوزی آنده سیزه بنیاد ایده لوم

Bitir: (148[a]) باغشله کل کناهیم کرد کاریم
منیم ایچون بودی شیرین یادکاریم.

220. B- 4635/6260 Həcmi: 22 vərəq
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 15 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı:ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h. 1300 / m. 1882

YENƏ
(MƏHƏMMƏD HƏNİFƏ HEKAYƏSİ)

Hekayətin mətni qara mürəkkəblə ağ, saya kağıza nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Katibi haqqında məlumat yoxdur. Sonu na-

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

qisdir.

Başlanır (1[b]): کلنک آلله آدنی یاد ایده لی
سوزین آندین سیزه بنیاد ایدلی

Bitir: (22[a]) ونه اولن قرداشندا
ونه آتاسنه دا ونه اوزنده

221. B- 4839/6464

Həcmi: 51[a]-59[a]
Ölçüsü: 18 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı:ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h. 1306 / m. 1887

YENƏ (MƏHƏMMƏD HƏNİFƏ HEKAYƏSİ)

Hekayətin mətni qara, başlıqları isə qırmızı mürəkkəblə ağ, saya, Rusiya kağızına nəstəliq xəttilə məsnəvi şəklində iki sütunda katib Molla Ruhulla Saleh əfəndi oğlu tərəifndən 1887-ci ildə köçürülmüşdür. Hekayət haqqında sonda kolofon yoxdur. Bu, eyni əlyazma kitabına daxil edilmiş «Məhəmməd Hənifə hekayəsi»nin fərqli bir nüsxəsidir.

Başlanır (51[a]): کلون الله آدین یاد ایده لی
سوزی آندن سیزه بنیاد ایده لی

Bitir: (59[a]) چون سنکا عون اللهی اولدی یار
قیل اشارت اول بی انتظار

222. B- 4839/6464

Həcmi: 26[b] – 37[a]
Ölçüsü: 18 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h. 1306 / m. 1887

YENƏ (MƏHƏMMƏD HƏNİFƏ HEKAYƏSİ)

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Hekayətin mətni qara, başlıqları isə qırmızı mürəkkəblə ağ, saya, Rusiya kağızına nəstəliq xəttilə məsnəvi şəklində iki sütunda katib Molla Ruhulla Saleh əfəndi oğlu tərəifndən 1887-ci ildə köçürülmüşdür. Hekayət haqqında məlumat sonda yazılmış kolofonda verilmişdir.

Başlanır (26^b): کلون الله آدینی یاد ایده لوم
سوزی آنده سیزه بنیاد ایده لوم

Bitir: (37^a) اوخایانی دنکلیه نی یازانی
رحمتله یارلیقه قیل یا قنی

223. B-1853/13618 Həcmi: 63^b-80^a
Ölçüsü: 15,5 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 17 sm.
Cildi: karton
Kağızı: ağ, saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13
Tarixi: h. 1281 / m. 1863

YENƏ
(MƏHƏMMƏD HƏNİFƏ HEKAYƏSİ)

Hekayətin mətni qara mürəkkəblə ağ, saya kağıza nəstəliq xəttilə məsnəvi şəklində, iki sütunda köçürülmüşdür. Sonda kolofonda hekayətin katib Qafar bin Mirzə Əbdülcəbbar Yuxarıbaşı tərəfindən h.1281/m.1863-də köçürüldüyü qeyd olunub.

Əlyazma kitabı məcmuə şəklində olub, «Məhəmməd Hənifə hekayəsi»ndən əlavə müxtəlif məzmunlu əlyazma və çap materialları daxil edilmişdir. 63^a səhifəsində «bu kitab Bilal Əlibəyova məxsusdur, 1876-ci il sentyabr» rus dilində yazılmış qeydi var.

Başlanır (63^b): کلنک الله ادینی یاد ایده لی
سوزی آنده سیزه بنیاد ایده لی

Bitir: (80^a) یاالهی بن بونی یازدوم کتاب
آخرتده سن بنکا اتمه عذاب.

224. B- 2457/4082 (VII) Həcmi: 177^b-195^b
Ölçüsü: 17 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 16 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı ağ, saya, Rusiya istehsalı

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 12
Tarixi: h. 1284 / m. 1867

YENƏ
(QİSSEYİ - MƏHƏMMƏD HƏNİFƏ)

Mətn qara mürəkkəblə ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq-şikəstə xəttilə katib Molla Əbdürrəhman, sakini–Tuntuli tərəfindən köçürülmüşdür. Hekayət məsnəvi şəklində iki sütundadır. Sonda «Əbduhu Hacı Təvəkkül Əli» yazısı olan möhür vurulub.

Başlanır (177[b]): کلنک الله آدین یاد ایده لی
سوزی آنده سیزه بنیاد ایده لی.

Bitir: (195[b]) بونی یازدیم بلمدیم نچه ایدی.
اول سببدن کیم یاری کجه ایدی.

225. M - 69/4318 (XXIV) Həcmi: 55[b]-72[a]
Ölçüsü: 17 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: karton
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 11
Tarixi: h. 1327 / m. 1909

YENƏ
(MƏHƏMMƏD HƏNİFƏ HEKAYƏSİ)

Hekayətin mətni iki sütunda, məsnəvi şəklində, ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq-şikəstə xəttilə köçürülmüşdür. Katibi və müəllifi bəlli deyil.

Başlanır (55[b]): راویلر بیله حکایت ایله مش
علی نون جنکنی دلده تقریر ایلمیش

Bitir: (72[a]): شاد خرّم اولدی بونلار ای عمر
محمّد حنفی سینه قمو.

226. B-4329/5954 (I) Həcmi: 1[a]-17[a]
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Mətn ölçüsü: 13 x 16,5 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 13-15
Tarixi: h.1280 / m.1863

YENƏ
(QİSSEYİ-MƏHƏMMƏD HƏNİFƏ)

Hekayət ağ, sadə, Rusiya kağızında, iki sütunda, nəstəliq-şikəstə xəttilə katib Səməd bin Süleyman tərəfindən 1280 hicri tarixdə köçürülmüşdür.

Əsərdə Həzrəti Əlinin müharibədə əsir aldığı Hənifə adlı qadından olan oğlu Məhəmmədin macərası təsvir edilir.

Başlanır (1[a]): کلینک الله آدینی یاد آیده لیم
سوزی آنده سیزه بنیاد ایده لیم

Bitir: (17[a]) منمله هر کشی که دوتدی پنجه
قولین سندورم آخر تپدی رنجه.

227. B- 4456/6081

Həcmi: 12[b]-22[a]
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 10,5 x 17 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş üzlük
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13-15

YENƏ
(MƏHƏMMƏD HƏNİFƏ HEKAYƏSİ)

Hekayətin mətni qara mürəkkəblə ağ, saya kağıza nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Katibi, köçürülmə tarixi haqqında məlumat yoxdur. Sonu naqisdir. Digər nüsxələrdən fərqli olaraq əvvəldə iki səhifə ötürülmüşdür.

Başlanır (12[b]): اوخویایم حنیفه قصّه سنی
کیدورسون کونکلمزونک غصه سنی

Bitir: (22[b]) یولوخارلر بولار برایریزه ناکاه
اول ایر .... کتدی اول ماه

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

228. B- 5217/6842

Həcmi: 134^a-140^b
Ölçüsü: 17,5 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 11,5 x 17 sm.
Cildi: üstü ornamentli dəri
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: müxtəlif
Tarixi: h.1288 / m.1871

YENƏ
(MƏHƏMMƏD HƏNİFƏ HEKAYƏSİ)

Hekayətin mətni qara mürəkkəblə ağ, saya kağıza nəstəliq xəttilə h.1288/m. 1871-ci ildə köçürülmüşdür. Mətn sonradan qırmızı xətlə haşiyəyə alınmışdır. Mətn nəzmlə yazılsa da, sütun forması saxlanılmamış və xətt qarışaraq zahirən nəsri xatırladır. Sonu naqisdir.

Başlanır (134^a): کلنک الله ادینی یاد ایدلی
سوزی آنده سیزه بنیاد ایده لی

Bitir: (140^b): نجه بر بوجفایه قاتلانایم
علی اوغلانلری ایله مندی آتی

229. B- 3172/4797

Həcmi: 1^a-16^a
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 14
Tarixi: h.1283 / m.1866

YENƏ
(MƏHƏMMƏD HƏNİFƏ HEKAYƏSİ)

Hekayət qara mürəkkəblə, iki sütunda məsnəvi şəklində h.1283/m.1866-cı ildə katib Abdullah vələdi Lütfəli Həmzəli tərəfindən köçürülmüşdür. Sonda kolofonda əsərin köçürülmə tarixi, katibi və Nuxada köçürülməsi haqqında məlumat verilmişdir. Mətn əvvəldən naqisdir.

Başlanır (1^a): یوکوش قولاریله آنی کتوردی
نبیلر سروری قاته یتوردی

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Bitir: (16[a]) این نوشتم تا بماند یادکار
من نمانم خط بماند یادکار.

230. B- 6642/8267 Həcmi: 90[b]-107[b]
Ölçüsü: 18 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 16 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş üzlük
Kağızı: ağ, saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13
Tarixi: h.1286 / m.1869

YENƏ
(MƏHƏMMƏD HƏNİFƏ HEKAYƏSİ)

Hekayət qara mürəkkəblə ağ, saya kağıza nəstəliq xəttilə katib Şeyx Məhəmməd Çıraqi tərəfindən h.1286/m.1869-cu ildə köçürülmüşdür. Mətnin sonunda katib kolofonu yazılıb.

Başlanır (90[b]): کلنک الله آدین یاد ایده لی
سوزی آندین سیزه بنیاد ایده لی

Bitir: (107[b]) یازموزی اوخیانی دنکلیه نی
رحمتنکله یارلغه کل یا غنی

231. B- 5709/7334 Həcmi: 30[a]-40[b]
Ölçüsü: 18 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 18 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 16
Tarixi: h.1321 / m.1903

YENƏ
(MƏHƏMMƏD HƏNİFƏ HEKAYƏSİ)

Hekayət qara mürəkkəblə iki sütunda məsnəvi şəklində h.1321/m.1903-cü ildə köçürülmüşdür. Katibi məlum deyil. Əvvəli naqisdir.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Başlanır (30[a]): بر کشیه دیمدی کیدم بیله
بر کمندی آلدی اوقی یای ایله

Bitir: (40[b]) اوقیانی دنکلیانی یازانی
رحمتنکله یارلغا کل یا غنی.

232. B- 6593/8218
Həcmi: 22 vərəq
Ölçüsü: 17 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 16 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11-14
Tarixi: h.1289 / m.1872

YENƏ
(MƏHƏMMƏD HƏNİFƏ HEKAYƏSİ)

Hekayətin mətni qara mürəkkəblə ağ, saya kağıza, nəstəliq xəttilə katib Molla Süleyman tərəfindən köçürülmüşdür. Mətnin kolofonunda kitabın sahibi, köçürülmə tarixi, katibi qeyd edilmişdir.

Başlanır (1[b]): کلنک الله ادینی یاد ایده لی
سوزی آنده سیزه بنیاد ایده لی

Bitir: (22[a]) یازانی اوخویانی دینکلیانی
رحمتنکله یارلغه کل یا غنی

233. B- 6030/7655
Həcmi: 59[b]-74[b]
Ölçüsü: 16,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17 sm.
Cildi: karton
Kağızı: göy rəngli, filiqranlı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15-20
Tarixi: h.1228 / m.1813

YENƏ
(MƏHƏMMƏD HƏNİFƏ HEKAYƏSİ)

Hekayətin mətni qara, başlıqlar isə qırmızı mürəkkəblə köçürülmüşdür. Kağızında kitabın bükük hissəsinə düşən, vərəqləri ləkəli olduğundan yaxşı görünməyən gerb forması nda filiqran vardır.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Mətn aydın nəstəliq xətti ilə iki sütunda məsnəvi şəklində yazılmışdır.

Başlanır (59b): کلنک الله آدینی یاد ایده لی
سوزی آندن سیزه بنیاد ایده لی

Bitir: (74b) یا الهی سن بنکا ویردنک جواب
والله اعلم باصّواب

234. B- 5793/7418 Həcmi: 19 vərəq
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 18 sm.
Cildi: karton
Kağızı:ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13-15

YENƏ
(QİSSEYİ-MƏHƏMMƏD HƏNİFƏ)

Hekayətin mətni qara mürəkkəblə nəstəliq xəttilə məsnəvi şəklində yazılmışdır. Köçürülmə tarixi, katibi haqqında məlumat yoxdur. 1b səhifəsində «Əbduhu Əfiyyəddin» yazılmış möhür vurulmuşdur.

Başlanır (1b): کلنک الله ادنی یاد ایده لی
سوزی اندن سیزه بنیاد ایده لی

Bitir: (19a) یر دیدی معراجدا کی آزاد اولان محبوب حق
کعبه ایلن قدس نام شاه شریفان منده در.

235. B- 5275/6900 Həcmi: 14b-31b
Ölçüsü: 17,5 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: filiqranlı, qalın, ağ
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11-13
Tarixi: h. 1251/m.1835

YENƏ
(QİSSEYİ-MƏHƏMMƏD HƏNİFƏ)

Hekayətin mətni qara mürəkkəblə məsnəvi şəklində, iki sütun-

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

da nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Kağızında kirill hərfləri, «1832» rəqəmi yazılmış və gerbə oxşar filiqranlar vardır. Kirill hərflərindən ibarət olan filiqranlara əsasən demək olar ki, əlyazma kitabının kağızı XIX əsrdə Rusiyada istehsal olunmuşdur.

Başlanır (14[b]): کلنک الله ادینی یاد ایده لی
سوزی آندن سیزه بنیاد ایده لی

Bitir: (31[b]) یازانی اوخویانی و دنکلیه نی
رحمتنله یارلغا کل یا غنی

236. A- 858/1305
Həcmi: 103 vərəq
Ölçüsü: 11 x 16,5 sm.
Mətn ölçüsü: 6 x 12 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya, nisbətən qalın
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 9-11

YENƏ
(MƏHƏMMƏD HƏNİFƏ HEKAYƏSİ)

Hekayətin mətni qara mürəkkəblə, nəstəliq xəttilə ağ, saya, bir az saralmış kağıza köçürülmüşdür. Mətn naqis olduğundan köçürülmə tarixini və katibini müəyyən etmək olmur. Kağızında XVII-XVIII əsrlər kağızına aid olan «Üç aypara» filiqranı vardır. Əlyazmanın köçürülmə tarixini filiqranına əsasən digər nüsxələrə nisbətən daha qədim hesab etmək olar. Mətn bir sütunda məsnəvi formasında köçürülmüşdür.

Başlanır (1[b]): اولیب نثارمزسین بر
خطا ایدی الکده ...

Bitir: (103[b]) به اجنده بو عزیبلق
مقامده سن بزمله مقا....

237. A- 591/1037
Həcmi: 51[a]-65[b]
Ölçüsü: 11 x 18 sm.
Mətn ölçüsü: 8 x 14 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 8-10
Tarixi: h. 1266/m.1850

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

YENƏ
(MƏHƏMMƏD HƏNİFƏ HEKAYƏSİ)

Hekayətin mətni qara mürəkkəblə bir və iki sütunda məsnəvi şəklində yazılmışdır. Əlyazma abidəsi h.1266/m. 1850-ci ildə katib Zəki vələdi Hacı Fəttah Qonaqkəndi tərəfindən köçürülmüşdür.

Başlanır (51^a): کلنک الله آدینی یاد ایده لی
سوزینه آدینه سیزه بنیاد ایده لی

Bitir: (65^b) تمت شد بعون الله وهاب فی یوم
شنبه در وقت ظهر تاریخ سنه ١٢٦٦

238. B- 3204/4829 Həcmi: 28^b-48^a
Ölçüsü: 17,5 x 22sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 18 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 12
Tarixi: h. 1288/m.1871

YENƏ
(MƏHƏMMƏD HƏNİFƏ HEKAYƏSİ)

Hekayətin mətni qara mürəkkəblə ağ, saya kağıza nəstəliq xəttilə məsnəvi şəklində, iki sütunda köçürülmüşdür. Əlyazmanın kolofonunda katibi qeyd olunmasa da, h.1288 / m.1871-ci ildə köçürülüdüyü göstərilmişdir.

Başlanır (28^b): کلنک آلله ادینی یاد ایده لی
سوزی آنده سیزه بنیاد ایده لی

Bitir: (48^a) قلم فریاد ایدوب آغلارمرکب
بنی نادان الینه سالمه یا رب

239. B - 2457/4082 Həcmi: 177^b-195^b
Ölçüsü: 17 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 16 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı:ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Sətir sayı: 14
Tarixi: h. 1284/m.1867

YENƏ
(MƏHƏMMƏD HƏNİFƏ HEKAYƏSİ)

Hekayətin mətni qara mürəkkəblə ağ, saya kağıza nəstəliq xəttilə məsnəvi şəklində iki sütunda h.1284/m. 1867-ci ildə köçürülmüşdür. Sonda kolofonda əlyazmanın Molla Cəfər bin Hacı Əbdürrəhman sakini – Tuntullu tərəfindən köçürüldüyü qeyd olunub. Vərəqlərə dördkünc möhür vurulmuşdur. Möhürdə «Əbduhu Hacı Təvəkkül Əli» yazılmışdır. Möhürdəki yazının aşağısında «1285» tarixi qeyd olunub. Bu çox güman ki, kitab sahibinin möhürüdür. Haşiyədə rusların h.1221/m.1806-cı ildə Şəkiyə gəlməsi, Nadir şahın vəfatı tarixi qeyd edilmişdir.

Başlanır (177^b): کلنک آلله آدین یاد ایده لی
سوزی آنده سیزه بنیاد ایده لی

Bitir: (195^b) بونی یازدیم بلدیم نچه ایدی
اول سببدن کیم یاری کجه ایدی

240. B - 5710/7335 Həcmi: 9^b-26^b
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 15 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı:ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 12

YENƏ
(MƏHƏMMƏD HƏNİFƏ HEKAYƏSİ)

Hekayətin mətni qara mürəkkəblə, iki sütunda məsnəvi şəklində ağ, saya kağıza köçürülmüşdür. Sonu naqisdir.

Başlanır (9^b): کلنک کونکل قولاق ایله ایشیدنک
آچونک کوزنکزی بردم ایشیدنک
Bitir: (26^b) علی شرونک ایاغینه دوشدیلر
قرنجه تک ایاغینه دوشدیلر

241. B - 4329/5954 Həcmi: 65^b-67^b
Ölçüsü: 18 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17 sm.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Cildi: yoxdur
Kağızı:ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 12-15
Tarixi: h.1280/m. 1863

KİTABİ – ZEYDƏT KƏRDƏNİ – ƏLİ

Hekayətdə İmam Əlinin hakimiyyətə gəldikdən sonra göstərdiyi möcüzə kəramətlərindən, ədalətlə hakimiyyət sürməsindən, zəiflərə kömək etməsindən bəhs olunur.

Mətn qara mürəkkəblə ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza məsnəvi şəklində, iki sütunda köçürülmüşdür. Katibi Səməd bin Süleymandır.

Başlanır (65^b): نقل قلدی دونیادن اول مصطفی
اول مبارک یوزلو شاه مه لیقا

Bitir: (67^b) کیم نبی عشقنه ویردی جاننی
واسفکه محشرده بولور ایماننی

242. B - 4329/5954 Həcmi: 64^b-65^b
Ölçüsü: 18 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı:ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 14
Tarixi: h.1280/ m.1863

ƏLİNİN MÖCÜZƏLƏRİ

Hekayətdə İmam Əlinin möcüzələrindən, ölkəni qüvvətləndirməsindən bəhs olunur.

Mətn qara mürəkkəblə ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza məsnəvi şəklində, iki sütunda köçürülmüşdür. Katibi Səməd bin Süleymandır.

Başlanır (64^b): اول زمان که پادشاه اولدی علی
تنکربنک اصلانی اول شاه ولی

Bitir: (65^b) اولیادن انبیادن ای کریم
سن بزی آیرمه ای رب الرحیم

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

243. B - 4329/5954 Həcmi: 61^b-64^b
Ölçüsü: 18 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı:ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 14
Tarixi: h.1280/m. 1863

HEKAYƏTİ – RƏSUL

Hekayət Məhəmməd peyğəmbərin möcüzələrindən bəhs edir.
Mətn qara mürəkkəblə ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza məsnəvi şəklində, iki sütunda köçürülmüşdür. Katibi Səməd bin Süleymandır.

Başlanır (61^b): دینکله ایمدی ایلرسم من بر خبر
کم ایشدیم بیله دیدی راویلر

Bitir: (64^a) پس انبیاندی احمده اول کاروان
بو حکایت هم تمام اولدی تمام

244. A -617/1063 Həcmi: 1^b-14^a
Ölçüsü: 10,5 x 17sm.
Mətn ölçüsü: 7x 13 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı:ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1271/m. 1854-55

MÖVLUDNAMƏ

Məhəmməd peyğəmbərin möcüzəli şəkildə anadan olub, ömrünün sonuna qədər keçdiyi həyat yolunu əks etdirən dini, əfsanəvi məzmunlu bir məsnəvidir.
Mətn qara mürəkkəblə ağ, sadə, Rusiya kağızına nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Kitabi Səməd bin Süleymandır.

Başlanır (1^b): الله آدین ذکر ایده لوم اوّلا
واجب اولدور جمله ایشده هر قولا.

Bitir: (14^a) اوقیانی دنکله یانی یازه نی
رحمتنکله یارلغه کل یا غنی

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

245. B - 2457/4082 Həcmi: 124^a-142^a
Ölçüsü: 17 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 16 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı:ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 12
Tarixi: h.1284/m. 1867

YENƏ
(MÖVLUDİ – NƏBİ)

Hekayətdə Həzrəti Həmzənin dilindən peyğəmbərin mövludu rəvayət olunur.

Mətn qara mürəkkəblə ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq-şikəstə xətti ilə katib Əbdülkərim tərəifndən köçürülmüşdür. Müəllifi Həsəndir. Son səhifənin haşiyəsində 4 beyt şeir yazılmış və «Əbduhu Hacı Təvəkkül Əli» yazısı olan möhür vurulmuşdur. Hekayət məsnəvi şəklində iki sütunda yazılmışdır.

Başlanır (124^a) بیله روایتدرر بیل ای اخی
حضرت همزه دن بو سفرلر دخی.

Bitir: (142^a) قویدیلر قلنج لرین قنلا رینه
قورخو دوشدی آنلرونک جانلارینه.

246. M- 69/4318 Həcmi: 7^b-10^a
Ölçüsü: 17 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 15 sm.
Cildi: karton
Kağızı:ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1333/m. 1915

YENƏ
(MÖVLUDİ – NƏBİ)

Əlyazmada Məhəmməd peyğəmbərin (s.) mövludu tərif edilib, Allahın dünyanı bir onun xatirinə yaratdığı bəyan edilir.

Məsnəvi şəklində, iki sütunda, ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq-şikəstə xəttilə köçürülmüşdür. Katibi və müəllifi bəlli deyil.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Başlanır (7^b) الله آدين ذكر ايدلوم اوّلا
واجب اولدور جمله اشده هرقولا

Bitir: (10^a) پس محمّد در بو وارلوغه سبب
جهد ايدوب آنون رضاسين قيد طلب

247. B - 6526/8151

Həcmi: 12^b-26^a
Ölçüsü: 17 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı:ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 11-14
Tarixi: h.1261/m. 1845

YENƏ
(MÖVLUDİ – NƏBİ)

Mətn qara mürəkkəblə ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza məsnəvi şəklində, iki sütunda köçürülmüşdür. Müəllifi Süleymandır. Katibi məlum deyil.

Başlanır (12^b) الله آدين زكر ايده لوم اوّلا
واجب اولدر جمله ايشده هر قولا.

Bitir: (26^a) امتندن راضى اولسون اول معمين
رحمت الله عليهم اجمعين

248. B - 2274/3899

Həcmi: 1^b-16^b
Ölçüsü: 17 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 13 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 11-13

YENƏ
(MÖVLUDİ – NƏBİ)

Mətn qara mürəkkəblə ağ, sadə, Rusiyada istehsal olunmuş kağıza nəstəliq-şikəstə xəttilə köçürülmüşdür. Katibi və köçürülmə tarixi qeyd olunmamışdır. 2^a səhifəsində «Bu kitabın sahibi Molla Qafur bin Zəkəriyyə» qeydi qırmızı mürəkkəblə yazılmışdır. Son

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

vərəqləri düşdüyündən mətn naqisdir.

Başlanır (1[b]) الله ادین ذکر ایده لوم اوّلا
واجب اولدی جمله ایشده هر قولا

Bitir: (16[b]) یوزمز قارا سوزمز حوقادورر
واراجق اوزکه یریمز یوقدورر.

249. B - 6526/8151 Həcmi: 1[b]-12[a]
Ölçüsü: 17 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 12-14

YENƏ
(MÖVLUDİ – NƏBİ)

Mətn qara mürəkkəblə ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza məsnəvi şəklində, iki sütunda köçürülmüşdür. Əvvəldə 1,2,3-cü vərəqlərin kənarı cırılmış və vərəqlərin rəngi bozarmışqdır. Katibi, tarixi, müəllifi məlum deyil.

Başlanır (1[b]) ای دل اورکِلْ کِلْ اوزنکا
دوتمه بو غفلت نقابین یوزنکا

Bitir: (12[a]) تمام اولدی رسولنک موتی بابی
دیدم والله اعلم بالصوابی

250. B - 4839/6464 Həcmi: 37[b]-50[b]
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 15

YENƏ
(MÖVLUDİ – NƏBİ)

Mətn qara mürəkkəblə ağ, saya, Rusiya istehsalı olan kağıza nəstəliq-şikəstə xəttilə, məsnəvi şəklində, iki sütunda yazılmışdır. Katibi və köçürlümə tarixi qeyd olunmayıb. Sonu naqisdir.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Başlanır (37b) بو حکایت دور صحیح و معتبر
بلدور عقل اهلنه اهل خبر

Bitir: (50b) دیدی اول دم یتیمدن من ملول
قانده اولسه منکا غالبدور اول.

251. B - 4803/6428 Həcmi: 12b-13a
Ölçüsü: 17 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 15 x 19 sm.
Cildi: karton
Kağızı:ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 13
Tarixi: h.1206/m. 1792

YENƏ
(MÖVLUDNAMƏ)

Mətn qara mürəkkəblə üç sütunda köçürülmüşdür. Sütunlar arasında qırmızı mürəkkəblə işarələr qoyulmuşdur.

Başlanır (12b) ای عاشقان دلفکار
کل مصطفی مولودینه

Bitir: (13a) بو امته سنّت قویان
دوغدوغی آسان کلدی ینه

252. B - 4329/5954 (VI) Həcmi: 48a-49a
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 16,5 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı:ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 14
Tarixi: h.1280/ m.1863

TÖVBƏNAMƏ

Əsərdə dünya işlərində günahlarını etiraf edib, Allahdan bağışlanmasını və bəd əməllərə görə tövbə olunmaqdan bəhs olunur.

Mətn ağ, sadə, Rusiya kağızında, iki sütunda, 1280 hicri tarixində köçürülmüşdür.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Başlanır (48[a]) يقين غرق كناهم بن مدد سندندى
برعبدى روسيا هم بن مندندى

Bitir: (49 [a]) الهِ ليسى الاّ الله محمد رسول الله
بونى ويرد ايتمش عبد الله مدد سندندى يا الله

253. B - 4329/5954 (VII) Həcmi: 49 [b] -51 [b]
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 17 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı:ağ, sadə, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 14
Tarixi: h.1280/ m.1863

YENƏ
(TÖVBƏNAMƏ)

Mətn ağ, sadə Rusiya kağızında, iki sütunda, nəstəliq-şikəstə xəttilə 1280 hicri tarixdə köçürülmüşdür. Katibi Səməd bin Süleyman Bucağidir.

Başlanır (49 [b]) آماندور يا الهى الاماندور
مدد سندندور امداد ايت الهى

Bitir: (51 [b]) باغشله كل رسولنک خوب آدينه
مدد سندندور امداد ايت الهى

254. B- 6385/8010 Həcmi: 1[b] –23[a]
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 10,5 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

QİSSEYİ-İBRAHİM XƏLİL

İbrahim Xəlil peyğəmbərin məşhur bütpərəst, zalım padşah Nəmrud ilə olan macərasından, ona qalib gəlib peyğəmbərliyə yetişməsindən bəhs olunur.

Mətn qara, başlıq isə qırmızı mürəkkəblə, aydın nəstəliq xəttilə (hərəkəli), ağ, sadə kağıza qırmızı mürəkkəblə çəkilmiş haşiyə içə-

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

risində köçürülmüşdür. Mətnnin köçürülmə tarixi 1269/1852 ci ildir, katibi isə qeyd olunmamışdır.

Başlanır: (1^b) بو قِصّه خليل الله برله نمرودين كنعان حِكاَيتدِر

Bitir: (23^a) اَنْدَنْ صُكْرَه مُلكْ اَنْلرُكْ خانْلرندَنْ
كِتْدى عَجَمْ پادشاهْلرى الينه دُشدى تمت.

255. B- 6385/8010

Həcmi: $48^a – 49^b$
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

ƏBU HÜREYRƏ

Əbu Hüreyrənin dilindən zəkat verməyin zəruriliyindən, verməyənin cəzalanacağı və s. rəvayət edilir.
Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (48^a) رضى الله عنه روايت ايدر حكايت ...

Bitir: (49^b) ... اوله زيياده ثوابلر اليكه كيره.

256. B- 6385/8010

Həcmi: $39^b – 40^a$
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

ÖMƏR İBN XƏTTABDAN RƏVAYƏT

Günahlarına tövbə edənin Allah tərəfindən bağışlanması rəvayət olunur.
Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Başlanır: (39^b) روایت ایدر بر کون رسول
الله صلی الله علیه و سلم...

Bitir: (40^a) امین یا معین و بحرمت سید المرسلین. ...

257. B- 6385/8010 Həcmi: 23^a –28^a
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 10,5 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

HEKAYƏTİ – URVƏ

Urvə adlı bir namuslu qadının əri uzun müddətli səfərə getdikdən sonra öz qaynından və bir çox bədxah adamlardan namusunu qoruyub, çox müsibətlər çəkir. Sonda əri qayıtdıqdan sonra onu da qəbul etməyib, öz möcüzə duası ilə ölür və dəfn olunur.

Mətn qara mürəkkəblə, aydın nəstəliq xəttilə ağ, sadə kağıza qırmızı mürəkkəblə çəkilmiş haşiyə içərisində köçürülmüşdür. Katibi Hacı Nurməhəmməd, köçürülmə tarixi isə 1269/1852–ci ildir. Sonda kitabın sahibi bu kitabı Şami-şərifdə 1269-cu ildə aldığını qeyd edib.

Qeyd: Mətn daxilində katib şeytan sözünü baş-ayaq yazmışdır.

Başlanır: (23^a) بنی اسرائل زماننده بر کشی وار ایدی...

Bitir: (28^a) زییارت کاه ایلدیلر رحمت الله علیهم اجمعین.

258. B- 6385/8010 Həcmi: 29^a –31^b
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 13 x 19sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

HEKAYƏTİ-HÜLVAN ƏN-NASİHİN

Nəsrlə tərcümədir. Katib əlyazmada əsəri hansı dildən türkcə-

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

yə tərcümə etdiyini, nə müəllifi, nə də öz adını yazır. Məzmunu – rəcəb, şəban və ramazan aylarının dini-möcüzəvi xüsusiyyətləri, müxtəlif dini kitablardan gətirilən misallarla təsvir edilir. Bunu müxtəlif məzmunlu «Hekayətlər» şəklində bəyan edir ki, hər birini dini-əfsanəvi rəvayət hesab etmək olar.

Əlyazmanın mətni qara mürəkkəblə, qırmızı xətli haşiyə içərisində yazılmışdır.

Başlanır: (29[a]) الحمدالله الذی جعل العلما...

Bitir: (31[b]) شترندن امین ایلیه قبر عذابن کورمیه

259. B- 6385/8010

Həcmi: 31[b] –32[b]
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 13 x 19sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

HEKAYƏT

«Heyvətül-qlub» əsərindən Səvban adlı şəxsin rəcəb ayında oruc tutmayıb, sonra tövbə etməklə bağışlanmasını peyğəmbərin özündən eşitməsi şərh olunur.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (31[b]) نتکم حیوة القلوبده یزال....

Bitir: (32[b]) ایدان کشی کناه ایتمه مش کبیدیر.

260. B- 6385/8010

Həcmi: 32[b] –33 [a]
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 13 x 19sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

HEKAYƏT

Hekayətdə bir kişinin İsrafil zamanında 20 il şəriətə, Allaha

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

ibadət edib, 20 il isə ibadət etməməsindən peşman olub, Allahdan üzr istəyir və tövbə etməklə bağışlanması nəql olunur.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (32[b]) نتكم بنى اسرافيل زماننده...

Bitir: (33[a]) نه نلورسين همان توبه ايد كور

261. B- 6385/8010

Həcmi: 33[a] – 34[a]
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

HEKAYƏT

Bir kişi Məhəmməd peyğəmbərin hüzuruna gəlib əvvəl Musa, sonra isə İsa zamanında yaşayıb onlara bidət etdiyini, «Tövrat» və «İncil»i oxuduğunu danışır. O, İsanın bir dağı dilə gətirib danışdırdığını xəbər verir. Dağın içindəki alovdan gələn səs: «Həbibim Məhəmmədi-Mustafanın ümməti rəcəb ayında bir gün oruc tutsa, bu, dağ içində altı yüz sənə ibadət edəndən əfzəldir» - dedi.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (33[a]) ..... عبده الله رضى الله عنه رسول الله

Bitir: (34[a]) .... و اكرمدير ددى

262. B- 6385/8010

Həcmi: 34[a] – 34[b]
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

HEKAYƏT

Bir qadın peyğəmbər xatirinə üzünü açıb, yad bir kişiyə göstə-

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

rir. Əri peyğəmbərin yanına gedib bu əhvalatı danışır. Peyğəmbər: "Bu, həqiqətən belədirsə, get bir təndir qala və qadını təndirə sal». Peyğəmbərin bu sözünə qadının əri əməl edir. Peyğəmbərin möcüzəsilə qadın təndirdən sağ-salamat çıxır.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (34^a) نتكم رسول عليه السلام
زماننده بر خاتون يولده ....

Bitir: (34^b).خلاص اولديغندان غيرى عزتلرو رفعتلر صاحبى اولور ...

263. B- 6385/8010 Həcmi: $34^b – 35^b$
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

HEKAYƏT

Sevid adlı bir kişi Rəsula sonsuz məhəbbətini bildirmək üçün yanına gəlir. Mədinəyə yetişdikdə sevincdən ağlı başından çıxır, ölür və mələklərin qucağında Allaha qovuşur.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (34^b) نتكم سويد ادلو بركشى....

Bitir: (35^b) .اصراولنورديكى ارلرينه سجده ايده لر ...

264. B- 6385/8010 Həcmi: $35^b – 36^a$
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

HEKAYƏT

Rəcəb ayında oruc tutmağın fəzilətindən bəhs olunur. Səkkiz

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

gün oruc olana cənnətin 8 qapısı açıq olar.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (35^b) .... حیوة القلوبده یزار

Bitir: (36^a) انشاالله تعالی شفاً القلوبده یزار.

265. B - 6385/8010

Həcmi: $36^a – 36^b$
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

HEKAYƏT

Mədinə sakini Sevid ibn Amir adlı fasiq, yaramaz bir kişinin xalqın və Rəsul əleyhissəlamın rəyinə rəğmən rəcəb ayında vaxtaşırı oruc tutduğuna görə Allah tərəfindən bağışlanılıb, təkrar islam qaydası ilə dəfn olunması, ruhunun behiştlik olması haqqında rəvayətdir.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (36^a) .... رسول الله صله الله علیه وسلم زماننده

Bitir: (36^b) ..... جهنّم دن اذاد ایلرم ددی.

266. B- 6385/8010

Həcmi: $37^b – 38^a$
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

HEKAYƏT

Şərab içən bir şəxsin Məkkə ziyarətinə gedərkən yolda ölməsi və bədəninin eybəcər şəklə düşdüyü vaxt oğlunun ibadətilə, Mə-

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

həmməd peyğəmbərin möcüzəsilə əvvəlki vəziyyətinə qayıtmasından bəhs olunur.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (37^b) ....اولنور که بر کون کعبه

Bitir: (38^a) .... معجزاتدان بریسی بدورکه

267. B - 6385/8010

Həcmi: $38^a – 38^b$
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

HEKAYƏT

Hekayətdə danışılır ki, Əbu Cəhl ovcunda xırda daşlar gizlədib Rəsulu sınamaq istəyir. Rəsul onun ovcundakını tapdıqda o, Rəsulu cadugər adlandırır.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (38^a) .....بر کون ابوجهل لعین

Bitir: (39^a) باشه صائم المشجه ثواب ویره ددی

268. B- 6385/8010

Həcmi: $39^a – 39^b$
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

HEKAYƏT

Rəcəb ayının bir əvvəlində, bir ortasında və axırında oruc tutmağın böyük savab olması bir qadının timsalında nəql olunur.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəb-

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

lədir.

Başlanır: (39^a) شفاٴ القلوبده يزار قدس
مبارک جاننده بر خاتون وار ايدى

Bitir: (39^b) نتکم شفاٴالقلوبده يزار.

269. B- 6385/8010

Həcmi: $40^a – 40^b$
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

HEKAYƏT

Məzmunu: Məhəmməd (s.) buyurmuşdur ki, «bir kimsə axşam on kərə, sabah on kərə mənim üzərimə səlavat gətirsə, o kişiyə şəfaətim çatar».

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (40^a) مجليس اخرى رجب فضائل ...

Bitir: (40^b) ... کوج ايشلرين خلاص ايده جکنى
سن عجب ايله زيرا جميع.

270. B- 6385/8010

Həcmi: $40^b – 41^b$
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

HEKAYƏT

Məhəmməd peyğəmbərin (s.) doğulması ilə Yer üzünün fəxr etməsi və Əbu Cəhlin bir yığın adamla daş yarıb içindən ağac çıxarmasını ondan tələb etməsi, Rəsulun bu möcüzəni göstərməsindən sonra onu sehrkar adlandırıb, iman gətirmədikləri rəvayət olu-

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

nur.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (40b) ...حضرت رسول علیه السلام دنیایه کلمزدن

Bitir: (41b) ... حسابسیز اُچماغه کیرین دیه

271. B- 6385/8010

Həcmi: 41b – 42b
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

HEKAYƏT

Şərab içmək və digər günahlara görə tövbə edənin Allah tərəfindən bağışlanması rəvayət edilir.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (41b) ...حیوة القلوبده یزار مقاتل

Bitir:(42b) ... صاقین نتکم روصة العابدنده یازار.

272. B - 6385/8010

Həcmi: 42b – 43b
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

HEKAYƏT

Qazanılmış maldan zəkat verməyin savabından bəhs edilir.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (42b) ... رسول الله بیورمش بو حدیث

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Bitir: (43[b]) باالله تعالى بوجهل ملعون كبى.

273. B- 6385/8010

Həcmi: 43[b] – 44[b]
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

HEKAYƏT

Əbu Cəhlin Məhəmməd peyğəmbərin yolunda qazdığı quyuya özünün düşməsi və Rəsulun onu möcüzə ilə quyudan çıxarmasını sehrbazlıq adlandırıb, yenə iman gətirməməsi rəvayət edilir.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürək-kəblədir.

Başlanır: (43[b]) رونق الجاليسده يزار معجزهٔ...

Bitir: (44[b]) ... قبر عذابندان نتكم شفاً القلوبده يزار.

274. B- 6385/8010

Həcmi: 44[b] – 45[a]
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

HEKAYƏT

Şəban ayının əvvəlində bir gün, ortasında bir gün, axırında isə üç gün oruc tutanın qəbr əzabından qurtulmuş olunduğu rəvayət olunur.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəb-lədir.

Başlanır: (44[b]) محمّد ابن عبدالله ايدر...

Bitir:(45[a]) نتكم حيات القلوبده يزار.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

275. B- 6385/8010

Həcmi: 46[a] – 47[a]
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

HEKAYƏT

Məhəmməd peyğəmbərin (s.) Osmanı digərlərindən (Əbubəkr, Ömər) üstün tutması rəvayət edilir.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (46[a]) بو حدیث روایت ایدن شول عثمان دور...

Bitir: (47[a]) عرض ایله ددی مسلیمان اولدی.

276. B- 6385/8010

Həcmi: 50[a]
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 11
Tarixi: h.1269/m.1852

HEKAYƏT

Şəban ayında, hətta bir gün oruc tutmağın dörd yüz il ruzusunun haqdan gəlməsi bir kişinin timsalında rəvayət edilir.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (50[a]) عیسی پیغمبر علیه السّلام زماننده ...

Bitir: (50[a]) ... شعبان اینده بر کون صائم اولسه
بنکا بو کشیدن سوکلیدیر ددی.

277. B- 6385/8010

Həcmi: 52[b] – 55[b]
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

HEKAYƏT

Ramazan ayında oruc tutmağın çoxlu fəzilətlərindən, behişt qapısının o şəxsin üzünə həmişə açıq olmasından və s. bəhs edilir.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (52^b) رمضان اینده بر محبوس کافیر ...

Bitir: (55^b) حق تعالی اولسلطانه نجه کرامتلر
ویردی جملدن بری بدور که.

278. B- 6385/8010

Həcmi: $59^a – 59^b$
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

HEKAYƏT

Peyğəmbərə salavat gətirməyin, dediyinə əməl etməyin savablarından bəhs edilir.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (59^a) ... عبده مبارک ایدر پادشاه خدمت ایدر بر کمسه

Bitir: (59^b) شهر رمضانده اوله ددی بلکه لیله قدرده اوله.

279. B- 6385/8010

Həcmi: $59^b – 60^a$
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

HEKAYƏT

Ramazan ayında haqq yanında orucun, ibadətin yüksək məqamından bəhs edilir.
Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (59[b]) ... حیوة القلوبده یزار رمضان اینده

Bitir: (60[a]) تعالی جمله موزه میسّر ایلیه امین.

280. B- 6385/8010

Həcmi: 60[b] – 61[a]
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

HEKAYƏT

Orucluqda əhya gecəsinin fəzilətlərindən bəhs olunur.
Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (60[b]) ...رسول بر کون مجلسده اوتوررکن

Bitir: (61[a]) بو مذکور صفتلردن صقلا یه امین یا معین.

281. B- 6385/8010

Həcmi: 62[a] – 62[b]
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

HEKAYƏT

Ramazandan sonra şəvval ayında altı gün oruc olan bir kişinin cənnətə getməsi peyğəmbərin dilindən nəql olunur.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (62^a) شعبان نورى ايْدِرْ كعبه الله ...

Bitir: (62^b) ... كناهلرنكوزى يارلغادى وهم يرينه حسنات يازدى.

282. B- 6385/8010

Həcmi: $65^b – 67^a$
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

HEKAYƏT

Məhəmməd peyğəmbərin (s.) üzərinə salavat gətirməyin bir çox möcüzəli nəticələri rəvayət edilir.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (65^b) بر كمسه خالص مخلص حبيب اكرم اوزرينه ...

Bitir: (67^a) ... كيره انشاالله تعالى.

283. B- 6385/8010

Həcmi: $68^b – 69^a$
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

HEKAYƏT

Aşura günündə oruc olmağın çox savab olması müqəddəslərin

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

dilindən gətirilən misallarla rəvayət edilir.
Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (68^b) فضائل بو عشوره زخرالعابدنده يزار...

Bitir: (69^a) ... بر كمسه بوكنده سورمه چكسه اصلا كوزلرى اغرى كورميه.

284. B- 6385/8010

Həcmi: $45^b – 46^a$
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

FƏZAİL

Məhəmməd peyğəmbərin (s.) şəban ilə ramazan ayını bütün aylardan üstün bilməsi və «şəban mənim ayımdır» - deyib, bu aylarda oruc tutmağın fəzilətindən bəhs olunur.
Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.
Başlanır: (45^b) شهرى شعبان حيوة القلوبده...

Bitir:(46^a) ... حج ايدوب طاعت وعبادت ميسرايده امين

285. B- 6385/8010

Həcmi: $47^a – 48^a$
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

FƏZAİL

Həzrəti Əlinin dilindən peyğəmbərin şəban ayının fəzilətlərindən bəhs edən kəlamlarıdır.
Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Başlanır: (47^a) ...زخرالعابدینده یزار حضرت علی

Bitir: (48^a) ... کافر اولور حیاة القلوبده یزار.

286. B- 6385/8010

Həcmi: $49^b – 50^a$
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

FƏZAİL

Həzrəti Əlinin dilindən şəban ayında oruc tutmağın fəzilətindən, hətta bir gün bu ayda oruc tutanın günahlarının bağışlanacağından və s. bəhs edilir.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (49^b) ...اخر شعبان حیوت القلوبده یزار حضرت علی

Bitir: (50^a) ... لباس ایله حشیر اولورلر دیو بیوردی
نتکم حیوة القلوبده یزار.

287. B- 6385/8010

Həcmi: $50^a – 51^a$
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

FƏZAİL

Həsənlə Hüseyn iki qardaş öz xətlərinin gözəlliyi ilə öyünür. Mübahisə Allahın buyruğu ilə cənnətdən gələn almanın iki yerə bölünüb yazıların üstə düşməsilə həll edilir.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Başlanır: (50^a^) ... شهر رمضان شفاً القلوبده

Bitir:(51^a^) اوليجق يا كندى نقدار عزّتده اولور
بوندان صنكره قياس ايله.

288. B- 6385/8010

Həcmi: 51^a^
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

FƏZAİL

Həsən və Hüseynin dilindən söylənmiş rəvayətdə peyğəmbərin ona bir kərə salavat çevirənin günahından keçiləcəyi bildirilir.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (51^a^) صلوة حسن و حسين بيورديلر...

Bitir: (51^a^) نجه سوكلوديربو معجزه دن قياس آلْ.

289. B- 6385/8010

Həcmi: 51^b^ – 52^b^
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

FƏZAİL

Məhəmməd peyğəmbərin (s.) dili ilə anaya hörmət, ramazan ayına ehtiram etməyin vacibliyindən bəhs edilir.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (51^b^) شهر رمضان انس ابن مالك
پغمبريمزدن...

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Bitir: (52b) حق تعالی سنکاعزّت و حرمت ایلر
نتکم خبرده کلمشدر که.

290. B- 6385/8010

Həcmi: $55^b - 56^b$
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

FƏZAİL

Üləma məclisində oturmağın Rəsulüllah məclisində oturmağa bərabər olduğu göstərilir.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (55b) شهر رمضان زخرالعا بدنده...

Bitir: (56 a).علما ایله بر یره اوتورمق رسول الله مجلسنده اوتورمق کبیدیر

291. B- 6385/8010

Həcmi: $56^a - 57^a$
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

FƏZAİL

Camaatla bir yerdə namaz qılmağın böyük savab olması və ata-anaya yüksək ehtiram göstərməyin vacib və savab olması rəvayətlər əsasında şərh olunur.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (56a) ... رسول الله بیورر بر کمسه رمضان ایندە
Bitir: (57a) .اَلذینَ اَمنوُ الا تبطلوُ صدقا تِکم بِالْمِن وَالاذی

292. B- 6385/8010

Həcmi: $60^a - 60^b$

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

FƏZAİL

Qədr gecəsinin məziyyətlərindən bəhs edilir.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (60[a]) ... ليله القدر حيوة القلوبده يزار

Bitir: (60[b]) ... بو ايت رسوله كلمسنه سبب اولدركه

293. B- 6385/8010

Həcmi: 61[a] – 61[b]
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

FƏZAİL

Əbubəkr Şamda yuxu görüb, sonra yozdurarkən Məhəmməd adlı peyğəmbərin gələcəyini və bundan sonra Əbubəkrin xəlifə olacağını xəbər verirlər.

Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (61[a]) ...صومر طوتانى بلديرير شفا القلوبده يزار ابوبكر

Bitir: (61[b]) ... فقيرلق كورميه ديو بيورمش.

294. B- 6385/8010

Həcmi: 67[a] – 67[b]
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

FƏZAİL

Qurban kəsməyin şərtlərindən və savabından bəhs edilir.
Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (67^a) كنز اليوا قيده يزار حضرت على...

Bitir: (67^b) ... حق تعالى بو سعادتى جمله موزه
نصيب ايده امين يا معين

295. B- 6385/8010

Həcmi: $67^b – 68^b$
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

FƏZAİLİ-MƏHƏRRƏM

Məhərrəm ayında aşura mərasiminin fəzilətlərindən bəhs edilir.
Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (67^b) محرمده اولان عاشوره نک فضائلين...

Bitir: (68^b) حق تعالى بو قوللرى شبهدن خلاص ايده امين

296. B- 6385/8010

Həcmi: $62^b – 63^a$
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

FƏZAİLİ-ZİLHİCCƏ

Zilhiccə ayında peyğəmbərin üzərinə salavat gətirmək və Allahın qəzəbinə gəlib üzü tərsinə çevrilmiş bir mələyin on dəfə peyğəmbərə salavat gətirməklə bağışlanması nəql olunur.
Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (62^b) ... صوصنى بلديرير شفاءٔ القلوبده

Bitir: (63^a) ... مقامنه ويروب اصلاح ايلدى.

297. B- 6385/8010

Həcmi: : $69^a – 84^b$
Ölçüsü: 17 x 23,5 sm.
Mətn ölçüsü: 11 x 17sm.
Cildi: dəri (bir üzlü)
Kağızı: ağ, sadə, Şərq ist.
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1269/m.1852

MƏCLİSLƏR

Bu hissə müxtəlif hədislərdən və rəvayətlərdən ibarətdir.
Əlyazmanın mətni qara, haşiyələrin xətti isə qırmızı mürəkkəblədir.

Başlanır: (69^a) ...مجليس ضل عرشده يدّى نفر كمسنك فضائلين

Bitir: (84^b) ادين ايشيدوب صلواة ويرمينلردور
ددیلر صدقه رسول الله وصدقه حبيب الله تمت.

298. B- 5188/6813

Həcmi: $10^a – 20^a$
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 17,5 x 21,5 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya ist.
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 15
Tarixi: h.1287/m.1870

QİSSEYİ - ƏYYUB NƏBİ

Hekayətdə Əyyub peyğəmbərin (s.) həyatdan köçəndən sonra onun Rəhimə adlı bir qızla evlənməsindən, sonra İblisin onun ba-

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

şına gətirdiyi müsibətlərdən, bütün mal-mülkünün əlindən çıxması, övladlarının həlak olması, özünün ağır dərdə, xəstəliyə mübtəla olmasından bəhs olunur. Əyyub peyğəmbər isə başına gələn bəlaları soyuqqanlılıqla qarşılayır, namazını qılıb Allaha ibadət edir. Axırda Cəbrail gəlib Əyyub peyğəmbərin dözümlülüyünü, səbrli olduğunu alqışlayır və bütün övladlarının, mal-mülkünün geri qaytarıldığını bildirir. Əyyub peyğəmbər övladlarına vəsiyyətini edib dünyadan köçür.

Mətn qara, başlığı isə qırmızı mürəkkəblə, aydın nəstəliq-şikəstə xəttilə, nəsrlə köçürülmüşdür. Katibi və köçürülmə tarixi haqqında qeyd yoxdur. Kitaba köçürülmüş digər mətnlərin (ərəb dilində nəsx xəttilə) sonundakı kolofondan məlum olur ki, hekayət h.1287-ci ildə köçürülmüşdür.

Başlanır: (10[a]) الحمد لله رب العالمين و صلّى الا

Bitir: (20[a]) خيرقويديلر اتالرنک وصيتين يرنه
کتورديلر والاه اعلم باالصّواب.

299. B- 5850/7475

Həcmi: 10 vərəq
Ölçüsü: 17,5 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 13 x 18sm.
Cildi: yoxdur.
Kağızı: ağ, sadə, Rusiya ist.
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 16
Tarixi: h.1321/m.1903

QİSSEYİ-RABİYƏ

Rabiyə adlı yetim bir qızın ağır, əzablı günlər yaşayıb, peyğəmbərin möcüzələri ilə Həccə gedib, orada vəfat edərək cənnət hurilərinə qovuşmasından bəhs olunur.

Əlyazmanın sahibi Müxtar vələdi Əbülhəsən, köçürəni Xaçmaz sakini Molla Əlidir.

Başlanır: (2[b]) ... باب رابعه خاتونک يعنى رابعه آدلو قزينک احوالنى و کرامتلرينى

Bitir: (10[b]) هر وقته جنته نظر ايدرم و حورىلر
ايله کذارش ايدوب فراغت اولمشام.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

NAĞILLAR

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

300. D-785/10762 Həcmi: 47 vərəq
Ölçüsü: 23 x 36 sm.
Mətn ölçüsü: 17 x 30 sm.
Cildi: karton
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 32

MİN BİR GECƏ

«Min bir gecə»nin 1-64-cü gecələrinin nağıllarıdır. Sondan naqisdir.

Azərbaycan dilinə tərcümə edəni, katibi, tarixi göstərilməmişdir.

Mətn çox xırda nəstəliq xəttilə qara mürəkkəblə ağ, müasir kağıza köçürülmüşdür.

Başlanır (1[a]): داستان باشلیانلر بویله دیللر که
بر پادشاهی سبلیان اولادنون پادشاهی...

Bitir (95[b]): و علم کمی عزیز شی یوخدر
و انسانه لازمدر و قارینی تمیز دوتوب
همیشه اولومی یادینه...

301. M-145/3824 Həcmi: 158 vərəq

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Ölçüsü: 21 x 34 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 27 sm.
Cildi: sonradan karton cildə tutulmuşdur
Kağızı: göyümtül, sadə, saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 28
Tarixi: h. 1224 / m. 1808

KƏLİLƏ VƏ DİMNƏ

«Kəlilə və Dimnə» ərəb və fars dillərində yazılmış didaktik bir abidədir. Əsərin ilk variantı hind nağılı olan «Pançatantra»nın fars dilinə tərcüməsindən ibarətdir. Lakin o, «Pançatantra»nın tam tərcüməsi deyil. VI əsrdə pəhləvi dilinə «Kəlilə və Dimnə» adı ilə tərcümə edilmişdir. Əslində 5 fəsildən ibarət olan bu əsər fars dilində 17 fəslə çatdırılmışdır. VIII əsrdə İbn əl-Müqəffa əsaslı dəyişikliklərlə onu ərəb dilinə tərcümə etmişdir. Sonralar Nəsrullah Əbül Məali (XII əsr) və Hüseyn Kaşifinin (XVIəsr) «Ənvari-Süheyli» adlı mənsur tərcüməsi dünyanın bir çox dillərinə çevrilir. Azərbaycan dilinə isə ilk dəfə XIX əsrin əvvəlində Əvəzəli ibn Səfiqulu tərəfindən tərcümə olunmuşdur. Bu nüsxə mənbədən məlum olduğu kimi Əvəzəli ibn Səfiqulunun avtoqrafıdır.

Məzmunu heyvanların timsalında alleqorik şəkildə verilmiş didaktik xarakterli hekayələrdən ibarətdir. Abidədə 118 miniatür var. Köçürüldüyü yer Şirvandır. Seçdirmələr qırmızı mürəkkəblə yazılmışdır.

Başlanır (1^b): شکر سپاس حمد بیقیاس حضرت علام...

Bitir (158^b): ...عوض علی ابن مرحوم صفی قلی...
ساکن شیروان مطابق سنه ١٢٢٤.

302. M-149/10320 Həcmi: 131 vərəq
Ölçüsü: 19 x 34 sm.
Mətn ölçüsü: 13 x 27 sm.
Cildi: sonradan karton cildə tutulmuşdur
Kağızı: göyümtül, sadə, saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 26
Tarixi: h. 1224 / m. 1808

YENƏ
(«KƏLİLƏ VƏ DİMNƏ»)

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Əlyazmanın vərəqlərinin bəzisi dağılmış, pərakəndə olub və sonu naqisdir. Abidədə 100-dən artıq müxtəlif quş, heyvan və insan şəkilləri vardır.

Mətn göyümtül, sadə kağıza nəstəliq xəttilə köçürülərək, qoşa xətlə haşiyələnmişdir.

Başlanır (1[b]): شكر سپاس حمد بيقياس حضرت علام...

Bitir (131[b]): ...بو بابده چوخ زحا ن نقد افكارى...

303. D-111/10088

Həcmi: 262 vərəq
Ölçüsü: 17 x 30 sm.
Mətn ölçüsü: 13 x 26 sm.
Cildi: sonradan karton cildə tutulmuşdur
Kağızı: bozumtul, sadə, saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 22

YENƏ
(«KƏLİLƏ VƏ DİMNƏ»)

Abidənin sonu naqisdir, mətni qara, başlıqlar, seçdirmələr isə qırmızı mürəkkəblə köçürülmüşdür. 1[b]-3[a] səhifələrində dioqonal boyunca şeirlər yazılmışdır.

Başlanır (3[b]): حضرت حليم خلاق و حكيم على...

Bitir (262[b]): وزير روشن ضمير دور زيرا اكركلام...

304. D-836/32047

Həcmi: 167 vərəq
Ölçüsü: 21 x 33 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 27 sm.
Cildi: qara rəngli karton
Kağızı: ağ və göy rəngli, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 20-25
Tarixi: h. 1255 / m. 1839

YENƏ
(«KƏLİLƏ VƏ DİMNƏ»)

Mətn aydın, səlis nəstəliq xəttilə qara mürəkkəblə köçürülmüşdür. Abidənin kağızı əsasən ağ, bəzi vərəqləri isə – 19, 20,

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

24, 31, 32, 35, 36, 39, 41, 43, 44, 46, 48 – 55 göy rənglidir. Seçdirmələr qırmızı mürəkkəblə yazılmışdır. Əlyazma kitabının bəzi vərəqləri qopub, bəziləri ləkəli olsa da, əsasən oxunaqlı vəziyyətdədir.

Sonda katibin qeydindən məlum olur ki, əlyazma 1255-ci il cəmadiyül axir ayının 20-də Şəkidə Kərbalayi Rəsul ibn mərhum Rəcəb tərəfindən köçürülmüşdür.

Başlanır (1[a]): شغول و عالم واقعه ده بر شخص نورانی کی...

Bitir (167[a]): مستجب ایله یاد ایلسه که بر موجب مغمون...

305. B-6125/7750 Həcmi: 49 vərəq
Ölçüsü: 13 x 20,5 sm.
Mətn ölçüsü: 8 x 16 sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş qırmızı rəngli karton
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13-15

YENƏ
(«KƏLİLƏ VƏ DİMNƏ»)

Mətn aydın, səlis nəstəliq xətti ilə qara mürəkkəblə köçürülmüşdür. Seçdirmələr qırmızı mürəkkəblədir. Abidənin mətni qoşa xətlə haşiyəyə alınmışdır.

Vərəqlər 67-ci səhifəyə kimi iki tərəfli səhifələnib. Halbuki, səh.16-dan 17-yə, 56-dan 57-yə, 66-dan 67-yə keçiddə mətn naqisdir. Son 14 vərəq səhifələnməmiş və son vərəqin «b» üzündə 98 rəqəmi yazılmışdır. Mətn sonda naqisdir. Başlanğıcda 3 vərəq boşdur. 2-ci vərəqdə fars dilində karandaşla 4 beytlik şeir yazılmışdır. Mətn 4[a]-dan başlanır.

Başlanır (4[a]): و هر کیمکه کم عقل کامل یار بولسه متابعت
هوای نفس پی روی شیطان قیلماسا ایشی...

Bitir (49[b]) بولسه اننک ختنکا طالب رورم اول مننک صحجته

306. B-4869/6494 Həcmi: 173 vərəq
Ölçüsü: 15 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 14 x 20,5 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: şagird dəftəri
Xətti: nəstəliq

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Sətir sayı: 20
Tarixi: XX əsrin 30-cu illəri

YENƏ
(«KƏLİLƏ VƏ DİMNƏ»)

Abidə 8 şagird dəftərinə təxminən XX əsrin 30-cu illərində köçürülmüşdür. Katibi və mütərcimi Hüseyn bin Molla Əhməd Ramanayi əl-Badikubədir.

Başlanır (səh.2): عدو بنده چی لک الله عظیم الشان ایچوندر که اونون آثار قدرتی ایشقلی کون یوزونده...

Bitir (səh 173): صوره جان علی باغه نون زیارت قصدینی تمام و کمال جان علی باغه ایچون دانشدی.

307. B-5105/6730

Həcmi: 58 vərəq
Ölçüsü: 17 x 22 sm.
Mətn ölçüsü: 15 x 18 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: şagird dəftəri
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 16-18
Tarixi: XX əsrin 30-cu illər

YENƏ
(KƏLİLƏ VƏ DİMNƏ)

Abidə şagird dəftərinə təxminən 30-cu illərdə qara tuş və karandaşla köçürülümüşdür. Mətn nəzmlə iki sütunda yazılaraq, 2014 beytdən ibarətdir.

Başlanır (1^b): ناظم اخبار ایام سلف
بیله ویرمش کوهر نظمه شرق

Bitir (58^b): بر گونی لانه ایچنده اهتزاز
ایلینده بچه لر پروازه ساز.

308. B-4830/15355 və 15356

Həcmi: 1^b-6^a
Ölçüsü: 17 x 21,5sm.
Mətn ölçüsü:16 x20 ,5 sm.
Cildi: ümum şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Sətir sayı: 17-20

TÜLKÜ VƏ TƏNBƏL

Qoca anasının təhrikilə tənbəl oğul dəyirmançılıq işilə məşğul olur. O təsadüfən rastlaşdığı tülkünün vasitəsilə böyük sərvət əldə edib, padşahın qızını alır.

Başlanır (1^b) بر قارینک بر اوغلی وارایمش

Bitir: (6^a) اونلار بیدیلر بیره کیچدیلر سیزده یینک

309. B-4830/15355 və 15356

Həcmi: 6^a -11^a
Ölçüsü: 17 x 21,5sm.
Mətn ölçüsü:16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 18

PADŞAH

Zalım bir padşahın əvvəlki arvadından olan üç oğluna zülm etməsindən, kiçik oğlunun arvadına aşiq olaraq, məhv etmək məqsədilə onu çətin səfərlərə göndərməsindən və oğlanın qurbağa cildli sehrli arvadının köməyilə atasına qalib gəlib onun yerində ədalətli hakim olmasnıdan bəhs olunur.

Başlanır (6^a) بری وار ایمیش بری یوق ایمیش آلله دن باشقا هیچ بر کس یوق ایمیش

Bitir: (11^a) آخرده آت گتوروب بونی یره اویله وورورکه
پارچا پارچا اولور اوغلان ده او شهرین پادشاهی اولور.

310. B-4830/15355 və 15356

Həcmi: 12^a-15^a
Ölçüsü: 17 x 21,5sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 18

SULTAN MAHMUD QƏZNƏVİ VƏ ÜÇ DƏRVİŞ

Sultan Mahmud Qəznəvinin libasını dəyişib şəhəri gəzməsi və

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

üç dərvişlə həmsöhbət olub, öz xəzinəsinə oğurluğa gəlməsindən və dərvişlərin günahından keçib, mərdimazar vəzirləri cəzalandırması nəql olunur.

Bəzən Şah Abbas adına deyilən bu nağılın burada Sultan Mahmudun adı ilə bağlanması tarixi baxımdan əhəmiyyətlidir.

Başlanır (12^a) بر شهرده سلطان محمود آدنده بر پادشاه وار ایمیش

Bitir: (15^a) رعیت ایله رفتارنک قانوننی یاخشی بیلورسن

311. B-4830/15355 və 153356 Həcmi: 15^a-22^a
Ölçüsü: 17 x 21,5sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 18

FATMA XANIM

Ögey ana özü ilə gətirdiyi eybəcər qızını əzizləyərək, kişinin qabaqkı arvadından olan gözəl qızı Fatmanın isə başına müsibətlər açır. Lakin nəcib təbiətə və xeyirxah rəftarına görə Fatma xoşbəxt olur, padşah oğluna ərə gedir. Ögey ananın təbiətcə kobud və tərbiyəcə bədrəftar olan öz qızı isə bədxah əməllərinə görə cəzalandırılır.

«Fatma xanım» nağılının «Göyçək Fatma», «Fatmanın inəyi», «Ögey ana» və s. adlarda bir neçə variantı vardır. İdeyası qismən qədim totemizmlə bağlıdır. İnsanların kortəbi qüvvələrə inam və etiqadını əks etdirməklə məişətdə olan qüsurları da ifşa edir. Nağılın digər variantında inək Fatmanın anasıdır.

«Fatma xanım» nağılı «Фатма и Кява» adı ilə rus dilinə də tərcümə olunub, çap edilmişdir.

Başlanır (15^a) بر کیشی وار ایمیش بونک بر قیزی وار ایمیش.

Bitir: (22^a) او ساعت پادشاهینک اوغلی امر ویریرکه فاطمه
خانیمن باجیلیغینی دوتوب یاندریلراوزوده فاطمه خانیمله کیف چکمکه باشلایر

312. B-4830/15355 və 15356 Həcmi: 22^a-25^a
Ölçüsü: 17 x 21,5sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 18

TİKANÇI

Taleyindən şikayətlənən yoxsul bir tikançı peyğəmbərdən xahiş edir ki, onun vəziyyətini Allaha çatdırıb, desin ki, o nə vaxta kimi tikançı olacaqdır. Allahdan cavab gəlir ki, ölənə gədər. Kişi arvadını da götürüb kənddən çıxır. Başqa bir vilayətdə bir tikançı düşərgəsində gecələyir. Kişinin hamilə qadını burada doğur. Tikançı bayırda çuxur qazarkən küplərdə basdırılmış xəzinə tapır. Məsələni gizli saxlayıb, həmin yeri satın alır. Tikançı dövlətlənir və orada tikançılar padşahı olur. Peyğəmbərin hökmünə rişxənd edərək, bir zülmkara çevrilir. Lakin az keçməmiş Allah xalqın naləsini nəzərə alaraq, yenə onu öz əvvəlki yoxsul tikançı vəziyyətinə salır.

Mövzu məşhur rus nağılı «Qızıl balıq»ı xatırladır.

Başlanır (22^a) بر تیکانچی وار ایمیش

Bitir: (25^a) سیز ده یه یین دوره کیچون

313. B-4830/15355 və 15356

Həcmi: 26^a-33^a
Ölçüsü: 17 x 21,5sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 17

MİYASƏ İLƏ [CƏĞDANIN] MƏHARƏTİ

Padşahın qızı Miyasə güləşdə onu yıxa bilən oğlana ərə gedəcəyini bildirir. Ölkənin bütün pəhləvanlarını yıxır. Axırda çoban olan əmisi oğlu onu yıxır. Lakin padşah qızını çobana vermək istəmir və onun qarşısında çətin şərtlər qoyur, çoxlu cehiz istəyir. Oğlan üç ay möhlət alır. Qızın və Həzrəti Əlinin köməkliyi ilə şahın dediyini yerinə yetirir. Lakin şah yenə razı olmayıb, oğlanı zindana salıb, öldürmək istəyir. Nəticədə oğlan qalib gəlir. Şahı öldürüb qızı alır və taxtda əyləşir.

Başlanır: (26^a) میاسه بر پادشاهینک قیزی ایدی

Bitir: (33^a) بر یاخشی توی ایدوب قیزی پهلوان

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

اوزونه آلدی و پادشاهینک یرینه پادشاه اولدی

314. B-4830/15355 və15356

Həcmi: 34^a-36^a
Ölçüsü: 17 x 21,5sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 17

TAYQULAQ ƏHMƏD

Övladı olmayan bir kişi dərvişin verdiyi almanı arvadı ilə bölüşərək yeyir. 9 aydan sonra bir oğlanları olur. Uşağın bir qulağı olmadığı üçün adını Tayqulaq Əhməd qoyurlar. Çox qoçaq olur və padşahın qızını Divdən xilas edir. Padşah qızını ona verir və taxtında əyləşdirib özü vəzir olur.

Başlanır (34^a) بری وار ایمیش بری یوخمش بر کیشی وارمیش

Bitir: (36^a) پادشاه ایسه بوندان خوشلانار اق پادشاهلیغینی بونکا ویریر و اوزی بونینک یانینده وزیر اولور.

315. B-4830/15355 və15356

Həcmi: 36^a-42^a
Ölçüsü: 17 x 21,5sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 18

ÜÇ QARDAŞ

Bir kişinin Məlik Məhəmməd, Məlik Cümşüd və Şahoğlu Şah Abbas adlı üç oğlu olur. Üç qardaşdan ikisi ova gedir, biri evdə qalıb xörək bişirir. Birinci gün Məlik Cümşüd, ikinci gün Məhəmməd evdə qalır. Özü bir qarış, saqqalı iki qarış olan div gəlib aşı yeyir. Üçüncü gün Şahoğlu Şah Abbas evdə qalır. O, divlə vuruşur, yaralayır və dalınca gedir. Bir quyuda onu tapıb öldürür, üç qızı da azad edir. Qardaşları xəyanət edib onu quyuya salır və qızları aparırlar. Yeraltı dünyaya düşən Şahoğlu Şah Abbas oradan da xilas olur, işıqlı dünyaya düşür və gəlib öz vilayətlərinə çıxır. Atası xəyanətkar qardaşları öldürüb, Şahoğlu Şah Abbasa qırx

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

gün, qırx gecə toy edir.

Başlanır (36[a]) بری وارایدی بری یوق ایدی
آلله دن باشقا هیچ کسی یوق ایدی

Bitir: (42[a]) بری منیم بری ناغیل دیه نین بری ده قوربانینک.

316. B-4830/15355 və 15356

Həcmi: 43[a]-47[a]
Ölçüsü: 17 x 21,5sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 17

TACİR OĞLU

Tacir və arvadı ölür. Bir oğlu qalır. Oğlan atanın qazandıqlarını satıb yeyir, 100 tümən pulu qalır. Bundan 10 tümən verib bazarda satılan Gözəl adlı bir qızı alır. 90 züməni onunla xərcləyib yeyirlər. Çörək pulu olmur. Gözəl ona əvvəl 10, sonra 100 tümən dəyərində qiymətli daş verir. Əvvəlincini düzdə, ikincini dənizə salıb itirir.

Oğlan utandığından evə gəlməyib baş götürüb gedir. Özgə bir ölkədə məsciddə qulluqçuluq edir. O burada bir gün qızıl tapır. Sandıqlara doldurub, gəmi ilə geri qayıdır. Dənizdən tutduğu balığın qarnından itirdiyi 100 tümənlik daşi, odun yığdıqda isə əvvəl itirdiyi 10 tümənlik daşı tapır.

Evə qayıdıb bütün qızılları və qiymətli daşları Gözələ göstərir. Bundan sonra ər-arvad rahat, firavan həyat keçirməyə başlayırlar.

Başlanır (43[a]) بری وارایمیش بری یوق ایمیش
کیچمیشده بر تاجر وار ایمیش

Bitir: (47[a]) اوراده اونلار ینه بیاقکی تاجرلر کیمی یاشایرلار.

317. B-4830/15355 və 15356

Həcmi: 48[a]-51[a]
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 17

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

OSMAN KİŞİ

Müasir mövzuda yazılmış nağıldır. Osman adlı bir kişinin oğlu Əli məktəbdə oxuyur. Lakin o, kitablarını götürüb dərsə getmək əvəzinə, yolda qəbirstanlığın yanında kitabları bir daşın altında gizlədib məktəbə yox, bazarda zurna çalanların yanına gedir, nağara çalmağı öyrənir.

Axırda atasına hər şey məlum olur və oğlunun bu sənət ardınca getməsinə əvvəl etiraz edirsə də, sonra razılaşmağa məcbur olur.

Başlanır (48[a]) بری وارمیش بری یوق ایمیش

Bitir: (51[a]) اوراده زورنا ایله مشغول اولدی وهیچ ایولرینه کلمدی زورناچیلار شهرلره کیتدی.

318. B-4830/15355 və 15356

Həcmi: 52[a]-65[a]
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 17

ÇAXÇAX BƏY

Çaxçax bəy adlı bir kişinin ailə həyatından və bir keşişin onlara qarşı insafsız rəftarından bəhs edilir. Çaxçax bəyin arvadı keşişin evində qulluqçuluq edir. Evdə bişirilən dolmadan ona vermədikləri üçün umsunub xəstələnir. Keşiş onu evindən qovur. Şeytan bunu bilib kişiyə kömək edir.

Çaxçax bəy şeytanın köməyi ilə varlanır, keşiş isə partlayıb ölür.

Başlanır (52[a]) بری واریمیش بری یوق ایمیش
بر چاخچاق بک واریمیش.

Bitir: (65[a]) کیشش ده اوزیندن کیدرک اولور.

319. B-4830/15355 və 15356

Həcmi: 66[a]-69[a]
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 17

MOLLA VƏ QAZI

Bir molla arvadının təhriki ilə zurnaçılıq öyrənir. Bir gün səfərə gedərkən o qazını elə bir vəziyyətdə görür ki, qazı utandığından nəyi varsa, hətta eşşəyini də qoyub qaçır. Molla onun qiymətli pal-paltarını götürür və eşşəyə minib evə gəlir.

Bu nağılın əvvəli nağılçılıqda məşhur olan bədii girişlə başlanır. (Şah Abbas cənnətməkan, tərəziyə vurdum təkan və s. vər. 66[a]).

Başlanır (66[a]) شاه اوغلی شاه عباس جنت مکان ترازیه ووردو تکان

Bitir: (69[a]) قاضی گوردی که احوالاتین اوستی آچیلاجاقدر دیدکه ایشک منیم دیگل.

320. B-4830/15355 və 15356

Həcmi: 70[a]-72[a]
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 17

İMANSIZ QARI VƏ ZALIM PADŞAH

Fitnəkar bir qarı bir kəndlinin qızını şaha tərifləiyr. Şah qızın atasını öldürüb, özünü saraya aparır və qarıya çoxlu pul verir.

Başlanır (70[a]) بری وارمیش بری یوق ایمیش
بر قاری بر اوغلی وار ایمیش.

Bitir: (72[a]) پادشاه قاریه استه دیگی قدر پول
ویرر گوکدن اوچ آلما دوشدی.
بری منیم بری ناغیل دیه نین بری صبحانوردی ذاده نین.

321. B-4830/15355 və15356

Həcmi: 72[a]-78[a]
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 17

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

PADŞAH VƏ ÜÇ OĞLU

Bir padşahın üç oğlu olur. Bunlar səfərə çıxırlar. Üç yolun ayrıcında hərəsi bir yol seçir. Kiçik oğlan gedər-gəlməz yol ilə gedir. Çox əziyyət çəkir, divi öldürür, xəzinəni və gözəl qadını da götürüb geri dönür. Qardaşları ilə bir quyu başında rastlaşır. Qardaşları paxıllıqdan onu quyuya salıb gedirlər. Sonra təsadüfən oğlan quyudan çıxır və gəlib qardaşlarından intiqamını alır.

Başlanır (72^a) بری وارمیش بری یوق میش
بر پادشاهین بردیرّیگی وارمیش

Bitir: (78^a) آتاسینین یرینده پادشاه اولور و
آروادی ده اوزی الور.

322. B-4830/15355 və15356

Həcmi: 80^a-81^a
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 18

ŞƏNGÜLÜM - MƏNGÜLÜM

Məşhur Azərbaycan nağılı olub əvvəldən naqisdir. Canavar ana keçinin səsini təqlid edərək, onun Şəngülüm, Məngülüm, Şüngülüm adlı balalarını yeyir. Ana keçi isə dəmirçinin köməyi ilə buynuzlarını itilədib canavarın qarnını yırtaraq, balalarını xilas edir.

Başlanır (80^a) باشلادی ازبرله مه گه

Bitir: (81^a) جناوارنک قارنینی یرتوب شونگلیمی قارنیندن
چیقاردی.

323. B-4830/15355 və 15356

Həcmi: 81^a-86^a
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 18

PADŞAHIN OĞLANLARI

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Bir padşahın üç oğlu olur. Vəsiyyət edir ki, mən öləndə hərəniz bir gecə qəbrimə keşik çəkin. Böyük qardaşlar getmir. Kiçik qardaş üç gecə dalbadal gedib, atasının meyidini parçalamaq istəyən ağ atlı, qara atlı və sarı atlı düşməni öldürür. Bu atların belində o sonra qonşu padşahın şərtlərini yerinə yetirib, üç qızını alır. Kiçiyini özü götürüb, iki böyük qızı isə qardaşlarına verir. Qardaşları paxıllıq edib şikarda onu quyuya salırlar. Oğlan yeraltı dünyaya düşür. Burada camaatı susuz qoyan əjdahanı öldürür. Öz məmləkətlərinə qayıdıb, qardaşları ilə 40 gün dava edir və qızların üçünü də xilas edib, atasının yerində taxt-tac sahibi olur.

Başlanır (81^a) بری وارایدی بری یوق ایدی
بر پادشاه وارایدی. بونون ده اوچ اوغلی وارایدی.

Bitir: (86^a) آخرده قارداشلارینی قیریر و قیزلاری آلور.

324. B-4830/15355 və 15356 Həcmi: 86^a-88^a
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 18

MAHMUD PAŞA

Övlad üzünə həsrət qalan Mahmud paşanın bir dərvişin sehrli köməyi ilə üç oğlu olur. Əvvəlki şərtə görə dərviş oğlanlar böyüyəndə birini aparır. Yolda rast gəldiyi kəllənin xəbərdarlığı ilə oğlan dərvişin adamyeyən olduğunu bilib, onu təndirə atır. Sehrli at və heyvanlarla bir padşahın mülkündə bir qarının nökəri olur və özünün gözəllik və mərhəmətini gizlədir.

Axırda şahın qızı onu xəlvətdə görüb aşiq olur. Oğlan şahın qoşunları ilə üzləşib qalib gəlir. Şah qaçır, camaat onu taxtda əyləşdirirlər. O, şahın qızını da alıb, ölkəyə başçılıq edir.

Başlanır (86^a) محمود پاشانین هیچ بر زورییّتی اولمایردی.

Bitir: (88^a) جماعت بونی اوزلرینه پادشاه تیکدیلر و کتوروب پادشاهینک ایوینده اوتوروب تاجینی باشینه قویدیلر و پادشاهیک قیزینی آلور.

325. B-4830/15355 və15356 Həcmi: 89^a-90^a
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 18

TÜKƏZBAN

Bir kişinin yaman xasiyyətli Tükəzban adlı arvadı onu o qədər incidir ki, kişi aparıb onu dərin bir quyuya salır. Sonra ürəyi yumşalır. Gedir ipi sallayır ki, arvad çıxsın. Görür bir ilan ipə sarılıb çıxır. Kişi ipi atmaq istəyir. İlan ona yalvarır ki, nə desən verərəm, məni bu arvadın əlindən xilas elə. Sonra ilanın köməyi ilə kişi padşahın qızını alır.

Başlanır (89^a) بری واریمیش بری یوق ایمیش
بر کیشینین بر آروادی وار ایمیش.

Bitir: (90^a) مطلب تکذبان آروادین جسارتی ایمیش.

326. B-4830/15355 və 15356

Həcmi: 91^a-91^a
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 18

ARVAD VƏ KİŞİ MƏHƏBBƏTİ

Fitnəkar bir qarı məhəbbətlə yaşayan ər ilə arvadın arasına düşmənçilik salır. Arvad gecə yatdığı yerdə kişinin başını kəsir. Lakin qarının ona verdiyi bıçaq kişinin dostunun olur. Dostu təsadüfən suya atılmış bıçağını tapıb çıxaran kimi kişi dirilir.

Başlanır (91^a) کیچمیش زمانلرده سعید آدلی
بر کیشینین بر آروادی وارایدی.

Bitir: (91^a) اوغلانین یانینا ....
اؤلمش دوستی دیریلیر.

327. B-4830/15355 və 15356

Həcmi: 91^a-92^a
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 13

QADIN QƏHRƏMANLIĞI

İki qonşu bir-birilə daima dava edir. Birisinin arvadı meydanda tək başına o biri ailənin bütün adamlarını döyür.

Bu nağılda Azərbaycan nağıllarına xas olan humanizm və qəhrəmanlıq hiss olunmur. Süni düzəldildiyi açıq görünməkdədir.

Başlanır (91^a) ایکی قونشی وارایدی

Bitir: (92^a) آرواد چوق آداملاری اولدرمشدر.

328. B-4830/15355 və 15356

Həcmi: 92^a-94^a
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 18

PADŞAH

Bir padşahın iki oğlu və bir qızı olur. Bir pəhləvan bunların üzərinə qoşun çəkir. Oğlanlar döyüşdə həlak olur. Qız qeyrətə gəlib döyüşə girir və qardaşlarının qanını alır. Sonra pəhləvanın oğlu hücum edir. Qız onu da öldürür. Atası fərəhlənərək qızını öz taxtında oturdur.

Başlanır (92^a) بری وار ایمیش بری یوق
ایمش بر پادشاه واریمش

Bitir: (94^a) آتاسینین قیزیندن خوشو گلوب
اونی اوز یرینده اوتورددی.

329. B-4830/15355/15356

Həcmi: 94^a-96^a
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 18

İLAN VƏ PADŞAHIN OĞLU

Bir ilan padşahın oğluna qənim kəsilərək, düşmənçilik edir. Axırda bir çoban bu ilanı öldürür. Padşahın oğlu bunun əvəzində çobana bəxşiş olaraq atasından qalmış sehrli üzüyü verir.

Çoban bu üzük vasitəsilə hər istəyinə nail olur, hətta padşahın qızını alır. Qız isə ona xəyanət edərək, üzüyü oğurlayır. Çoban it və pişiyin köməyi ilə oğurlanmış üzüyünü əldə edir və düşməndən intiqam alır.

Başlanır (94a) پادشاهینک اوغلونون بر ایلان دوستو وارایدی.

Bitir: (96a) پادشاه ویردی اونلاری ووردوردی.

330. B-4830/15355 və 15356

Həcmi: 97a-99a
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 20

DÜLGƏR ƏLİXANIN HEKAYƏSİ

Usta Əlixan oğlunu evləndirərkən alacağı qızı sınaqdan keçirir. Oğlu bir neçə məşhur adamın qızını alır, boşayır. Axırda bir kəndli qızını alır ki, bu hamısından ağıllı çıxır. Bir gün padşah Əlixanı oğlu ilə birlikdə dəvət edib gözəl bir bina tikdirir. Lakin padşahın yaxşı ustaları sonra öldürdüyünü bilən usta Əlixan, gəlininin ağıllı tədbiri nəticəsində oğlu ilə birlikdə ölümdən xilas ola bilir.

Başlanır (97a) بر کندّه بر یاخشی دولتلی بر دولگر وار ایدی.

Bitir: (99a) اوتوروب چای ایچدیکدن صونره
پادشاهیک اوغلونی بوراقدی.

331. B- 4830/15355 və 15356

Həcmi: 100a-102a
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 18

KƏSƏYƏN BABA

Bu nağıl bir siçanın timsalında özünü öyməkliyin, lovğalıq və yalançılığın acı nəticəsini əks etdirir. Yeddi armud yeyən ağ siçan qarşısına çıxan sağsağanı, qara qarğanı, uzunqulağı, uşaqları və sudan gələn qarını, hamını «səni yeyəcəm» - deyə hədələyir. Axırda qarının torbada gətirdiyi pişik həmin siçanı tutub yeyir.

Başlanır: (100^a) بری واریمش بری یوق ایمش.
بر کسه گن سیچان وار ایمش

Bitir: (102^a) صودولدورن قاری منویدی.

332. B- 4830/15355 və 15356

Həcmi: 102^a-106^a
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 18

DƏLİ VƏ AĞILLI QARDAŞ

Bir ağıllı, bir dəli qardaş olur. Onlar qoca nənələrinə birgə xidmət edirlər. Dəli qardaşın ağılsız hərəkəti üzündən nənə həlak olur. Amma qardaşlar axırda böyük sərvətə sahib olurlar.

Başlanır: (102^a) بر کنده ایکی قارداش وارایدی.

Bitir: (106^a) عقللی قارداش قیزل گومشلری
کروانه یقارق ایولرینه کیدیر.

333. B – 4830/15355 və 15356

Həcmi: 106^a-107^a
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 18

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

TÜLKÜ VƏ SAĞSAĞAN

Tülkü ağacı kəsib yuvasını dağıdacağı bəhanəsiylə hər il sağsağanı qorxudaraq balalarını yeyir. Bunu bilən qarğa sağsağanı başa salır ki, tülküdən qorxmasın, o, ağacı kəsə bilməz. Bu sözdən xəbərdar olan tülkü bir gün qarğanı güdüb ələ keçirəcəyinə və zülm ilə öldürəcəyinə and içir. Qarğa ona yalvarır ki, məni öldürürsən, öldür, amma qanlı qayadan atma. Tülkü acığa düşüb, onu qayadan atarkən qarğa uçub gedir. Buradan qarğanın tülküdən də hiyləgər olduğu aydınlaşır.

Başlanır: (106[a]) برى واريميش برى يوق ايمش
مشه نينک آغاجينده بر ساقساغان يوا تيکميشدى

Bitir: (107[a]) تولکى باقدى قارغانينک داليجه حسرت ايله.

334. B - 4830/15355 və 15356

Həcmi: 108[a]-111[a]
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 17

AXMAQ MOLLA

Bu, məşhur «Kəndli və üç molla» nağılıdır. Yol gedən bir kəndli rast gəldiyi üç mollaya salam verib keçir. O gedəndən sonra bunlar «salam» üstündə dalaşır, hər birisi iddia edir ki, salamı kəndli ona vermişdir. Axırda geri qayıdaraq kəndlidən soruşurlar. Kəndli bunların axmaqlığını görüb, «kim daha çox axmaqdır, salamı ona vermişəm», deyir. Mollalar hər biri özünün daha çox axmaq olduğunu sübut etmək üçün başlarına gələn axmaq əhvalatları danışırlar.

Başlanır: (108[a]): برى واردى برى يوق ايدى.
بر آخماق ملّا وار ايدى.

Bitir: (111[a]): کندلى ديدى: داحا هيچ برينيزه

335. B- 4830/15355 və 15356

Həcmi: 112[a]-115[a]
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 17

ÖGEY ANA

Ögey ana kişinin əvvəlki arvaddan olan iki uşağına pis baxır, özününkünü isə əzizləyir. Adamyeyən divə növbə üzrə uşaq vermək lazım gəldikdə ögey ana özününkünü deyil, əvvəlki arvaddan olan bacı-qardaşı göndərməyə kişini məcbur edir. Lakin xeyirxah bir qarının köməyi ilə uşaqlar divin pəncəsindən qurtulur. Axırda qız özgə bir ölkənin padşahına ərə gedir və xoşbəxt olur.

Başlanır : (112[a]): برى وارميش برى يوق ايمش
بر كيشى وارميش.

Bitir: (115[a]): آرواد ده پادشاهينك ايوينه گلور.

336. B- 4830/15355 və 15356 Həcmi: 115[a]-118[a]
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 17

İBRAHİM VƏ ƏHMƏDİN NAĞILI

İbrahim və Əhməd adlı iki çoban çöldə mal örüşündə yatarkən yuxu görürlər. Birgə səyahətə çıxıb, yuxularının ardınca yol gedirlər. Gedib başqa bir padşahın ölkəsinə düşürlər. Taleyin xoş təsadüfi ilə İbrahim varlanır, padşahın bütün əmlakına sahib olur, yoldaşı Əhmədi və öz atasını da yanına gətirir. Şahın qızı Pəri xanımı özü, digər qızını isə Əhmədə alır. Xoşbəxt dövran keçirirlər.

Başlanır: (115[a]): برى وار ايميش برى يوق ايميش
ابراهيم و احمد آدينده ايكى يولداش وار ايميش

Bitir: (118[a]): سيزده ييوب ايچوب دوره كيچون

337. B - 4830/15355 və 15356 Həcmi: 118[a]-122[a]
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 19

BƏXTİYAR

Bəxtiyar adlı bir çoban bir tacirlə rastlaşır. Tacirin gördüyü qəribə bir yuxunu satın alıb izi ilə gedir. Ölkələr gəzir, yad ellərə düşür. Təsadüfən bir ölkədə bir padşahın qızına rast gəlir. Qız onu öz deyiklisi – vəzirin oğlu hesab edib ərə gedir. Birlikdə qaçıb ölkədən çıxırlar. Başqa bir yerdə gözəl imarət tikdirirlər. Burada da bu ölkənin şahı onlara qonaq gəlir, qızı görüb ona vurulur. Məqsədinə çatmaq üçün Bəxtiyarı müxtəlif çətin səfərlərə yollayırsa da o, qələbə ilə qayıdır. Axırda şah əmr edir ki, o dünyaya gedib onun atasından məktub gətirsin. Bəxtiyar qızın sehrli tədbirlərilə bunun da öhdəsindən gəlir. Şah atasının məktubundakı çağırışa görə özünü oda atıb məhv olur. Bəxtiyar padşahın bütün xəzinəsinə sahib olub, firavan həyat keçirirlər.

Başlanır : (118[a]): قافلان اخبار ناقلان آثار شویله روایت ایدرلرکم.

Bitir: (122[a]): یا ربی سنکا شکرکه گلوب وقعه می تاپدیم.

338. B - 4830/15355 və 15356

Həcmi: 122[a]-125[a]
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: müxtəlif

SÜLEYMAN PEYĞƏMBƏR

Süleyman peyğəmbər bir arvad alır. Bu qadın o qədər tamahkar və qəddar olur ki, hiylə qurub ərini öldürmək və yerinə keçmək istəyir. Bunun üçün o, yeni doğulmuş oğluna elə bir beşik tələb edir ki, dünyada olan bütün canlıların sümüyündən düzəldilmiş olsun. Süleyman peyğəmbər quşların iclasını çağırır. Məsələni elan edir. Bayquş razılıq vermir, bunu ədalətsiz iş sayır. Süleyman peyğəmbər onu haqlı sayıb, quşların başçısı seçir. Özü isə arvadını boşayır, taxt-tacdan əl çəkib, bir guşədə ibadətlə məşğul olur.

Başlanır: (122[a]): بری وار ایمیش بری یوق ایمیش آلله دن باشقا
هیچ کس یوق ایمیش

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Bitir: (125[a]): نادنيج اوشاقلر چكير چكه بيلديكجه

339. B - 4830/15355 və 15356

Həcmi: 125[a]-127[a]
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 18

PADŞAH VƏ PƏHLƏVAN

Yoxsul bir pəhləvan evindən çıxıb qazanc ardınca yola düşür. Gedib bir dağa çıxır və burada yolu bir quyudan keçir, gedə-gedə yeraltı dünyaya çatır. Buranın padşahı ilə güləşib, yıxır və onun üç qızı ilə evlənir, varına-dövlətinə sahib olub, yerində şahlıq edir.

Başlanır: (125[a]) بر كيشى ايويندن چيخوب اوزنى
دولاندرمق ايچون بر داغا راست گلور.

Bitir: (127[a]) پادشاه ده بونونک يانينده نوكر اولور.

340. B- 4830/15355 və 15356

Həcmi: 128[a]-136[a]
Ölçüsü: 17 x 21sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 16

PADŞAH

Qədim zamanlarda bir padşahın oğlu olmurmuş. Bir dilənçinin sehrli köməyi ilə onun üç oğlu olur. (Gül, Günəş və Ay). Gül xeyirxahlıq, Günəş müharibə, Ay isə şahlıq arzusu ilə yaşayırlar. Hərəsi bir vilayətə hakim olur. Günəş bir fil ilə döyüşdə həlak olur. Atası onun qanını almağa gedərkən bir quyuya rast gəlir, girib oradakı qəddar düşməni qətlə yetirib, əsirləri xilas edir. Çoxlu xəzinə ələ keçirərək geri dönür.

Başlanır: (128[a]): اسكى دره بگليگين شدّتلى زماننده
ياشاميش اولان بر پادشاه اولور.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Bitir: (136[a]): هر ایکی سی وفات ایدیرلر.

341. B- 4830/15355 və 15356

Həcmi: 137[a]-142[a]
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 16

AĞIL İLƏ BƏXTİN BƏHSİ

Hansımız daha qüvvətliyik – deyə ağıl ilə bəxt mübahisə edir. Hər birisi özünü öyür. Bunu sübut üçün şərt kəsirlər. Ağıl cütçü bir kəndlini tərk edib, taleyinə tapşırır. Yer şumlarkən xışın ağzından bir «günəş» parlayıb çıxır. Kəndli onu götürüb kənara tullayır. Təsadüfən bunu görən şah «günəş»i kəndlidən satın almaq istəyir. Kəndli heç bir şey tələb etmədən «günəş»i şaha bağışlayır. Şah bütün xəzinəsini və şahlığını ona təklif edirsə də götürmür. Şah kəndlini qonaq çağırıb qızını ona verir. Kəndli qıza əhəmiyyət vermir. Bəxt yetirdiyinin əldən çıxacağını görüb ağılı çağırır və bundan sonra özünün gücsüz olduğunu bildirir. Ağıl gəlir, kişini xoşbəxt edir.

Başlanır: (137[a]) برگون عقل ایله بخت صحبت ایدیردیلر.

Bitir: (142[a]) بر مدتدن صونکره بر دانه اوشاقلری دا اولدی.

342. B- 4830/15355 və 15356

Həcmi: 142[a]-150[a]
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 16

OXQAY

Yoxsul bir kəndlinin oğlu padşahın qızını almaq iddiasına düşüb, atasını elçi göndərir. Padşah görür ki, oğlanın sənəti yoxdur, deyir: «Oğlun bir sənət öyrənsin, qızımı verərəm». Ata ilə oğul bir sənət axtarmaq üçün evdən çıxıb, yola düşürlər. Bir suya rast gəlirlər. Kişi əyilib sudan içir və «Oxqay» – deyə xoşlanır. Bu dəm sudan bir div çıxır və «Oxqay mənəm, nə qulluğun var?» – deyir. Kişi əvvəl qorxur, sonra məqsədini bildirir. Div deyir ki, mən oğluna sənət öyrədərəm, bir il sonra gəl apar. Razılaşırlar. Oğlan divin yanında dərs öyrənir. Lakin divin

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

qızının məsləhəti ilə oğlan öyrəndiklərini «bilmirəm»-deyə hamısını divdən gizli saxlayır. Əks təqdirdə div onu yeyəcəkmiş. Bir il sonra oğlan sehrli biliklərin sayəsində oradan xilas olur, divlə haldan-hala keçən bir çox mübarizədən sonra qalib gəlir və padşahın qızını alır.

Başlanır : (142^a) کیچمیش زمانده بر کیشینین بر اوغلی وار ایدی

Bitir: (150^a) .اوغلان ده آتاسینی یقیشدروب باشلادی راحت عمر سورمه گه

343. B- 4830/15355 və 15356

Həcmi: 151^a-152^a
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 16

QARI

Bir qarının iki oğul nəvəsi olur. Bunlar çırpı yığmağa gedirlər. Azıb gecə divin evində qalırlar. Div təndir qalayıb bunları bişirib yemək istəyir. Qardaşlardan birisinin diribaşlığı ilə tədbir görüb, divin özünü təndirə atırlar və özləri xilas olurlar. Nağılın başlığı məzmuna uyğun gəlmir.

Başlanır: (151^a) .بر قاری ایله ایکی نه وه سی وار ایدی

Bitir: (152^a) .ایوینک شیلرینی ییقوب گتمیشلر

344. B- 4830/15355 və 15356

Həcmi: 152^a-154^a
Ölçüsü: 17 x 21,5 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 20,5 sm.
Cildi: ümumi şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Sətir sayı: 16

BİR ARVAD İLƏ BİR KİŞİNİN HÜNƏRİ

Mal oğrusu olan ərinə arvadı çox öyüd-nəsihət edir ki, bu oğurluğu tərgitsin. Kişi bu öyüd-nəsihəti qəbul etmir. Bir gecə yenə mal oğurluğuna gedəndə arvad da kişi paltarı geyib, onun ardınca pusa-pusa gedir. Bir həyətdən bir neçə baş mal oğurlayıb gətirərkən, yolda arvad onun qarşısını kəsir və elə qışqırır ki, kişi qorxudan heyvanları da qoyub qaçır. Arvad ondan qabaq evə çatır. Kişi evə yetişib, başına gələni əsə-əsə arvadına nağıl edir. Arvad deyir: «O mən idim. İndi utan, bundan sonra oğurluğa getmə».

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Başlanır: (152^a) .بر کیشی وار ایدی

Bitir: (154^a) .بر داحا اوزونه غورره باغلامه

345. B- 7517/8940

Həcmi: 2^a
Ölçüsü: 17,5 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 17 x 21sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş üzlük
Kağızı: ağ, sadə, saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13

QARĞA VƏ TÜLKÜ

Məşhur xalq nağılı. Ağzında pendir olan qarğanı tülkü tərifləməklə onu aldadıb, pendiri qapması əhvalatından bəhs olunur. İdeyası yaltaqların sarsaqları aldatmasından ibarətdir.

Qara mürəkkəblə, nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Katibi, köçürülmə tarixi məlum deyil. Nəsrlə yazılmışdır.

Başlanır: (2^a) بر یردن بر قرقه بر پارچه پنیر تاپمیشدی

Bitir: (2^a) کتدی قرقه قالدی آج آجینه

346. B- 7517/8940

Həcmi: 2^b
Ölçüsü: 17,5 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 17 x 21sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş üzlük
Kağızı: ağ, sadə, saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13

İT, ŞİR, CANAVAR VƏ TÜLKÜ

Məşhur «Şir, canavar, çaqqal və tülkü» nağılının bir az təhrif olunmuş variantıdır. Nağılın ideyası hər şeyin gücə tabe olması faktının sübutundan ibarətdir.

Qara mürəkkəblə, nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Katibi, köçürülmə tarixi məlum deyil. Nəsrlə yazılmışdır.

Başlanır: (2^b) .ایت شیر جانور و طولکی بر قونشلخده اولردیلر

Bitir: (2^b) .دنیاده کی کوجلیلرکوجسیزلری همیشه باسیر و اونلری عاجیز قویلّر

347. B- 7517/8940

Həcmi: 3^a
Ölçüsü: 17,5 x 22,5 sm.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Mətn ölçüsü: 17 x 21sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş üzlük
Kağızı: ağ, sadə, saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13

DƏVƏ, QURD VƏ TÜLKÜ

Məşhur xalq nağılının naqis variantıdır.
Qara mürəkkəblə, nəstəliq xəttilə, nəsrlə köçürülmüşdür. Katibi, köçürülmə tarixi məlum deyil.

Başlanır: (3^a) بر دوه بر قورت و بر طولکی یولداش اولدیلر.
Bitir: (3^a) بو حسابیلن که سیزدیرسیز دوه اوشاق اولاجاقدور.

348. B- 7517/8940
Həcmi: 6^a
Ölçüsü: 17,5 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 17 x 21sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş üzlük
Kağızı: ağ, sadə, saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 5

CANAVAR VƏ ÇOBANLAR

Kiminsə tərəfindən düşünülüb yazılmış bir təmsildir. Qurd çobanların bir kök erkəyi kəsib yediklərini görüb özünə haqq qazandırır.
Mətn qara mürəkkəblə, nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Müəllifi, katibi, köçürülmə tarixi məlum deyil.

Başlanır: (6^a) جانور قویون یاتان حیته یاخون
گلوب حصارین آراسندن کوردی که...

Bitir: (6^a) البتّه منی ساق قویمازدینز.

349. B- 7517/8940
Həcmi: 6^a – 7^a
Ölçüsü: 17,5 x 22,5 sm.
Mətn ölçüsü: 17 x 21sm.
Cildi: sonradan çəkilmiş üzlük
Kağızı: ağ, sadə, saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13

TÜLKÜ VƏ ÜZÜM

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Məşhur təmsilin nəsrlə yazılmış variantıdır. Üzüm salxımına əli çatmayan tülkü «turş qoradır, dəyməyib, yeyənin dişini qamaşdırır» sözlərilə özünə təskinlik verir.

Mətn qara mürəkkəblə, nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Müəllifi, katibi, köçürülmə tarixi məlum deyil.

Başlanır: (6[a]) بر آچ طولکی قرداش کردی بر اوزیم باغینه

Bitir: (7[a]) دوشدی و او باغی خراب ایلدی و حامی
بقلری سیندردی و اومعلونلر جمعا خچالت اولدیلر.

KİÇİK HƏCMLİ FOLKLOR MATERİALLARI

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

350. B- 5170/6795 (I)

Həcmi: 54 vərəq
Ölçüsü: 16 x 71 sm.
Mətn ölçüsü: 8 x 68sm.
Cildi: yoxdur.
Kağızı: müasir
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 40
Tarixi:

BAYATILAR

Dilim şəklində kəsilmiş sadə mətbəə kağızında bir sütunda yazılmış bayatılardır. 1-ci vərəqdəki üç bayatı isə iki sütunda yazılmışdır. Sayı 475-ə qədər olan, ağızdan toplanmış bu bayatılar müasir kağızda bənövşəyi mürəkkəblə, nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Bayatıların kim tərəfindən toplandığı məlum deyil.

Başlanır: (1[a]) عزعزیم قوشا داغلار
چاتیب باش-باشا داغلار
مارالیمی سنده ایتیرمیشه م
دونه سه ن داشا داغلار

Bitir: (54[a]) استاکانک یاریسی
ایچدیم قالدی یاریسی
بیرکیجه مهمان ایله
انصاف دینینک یاریسی.

351. B- 6566/8191

Həcmi: 72 vərəq
Ölçüsü: 17 x 20,5 sm.
Mətn ölçüsü: 9 x 19sm.
Cildi: nazik üzlük.
Kağızı: şagird dəftəri

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Xətti: kirill əlifbası ilə
Sətir sayı: 20
Tarixi: 1964

BAYATILAR

Şagird dəftərlərindən düzəldilmiş ümumi dəftərə 720 bayatı köçürülmüşdür. Titul vərəqində bu bayatıların Gəncə şəhər sakini Səttar Quliyev Elyaslı tərəfindən toplandığı qeyd olunub. Bayatılar qara mürəkkəblə təkxətli şagird dəftərinə kirill əlifbası ilə köçürülüb.

Başlanır: (1 [a]) Ay dağlar uca dağlar,
Yaşları qoca dağlar.
Hicran görən eşq əhli,
Hər gündüz-gecə ağlar.

Bitir: (72 [b]) Göydə buludlar olar,
Yerdə gül-gülzar olar.
Bülbüllərin məskəni,
Çiçəkli bağlar olar.

352. B- 6579/8204 (I)

Həcmi: 156 vərəq
Ölçüsü: 17 x 20,5 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 17,5sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: şagird dəftəri
Xətti: kirill əlifbası ilə
Sətir sayı: 20
Tarixi: 1963

BAYATILAR

Gəncə sakini Quliyev Səttar Elyaslının xalq dilindən topladığı bayatılardır. Bəzi bayatılar ya müəllif, ya da ayrı-ayrı adamlar tərəfindən söylənilərək müasir ifadələrlə qələmə alınmışdır. 156 vərəqdən ibarət olan bu əlyazmada toplanmış 1560 bayatı vardır. Mətn bənövşəyi mürəkkəblə kirill əlifbası ilə köçürülmüşdür. Bayatıların tərtibində ümumi bir prinsip gözlənilməmişdir.

Başlanır: (1[a]): Yaz olanda bağlar gülər,
Payızda solar, tökülər.
Yar yara aşiq olarsa,
Hər ikisi deyər gülər.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Bitir: (156 b) Könlüm dutqun çən dumandı
Halım pozğun, pərişandı,
Ayrılıx heç görməmişdim
Yalquzlux dərdi yamandı.

353. B- 6579/8204 (II)

Həcmi: 158 vərəq
Ölçüsü: 17 x 20,5 sm.
Mətn ölçüsü: 12 x 17,5sm.
Cildi: yoxdur, nazik üzlük.
Kağızı: şagird dəftəri
Xətti: kirill əlifbası ilə
Sətir sayı: 20
Tarixi: 1964

BAYATILAR

Şagird dəftərləri birləşdirilərək ümumi bir dəftər düzəldilmiş və 158 vərəqə 1570 bayatı köçürülmüşdür. Mətn bənövşəyi mürəkkəblə kirill əlifbası ilə köçürülmüşdür. Bayatıların tərtibində nə əlifba, nə də başqa bir ümumi prinsip gözlənilmişdir.

Başlanır: (1b) Gedirəm elinizdən,
Doymuram dilinizdən.
Yaşılbaş ördək kimi,
Uçuram gölünüzdən.

Bitir: (158 b) Payız fəsli gecəsi
Banlar xoruz-beçəsi,
Məni heyran eyləyir,
Tellərin əyricəsi,

354. A -379/14964

Həcmi: 11 vərəq
Ölçüsü: 10 x 17 sm.
Mətn ölçüsü: 9 x 15sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, saya
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 12-16
Tarixi: 1930-40-cı illər

TAPMACA VƏ BAYATILAR

Əlyazma kitabına 85 tapmaca və 14 bayatı köçürülmüşdür. Mətnlərin əvvəlində «Baba Nazimin tapmacaları», «Baba Nazimin

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

bayatıları» yazılmışdır. Vərəqlər kötükdən qopmuş və səliqəsiz kəsilmiş vəziyyətdə olan kağıza köçürülmüşdür. 19 vərəqlik kitabın yalnız 11 vərəqinə mətn yazılıb. Əlyazmanın müəllifi qələmə aldığı tapmacaları nəzmlə yazmışdır.

Başlanır: (1^b)
انسانی انسان ایدر، هرایشه شایان ایدر،
کیمسه ییه لنرسه، عالمه فرمان ایدر (دوغرولوق)

Bitir: (11^a)
من عاشقم جان آولار
اوچلار حیوان آولار
کمان قاشلی اوق کیپریک،
همیشه انسان آولار

355. S - 278/9231 (II)
Həcmi: $3^b – 8^b$
Ölçüsü: 22,5 x 36 sm.
Mətn ölçüsü: 20 x 32 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 12-13

MƏZHƏKEYİ-QƏRİBƏYİ ƏCİBƏ

Müxtəlif məzmunlu 18 lətifə köçürülmüş bu əlyazma bənövşəyi mürəkkəblə, iri, gözəl, kalliqrafik nəstəliq xəttilə yazılmışdır. Sonda 19-cu lətifə naqisdir. Əlyazmanın kağızı və xəttinin mürəkkəbindən belə təxmin edilir ki, mətn XX əsrin 20-30-cu illərində köçürülmüşdür.

Başlanır: (3^b)
بر احمق بر قاضیینیک یاننه گَلوُب
ددی که اوروج دوتان نه وقت اوروج آچمق کرک.

Bitir: (8^b)
بر پادشاه سحر وقتی اووا
کیدردی بربد ترکیب...

356. S-278/9231 (I)
Həcmi: $1^b – 3^b$
Ölçüsü: 22,5 x 36 sm.
Mətn ölçüsü: 20 x 32 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: ağ, sadə
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 10-11
Tarixi: 1920-30

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

ATALAR SÖZLƏRİ

30 atalar sözündən ibarət olan bu əlyazma bənövşəyi mürəkkəblə, iri, gözəl, kalliqrafik nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Mətn hərəkələrlə yazılmışdır. Əlyazmanın kağızı və xəttinin mürəkkəbindən belə təxmin etmək olar ki, mətn XX əsrin 20-30-cu illərində köçürülmüşdür.

Başlanır: (1[b]) قناعت ايله اونكا كه الله قسمت ايليوبدر
Bitir: (3[b]) كيم كه تيكان اكر اوندَن اوزوم دَرمَز

357. B-7264

Həcmi: 394 [b]
Ölçüsü: 15 x19 sm
Mətn ölçüsü: 13x17 sm
Cildi: sonradan çəkilmiş üzlük
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 8
Tarixi: h. 1284/m.1867

QOFTEYİ-KƏRƏM

Məşhur "Əsli və Kərəm"dastanının qəhrəmanı Kərəmin dilindən deyilmiş dörd bənddən ibarət qoşmadır.

H.Ə. Qayıbovun öz əlı ilə köçürüldüyü təxmin edilir.

Mətn qara mürəkkəblə, nəstəliq xətti ilə köçürülmüşdür.

Başlanır(394 [b]): كوچدى كوچدى وفالو يار يار اولدى...

Bitir(394 [b]): ... اوغرون اوغرون بلالارا دوشن اولسون.

358. B- 5183/26378

Həcmi: 11[a] – 11[b]
Ölçüsü: 22 x 35 sm.
Mətn ölçüsü: 20 x 32 sm.
Cildi: yoxdur
Kağızı: dəftərxana kağızı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15

ŞƏRİLLİ AŞIQ ƏMRAHIN SÖZLƏRİ

Şahbuzlu Qulaməli Ağaəli oğlunun dilindən yazılmış, qələmə

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

alanı qeyd edilməmişdir. Eyni qovluq içərisində 6-cı materialdır. 22 x 35sm. ölçüsündə iri dəftərxana kağızının bir vərəqində göy mürəkkəblə və nəstəliq xəttilə köçürülmüşdür. Hər biri dörd bənddən ibarət 2 qoşmadır. Köçürülmə tarixi məlum deyildir.

Başlanır: (11^a) بهار فصلی یاز آیلاری کلنده

Bitir: (11^b) من قوربانم خیالنه ترلاننک

359. B- 5342/26865

Həcmi: $34^b – 35^b$
Ölçüsü: 16 x 21 sm.
Mətn ölçüsü: 10 x 18 sm.
Cildi: müasir
Kağızı: ağ, saya, Rusiya istehsalı
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 14
Tarixi: h.1301/m.1884

AŞİQ İLƏ SULTAN ƏFƏNDİNİN MƏNZUM SUAL- CAVABI

Əlyazma şəriət və Quranın hökmlərinə, tələblərinə dair sual-cavabdır. Sultan əfəndiyə xitabən sual verilir. Sonra cavab açıqlanır. Müəllifi məlum deyil. Mətn iki sütunda yazılmışdır. Naqisdir.

Başlanır: (34^b) تمام بو دنیانی نچه کونده یراتدی

Bitir: (35^b) او کناه دورکون بکون ارتوریور

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

MÜXTƏLİF MATERİALLAR

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

360. B- 7169/8794

Həcmi: 38 şagird dəftəri
Ölçüsü: 17 x 20,5 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 19sm.
Cildi: şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: kirill əlifbası ilə
Sətir sayı: müxtəlif
Tarixi: 1940-50-ci illər

QUBA MƏKTƏBLİLƏRİNİN TOPLADIĞI FOLKLOR MATERİALLARI

Burada 40-50-ci illərdə Quba rayon məktəblilərinin Quba-Şirvan zonasında yaşlı sakinlərdən topladığı nağıl, tapmaca, bayatı, ara sözləri, xalq düzgüləri, yer adları və s. folklor materialları 38 şagird dəftərinə və pərakəndə vərəqlərə köçürülmüşdür.

361. B- 7170/8795

Həcmi: 37 şagird dəftəri
Ölçüsü: 17 x 20,5 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 19sm.
Cildi: şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: kirill əlifbası ilə
Sətir sayı: müxtəlif
Tarixi: 1950-60-cı illər

QUBA MƏKTƏBLİLƏRİNİN TOPLADIĞI FOLKLOR MATERİALLARI

Burada 50-60-ci illərdə Quba rayon məktəblilərinin yaşlı sakinlərdən topladığı şifahi xalq ədəbiyyatı nümunələri 37 şagird dəftərinə köçürülmüşdür.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

362. B- 7168/8793 Həcmi: 41 şagird dəftəri
Ölçüsü: 17 x 20,5 sm.
Mətn ölçüsü: 16 x 19sm.
Cildi: şagird dəftəri
Kağızı: müasir
Xətti: kirill əlifbası ilə
Sətir sayı: müxtəlif
Tarixi: 1964-65-ci illər

QUBA MƏKTƏBLİLƏRİNİN TOPLADIĞI FOLKLOR MATERİALLARI

Burada 1964-1965-ci illərdə Quba rayon məktəblilərinin yaşlı sakinlərdən topladığı nağıl,tapmaca, atalar sözü və s. folklor materialları 41 şagird dəftərinə köçürülmüşdür.

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

İNDEKSLƏR

Əsər adları

1. Ağıl ilə bəxtin bəhsi – 341
2. Axmaq molla – 334
3. Arvad ilə kişi məhəbbəti – 326
4. Aşiq ilə Sultan əfəndinin mənzum sual-cavabı – 359
5. Atalar sözü – 356
6. Avərdəni- Həzrəti Əli (ə) əhli- beyt ra əz Məkkə be Mədinə – 155
7. Bayatılar – 350, 351, 352, 353
8. Bayquşnamə – 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99
9. Bəxtiyar – 337
10. Bəxtiyarnamə – 22, 23
11. Bir arvad ilə bir kişinin hünəri – 344
12. Bütpərəst – 169
13. Bütpərəstin əhvalı – 170
14. Canavar və çobanlar – 348
15. Cəngnameyi-Əli – 152, 153
16. Çaxçax bəy – 318
17. Dağ Yunis – 165,166, 167
18. Dastani-dəvə – 33
19. Dastani-Hatəmi-Tayi – 26
20. Dəli və ağıllı qardaş – 332
21. Dəlinamə – 100,101,102,103, 104,105,106,107,108
22. Dəvə, qurd və tülkü -347
23. Dülgər Əlixanın hekayəsi -330
24. Düzd və Qazi – 37,38,39,40,41,42, 43,44,45,46,47,48
25. Əbdül Müttəlibin Həzrəti-Aminəyə cavab verməsi – 180
26. Əbu Hüreyrə – 255
27. Əhadis – 162

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

28. Əhvalati-bəirül aləm – 164
29. Əhvalati-qiyamət – 163
30. Əlinin möcüzələri – 242
31. Fatma xanım – 311
32. Fəzail – 284,285,286,287,288, 289,290,291,292,293,294
33. Fəzaili-məhərrəm – 295
34. Fəzaili-zilhiccə – 296
35. Fi risaləti Allah-təala ən-Nəbi – 189
36. Fil-bəyani-xilqəti-Adəm əleyhissəlam – 177
37. Fil-bəyani-viladətin-nəbi-səlləllah – 178
38. Fi-tələb Aminə vələdha – 179
39. Göyərçin dastanı – 34,35,36
40. Hekayət – 259,260,261,262,263, 264,265,266,267,268, 269,270,271,272,273, 274,275,276,277,278, 279,280,281,282,283
41. Hekayəti-cəngi-Əli – 195
42. Hekayti-Cümcümə xan – 137
43. Hekayəti-Həlimə madəri-Rza Məhhəmməd (s) – 154
44. Hekayəti-hinduyi-arifhal – 159
45. Hekayəti-Hülvan ən-Nasihin – 258
46. Hekayəti-islam və yəhudi – 204
47. Hekayəti-Kərəm – 4
48. Hekayəti-Qureyş xan – 147
49. Hekayəti-mərdi-həris – 160
50. Hekayəti-mövludi-şərif – 176
51. Hekayəti-Musa əleyhissəlam – 196
52. Hekayəti-nikzən ba mərdi-cuhud dər şəhri Mədinə – 157
53. Hekayəti-rəftəni-həzrəti-Fatimətüz-Zəhra – 161
54. Hekayəti-Rəsul – 243
55. Hekayəti-Şeyx Sənan – 171, 172
56. Hekayəti-Şövqi parədönər möcüzati Nəbi (s) – 141
57. Hekayəti-Urva – 257
58. Həzrəti Aminə təvəllüd edəndə olan əlamətləri – 181
59. Xacənamə – 203
60. Xatunnamə – 201
61. Xavərnamə – 28,29,30
62. Xeybərnamə – 148,149,150,151
63. İbrahim və Əhmədin nağılı – 336
64. İbrahimnamə – 49,50,51,52,53,54, 55,56,57,58,59,60, 61,62,63,64,65,66

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

65. İlan və padşahın oğlu – 329
66. İmam Zeynəlabdinin möcüzələrindən – 168
67. İmansız qazı və zalım padşah – 320
68. İsitmənamə – 202
69. İslam və yəhudi – 205
70. İsmayılnamə – 67,68,69,70,71,72, 73,74,75,76,77,78, 79,80,81,82,83,84, 85,86,87
71. İt, şir, canavar və tülkü – 346
72. Keyiknamə – 109,110,111,112, 113,114,115
73. Kəbə xatunlarının Aminənin yanına gəlməsi – 186
74. Kəlilə və Dimnə – 301,302,303,304, 305,306,307
75. Kəllənamə – 116,117,118,119,120,121, 122,123,124,125,126,127, 128,129,130,131,132,133, 134,135,136
76. Kəsəyən baba – 331
77. Kəsikbaş – 138
78. Kitabe-xavərzəmin əz ğəzavəti-Əmirülmöminin – 175
79. Kitabi-Koroğlu – 2
80. Kitabi-Seyfəlmülük – 13
81. Kitabi-Şeyx Şibli – 158
82. Kitabi-Zeydət kərdəni-Əli – 241
83. Koroğlu – 1
84. Qadın qəhrəmanlığı – 327
85. Qarğa və tülkü – 345
86. Qarı – 343
87. Qəhrəmannamə – 17,18, 19, 20, 21
88. Qəşəm xan və Gülüstan xanım – 5
89. Qisseyi-Əyyub nəbi – 298
90. Qisseyi-İbrahim Xəlil – 254
91. Qisseyi-Kəsra – 182
92. Qisseyi-Məhəmməd Hənifə – 224,226,234,235
93. Qisseyi-Rabiyə – 299
94. Qisseyi-şəhadəti-Həmzə əmmi Rəsul(s) – 156
95. Qofteyi-Kərəm – 357
96. Qofteyi-müsənnif – 191
97. Qofteyi-müsənnif Süleyman rəhmətullah – 192
98. Qofteyi-Süleyman – 190
99. Quba məktəblərinin topladığı folklor materialları – 360,361,362

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

100. Leyli və Məcnun – 24
101. Mahmud paşa – 324
102. Mehrü Mah – 27
103. Meracnamə – 198
104. Məclislər – 297
105. Mədhiyyəyi-cənab Məhəmməd – 183,185
106. Məhəmməd Hənifə hekayəsi – 218,219,220,221,222, 223,225,227,228,229, 230,231,232,233,236, 237,238,239,240
107. Məhəmmədin Həzrəti Cəbrayıla cavab verməsi – 188
108. Məhəmmədin viladətinin Məkkə əhlinə məlum olması – 184
109. Məhşərnamə – 206,207,208,209,210,211, 212
110. Məşhur Koroğlu hekayəsi – 3
111. Məzhəkeyi-qəribəyi-əcibə – 355
112. Min bir gecə – 300
113. Miyasə ilə (Cəğdanın) məharəti – 313
114. Molla və qazı – 319
115. Möcüzati-ən-Nəbi əleyhüssəlam – 139
116. Möcüzati-Nəbi – 140
117. Möcüzə – 142,143,144,145,146
118. Mövludi-Nəbi – 245,246,247,248,249,250
119. Mövludnamə – 244,251
120. Muxtarnamə – 213,214,215,216,217
121. Oxqay – 342
122. Osman kişi – 317
123. Ögey ana – 335
124. Ömər ibn Xəttabdan rəvayət – 256
125. Padşah – 309,328,340
126. Padşah və üç oğlu – 321
127. Padşahın oğlanları – 323
128. Palşah və pəhləvan – 339
129. Peyğəmbər və iblis – 197
130. Rüstəmnamə – 31,32
131. Seyfəlmüluk – 7,8,9,10,11, 12,4,5,16
132. Sultan Mahmud Qəznəvi və üç dərviş – 310
133. Süleyman peyğəmbər – 338
134. Şəfaətnamə – 199, 200
135. Şəhriyar və Sənubər – 6
136. Şəngülüm-Məngülüm – 322
137. Şərilli Aşıq Əmrahın sözləri – 358

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

138. Tacir oğlu – 316
139. Tapmaca və bayatılar – 354
140. Tayqulaq Əhməd – 314
141. Tikançı – 312
142. Tövbənamə – 252,253
143. Tükəzban – 325
144. Tülkü və sağsağan – 333
145. Tülkü və tənbəl – 308
146. Tülkü və üzüm – 349
147. Üç qardaş – 315
148. Vəfati-ən-Nəbi – 193
149. Vəfati-Fatimə – 194
150. Viladəti-ən-Nəbi – 187
151. Yer ilə göyün deyişməsi – 173,174
152. Zivər xan dastanı – 25

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Formatlar üzrə şifrlərin aldığı nömrələr

A – 95/2437	– 123
A – 109/552	– 78
A – 121/564	– 26
A – 269/715	– 171
A – 332/778	– 70
A – 379/14964	– 354
A – 514/960	– 37
A – 591/1037	– 76,237
A – 603/1049	– 5
A – 617/1063	– 93,132,154,155,156, 157,158,159,160,161,244
A – 858/1305	– 236
A – 927/1374	– 71
A – 932/1379	– 209
A – 935/1382	– 9
A – 1009/1456	– 162
A – 1089/1536	– 73
A – 1227/10974	– 49
A – 1234/10981	– 72,111
B – 98/1716	– 218
B – 206/1824	– 2
B – 241/1859	– 46
B – 469/2087	– 98
B – 625/2244	– 101,138
B – 777/2396	– 15,90
B – 1108/1555	– 75
B – 1506/3131	– 17
B – 1591/3216	– 28
B – 1676/3301	– 27
B – 1684/3309	– 40
B – 1707/3332	– 16
B – 1830/3455	– 48
B – 1853/13618	– 124,223

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

B – 1884/3509 – 174
B – 2137/3762 – 175
B – 2274/3899 – 248
B – 2277/3902 – 7
B – 2456/4081 – 39
B – 2457/4082 – 12,43,118,196,197,198,207,224,239,245
B – 2548/4173 – 150
B – 2656/4281 – 6
B – 2788/4413 – 173
B – 2972/4497 – 208
B – 3083/4708 – 50,149
B – 3172/4797 – 229
B – 3204/4829 – 238
B – 3237/4862 – 20
B – 3266/4891 – 8
B – 3475/5100 – 79,94,103,130
B – 3787/5412 – 10
B – 3818/5443 – 51,68,80,107,110
B – 4254/5879 – 148
B – 4321/5946 – 172
B – 4329/5954 – 199,200,201,202,203,206,226,241,242,243,252,253
B – 4426/24145 – 52,67,91,104,116,152
B – 4456/6081 – 227
B – 4458/6083 – 109,151,165,167
B – 4635/6260 – 220
B – 4726/6351 – 166
B – 4803/6428 – 36,66,82,115,134,251
B – 4825/23600 – 117
B – 4830/15355 – 308,309,310,311,312,313,314,315,316,317,318,319,320,321,322,323,324,325,326,327,328,329,330,331,332,333,334,335,336,337,338,339,340,341,342,343,344
B – 4839/6464 – 53,81,89,137,140,147,221,222,250
B – 4869/6494 – 306
B – 4901/6526 – 19,22
B – 5101/6726 – 14
B – 5105/6730 – 307

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

B – 5170/6795	– 350
B – 5183/26378	– 358
B – 5188/6813	– 45,298
B – 5216/6841	– 47
B – 5217/6842	– 228
B – 5239/6864	– 54,95,133
B – 5275/6900	– 55,83,102,135,235
B – 5342/26865	– 359
B – 5344/6969	– 11
B – 5552/27749	– 56
B – 5619/28595	– 366
B – 5697/7322	– 21
B – 5703/7328	– 24,25
B – 5709/7334	– 231
B – 5710/7335	– 129,240
B – 5793/7418	– 234
B – 5794/7419	– 57,84,128
B – 5846/7471	– 58,100,126
B – 5850/7475	– 299
B – 5955/7580	– 41
B – 6030/7655	– 233
B – 6117	– 29
B – 6125/7750	– 305
B – 6135/7760	– 88,106,120,121
B – 6286/7911	– 33,34,204
B – 6331/7956	– 210
B – 6367/7992	– 59
B – 6368/7993	– 136,212
B – 6385/8010	– 142,143,144,145,146,254, 255,256,257,258,259,260, 261,262,263,264,265,266, 267,268,269,270,271,272, 273,274,275,276,277,278, 279,280,281,282,283,284, 285,286,287,288,289,290, 291,292,293,294,295,296, 297
B – 6520/8146	– 60,119
B – 6526/8151	– 247,249
B – 6566/8191	– 351
B – 6579/8204	– 352,353
B – 6593/8218	– 232
B – 6610/8235	– 61,112
B – 6642/8267	– 62,96,113,230

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

B – 6651/8776	– 213,214,215,216,217
B – 6835/8461	– 44,63,85,86,97,114,131
B – 6859/8484	– 87
B – 6987/8612	– 211
B – 7039/8664	– 64,108
B – 7168/8793	– 362
B – 7169/8794	– 360
B – 7170/8795	– 361
B – 7231/8856	– 69,127
B – 7264	– 4,357
B – 7315/8940	– 42
B – 7445/11107	– 65,99,132,153
B – 7451/11113	– 18
B – 7517/8940	– 168,169,170,345, 346,347,348,349
B – 7641/1210	– 77
D – 111/10088	– 303
D – 212/3084	– 31
D – 236/10213	– 32
D – 381/10358	– 3
D – 674/7324	– 1
D – 685/28592	– 368
D – 689/28600	– 370
D – 690/28601	– 369
D – 691/28602	– 371
D – 693/28604	– 367
D – 694/28605	– 365
D – 697/28608	– 363
D – 705/28617	– 364
D – 785/10762	– 300
D – 836/32047	– 304
M – 12/10545	– 23
M – 69/4318	– 13,105,122,139,176,177, 178,179,180,181,182,183, 184,185,186,187,188,189, 190,191,192,193,194,195, 205,219,225,246
M – 145/3824	– 301
M – 149/10320	– 302
M – 315/960	– 38
S – 22/8976	– 30,35,74,92
S – 278/9231	– 355,356
S – 285/9238	– 164
S – 286/9232	– 163

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

Katiblərin adları

1. Abdullah vələdi Lütfəli Həmzəli – 229
2. Cəbrail bin Hacı Xıdır – 212
3. Əbdülkərim – 245
4. Əbdülqəni bin Hacı Məhəmməd əfəndi – 85,86
5. Əbdülqəni [Nuxəvi Xalisəqarızadə] – 63,114
6. Əbdül Müslüm ibn Molla Əbdül Xaliq oğlu – 72
7. Əhməd bin Mahmud əfəndi Nemətabadi – 172
8. Əliheydər Nuxəvi – 21
9. Fazil əfəndi Bilici – 113
10. Hacı bin Əbdürrəhman – 43
11. Hacı Əhməd Axundov – 122
12. Hacı Məhəmməd əfəndi – 44
13. Hacı Nurməhəmməd – 257
14. Həmid bin Hacı Əbdülssəlam Həməqə Baba əfəndi bin Molla Kərim – 115
15. Həbibulla vələdi Molla Əhməd Nuxəvi – 131
16. Həmid Hacı Əbdülssəlam əfəndi oğlu – 82
17. Hidayət – 11
18. Hüseyn bin Molla Əhməd Ramanayi əl-Badikubə – 306
19. Hüseyn əfəndi Qayıbov – 4,357
20. İsa Xələfi İsmayıl əfəndi – 120
21. Kərbəlayi Rəsul ibn Rəcəb – 304
22. Qafar bin Mirzə Əbdülcabbar Yuxarıbaşı – 124,223
23. Mahmud bin Molla Ərəstun – 78
24. Mehdi bin Qədiri – 173
25. Məhəmməd bin Molla Sədulla – 100,126
26. Məhəmməd bin Səid – 58
27. Məhəmməd Qasım Qudyali Azərbaycani – 41
28. Məhəmməd vələdi Abdulla Həmzəli – 16
29. Məhəmməd vələdi Kərbəlayı Nəsir Həmədani – 26
30. Məhəmməd vələdi Molla Səməd – 119
31. Mirzə Əli Axtılı Pirbudaqi – 10
32. Molla Arif bin Molla Məruf – 24,25
33. Molla Cəfər bin Hacı Əbdürrəhman sakini Tuntuli – 239

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

34. Molla Əbdürrəhman sakini Tuntuli –224
35. Molla Əli (Xaçmaz sakini) – 299
36. Molla Xancan Malı oğlu – 54,95
37. Molla Kəlbi Ələddin İrəvani – 17
38. Molla Mobil Bumi – 121
39. Molla Ruhulla bin Saleh əfəndi – 53,81,221,222
40. Molla Süleyman – 232
41. Molla Yusif Məhəmməd Osman oğlu – 73
42. Musa bin Cəfər –79,94,130
43. Mustafa vələdi Hacı Əzim Nuxəvi – 80
44. Nəsib əfəndi ibn Əli – 19,22
45. Rizvan Əliki – 7
46. Səbzəli bin Cəfərəli – 90
47. Səməd bin Süleyman Qışlaqi –199,200,201,202,203,206, 226,241,242,243,244
48. Şahgəldi Molla bin Çələbi – 210
49. Şeyx Məhəmməd Çıraqi – 230
50. Şeyx Murad bin Sultanxan – 70
51. Tacəddin Çıraqi – 62
52. Vəliyulla Molla Əhməd Qazaği – 28
53. Zəki vələdi Hacı Fəttah Qonaqkəndi –237

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com

MÜNDƏRİCAT

Ön söz 3

Dastanlar 7

Hekayətlər 29

Nağıllar 167

Kiçik həcmli folklor materialları 195

Müxtəlif materiallar 203

İndekslər 207

Created by Neevia Personal Converter trial version http://www.neevia.com